

LUCIA. Nyan frågade varje luciakandidat vad just hon är bäst på.
– Jag gillar lagsporter. De är roligare än att till exempel springa ensam. Jag är inte en särskilt snabb människa, jag har lättare för teknik, säger kandidat nr 6, **Karin Åkerblom**.

SIDAN 16

Försäljarna kritiska när flythalar ska förbjudas

Snart förbjuden. Flythalaren, som enligt flera försäljare räddat många liv, är för farlig för att få säljas enligt Konsumentverket.

Foto: ERKKI SANTAMALA

”Varför ska man förbjuda något som räddat många liv”

NYHETER. Från och med den 1 juli 2009 får inte flythalar säljas i Finland. Konsumentverket har stämplat dem som farliga. Redan nu måste flythalar förses med varningstexter.

Efter en olycka med dödlig utgång 2004 lät Konsumentverket testa flythalar och det visade sig att de inte var så säkra som man trodde. Men försäljare är kritiska till förbudet och anser att

Konsumentverket anger konstiga orsaker för sitt beslut.

–Varför ska man förbjuda något som räddat många liv?, undrar **Conny Sundberg** på Fiskarboden.

Det är endast Finland som förbjuder flythalar. De är CE-märkta och uppfyller EU-standard, men det räcker inte längre i

Finland. I alla andra länder anses den ofarlig.

En leverantör i riket har utan resultat försökt få direktiv av Konsumentverket hur en säker flythalar ska vara.

–Vi kan tillverka sådana bara vi vet hur de ska vara, säger han till Nya Åland. Men Konsumentverket har inga direktiv.

SIDORNA 14-15

ELVA ÅR MED SKATTEGRÄNSEN

Företag har redan flyttat

SERIE. De byråkratiska hindren som skattegränsen runt Åland skapar har, åtminstone delvis, fått unga driftiga företagare att lämna Åland.

En av dem är **Mika Lindfors** som tidigare verkade i Hammarland. I dag är företaget

ITV uppdelat i två bolag med verksamhet i Täby och Tallinn.

–I och med flytten har våra kostnader för skattegränsen minskat med 100 procent, konstaterar han.

En företagare som står i beråd att flytta

ut sitt företag är formgivaren **Minna Rundberg**.

– Regelverket kring skattegränsen är alltför komplicerat, säger hon.

SIDORNA 4-5

Vill bevara springbrunn. Birgitta Johansson, ordförande för Mariehamns gårdsägareförening anser att springbrunnen nedanför stadshuset hör till stadsbilden.

Foto: JONAS EDSVIK

Kamp för stadens gamla springbrunn

NYHETER. Ett förslag om att ersätta Stads- husparkens springbrunn med öspelens vattenkonstverk har väckt skarp kritik i Mariehamns gårdsägareförening som för över ett halvt sekel sedan donerade springbrunnen till staden.

Föreningens ordförande, **Birgitta Johansson** (åf), har stått på barrikaderna för att den gamla springbrunnen skall få vara kvar och hon har nu fått beskedet att hon lyckats.

–Alla vill ha kvar den nuvarande springbrunnen, den hör till Mariehamns stadsbild, säger Johansson.

SIDAN 3

Första bårtäcket. Mariehamns församling är först ut med ett bårtäcke. Från vänster Maggie Holmberg, Gladys "Titti" Helander och Stina Mattsson.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Ålands första bårtäcke

FAMILJEN. I helgen överlämnas Ålands första bårtäcke till Mariehamns församling. Täcket lånas ut vid begravningar och används vid kremeringar och även vid jordbegravningar. Då väljs en enkel kista och det vackra täcket läggs ovanpå.

Det är **Maggie Holmberg** och **Inga Snellman** som vävt täcket. Donator är **Gladys "Titti" Helander**.

SIDAN 6

7

familjen

"Jag säljer det som går att sälja."

KÖPMAN BJARNE HOLMBERG I BRÄNDÖ TORSHOLMA BLIR 60 ÅR.

9

kultur

Måsmotiv finns bland de akvareller som **Gunilla Jansson** visar på Galleri Skarpans.

20

sport

"Det kommer att bli mycket svett."

MARTIN LIDBERG GÄSTAR IDROTTSFORUM 2008.

åland 24

I Träl diskuterar panelen irritationsmoment. Dessutom dyker en mystisk kaninman upp i rutan.

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Kaffetåren den bästa är...

Förr var kaffe kaffe. Nu är det espresso, latte, cappuccino, frappé eller i värsta fall americaine (det påstod en kyparfarbror i Bryssel en gång att vårt blaskiga nordiska kaffe kallas).

Hur svårt det kan vara upplevde jag för en tid sedan i Aten.

En varm dag med några kilometer atensk stenläggning i fötterna slog jag mig ner i skuggan på ett gatucafé. Jag ville ha vatten.

– Vatten får alla, sade kyparen vänligt uppförande. Han hade ju redan ställt ner ett stort glas framför mig på bordet när han kom för att ta upp beställningen.

- Kaffe, sade jag.
- Hurdant kaffe?
- Vanligt kaffe.
- Det finns inget vanligt kaffe.
- Ta nånting.

– Vad tycker du om? Sött? Starkt? Ah, nu vet jag, sade han och försvann.

En kort stund senare var han tillbaka med ett stort glas kaffe med skum på toppen och mera vatten.

– Iskaffe, förklarade han och berättade att jag kunde fylla på med mera vatten när jag hade druckit ur en del av kaffet av kaffet. Plus att jag skulle röra om med sugröret så skummet blandades med kaffet.

– Det är vår nationalsport, att röra om i iskaffet, förklarade han glatt och fick medhåll från grannborden.

Det var starkt, men inte alls oävet. Och gav en utmärkt orsak att sitta en inte alltför kort stund och vila benen.

Iskaffe, vad då?

Följande dag, inte så långt därifrån, var det dags igen. Jag slog mig ner på ett café som såg litet mer exklusivt ut – man tar vad som erbjuds – och beställde iskaffe.

Den unga servitrisen såg ut nästan som ett frågetecken. Iskaffe finns av hur många olika slag som helst, förstod jag. Så jag berättade vad jag hade druckit dagen innan.

– Var det sött? Hade det skum? I så fall vilken färg på skummet?

Jag förklarade. Och förklarade.

– Ah, en frappé, sade den unga damen och återkom efter en stund med ett stort glas skummande kallt kaffe med ett stort glas vatten.

Och socker. Man kunde faktiskt sätta i en sked socker utan att det nämnvärt påverkade smaken.

Samma eftermiddag var vi på utflykt till Poseidontemplet på Attikas sydspets. Jag berättade

Latte. Milt och mjukt, men ändå med rätt fyllig smak. Det är caffè latte, som för en nordisk mage är lättare att tåla än såväl espresso som frappé.

Foto: HARRIET TUOMINEN

tade för vår grekiske värd om kaffet och han tittade allvarligt på mig.

– Drack du det utan socker? Utan mjölk? Och överlevde!

Och så fick jag veta vad kaffet egentligen heter, på grekiska, men det har jag glömt.

Följande dag höll jag mig till caffè latte. Man vill ju komma hem levande.

Kreativ historia

Iskaffet i grekisk tappning kom till litet av en slump, berättas det. Det var på en internationell handelsmessa i Thessalonki, där Nestlé serverade chokladryck till barnen, gjord i mixer på pulver och vatten.

Han som mixade föredrog kaffe, men det fanns inget hett vatten (kaffepulver lider Nestlé inte brist på). Så han gjorde på samma sätt, mixade kaffepulver med kallt vatten. Och hade frappé!

Receptet har helt säkert finslipats sedan dess, men idén är den ursprungliga.

Så här ser ett av recepten ut:

Frappé

- 1-2 skedar frystorkat kaffepulver
- 1 stort glas kallt vatten
- 1-3 skedar socker (kan lämnas bort)
- 3-5 iskuber (kan lämnas bort)
- mjölk (kan lämnas bort)

Lägg kaffepulver och socker i en shaker och slå på kallt vatten så det täcker. Skaka eller mixa tills blandningen skummar. Slå på kallt vatten, iskuber och mjölk så glaset blir fullt. Servera med sugrör.

Frappé smakar antagligen bäst en het sommardag. Caffé latte fungerar bra året runt och är inte alls svår att tillreda.

Caffé latte

Till ett glas:

- 4 msk espresso eller riktigt starkt kaffe
- 2 dl mjölk

Brygg kaffet. Värm mjölken i en kastrull under vispning så det skummar. Slå kaffet i ett glas och mjölken ovanpå.

Är man skicklig kan man med de sista mjölkdropparna forma ett hjärta eller något annat överst i glaset.

Frappé. Kallt, skummande och starkt som en hästspark. Det är den grekiska nationaldrycken frappé, iskaffe. Fast frågar man efter iskaffe kan reaktionen bli ett "vad då för sort?". Variationerna på kaffe verkar vara oändliga.

Foto: HARRIET TUOMINEN

SPARHALLEN – NÄR PRISET ÄR VIKTIGT!

OBS!
NORMALA
ÖPPETTIDER
UNDER
HELGEN!

BILLIGARE LIVSMEDEL

**Samma
kvalitetsvaror –
... men lägre pris!**

SPARhallen
LANTGÅRDEN
BABYMORÖTTER
800g 1,91/påse

SPARhallen
LANTGÅRDEN
BROCCOLI
800g 2,54/påse

SPARhallen
OULULAINEN
REILU FÜLLKORNS-
RÄGBRÖD
600g 1,49/st

SPARhallen
ATRIA
INNERFILÉ GRIS
..... 10,77/kg

SPARhallen
OOLANNIN
VITLÖKSPOTATIS
750g 2,15/påse

SPARhallen
FELIX
VITLÖKSKROKETTER
750g 2,73/påse

SPARhallen
ARLA
FILMJÖLK
1 liter 1,29/st

Öppet: vardagar 8-20, lördagar och söndagar 10-18

SPARhallen

Nils-Erik Eklund, här i samband med invigningsturen för Viking XPRS, har aviserat sin avgång.
Foto: ERIKA HYTTILÄ

Viking Lines vd slutar år 2010

Viking Lines vd Nils-Erik Eklund lämnar sitt uppdrag i början av 2010. Han går då i pension vid en ålder av 63 år.

Vid Viking Lines ordinarie bostagsstämma i början av 2010 lämnar Nils-Erik Eklund tjänsten som verkställande direktör efter att har suttit på Viking Lines vd-post sedan 1990.

–Om två år har jag arbetat som vd i 20 års tid och jag har därför bett styrelsen om att få lämna mitt uppdrag, säger Eklund som vid den tidpunkten fyllt 63 år.

Rekryteringsprocess

Styrelsen har inlett rekryteringsprocessen för en ny verkställande direktör. Det är ännu oklart hur lång tid den processen tar.

Styrelsen har därutöver utsett **Jan Hanses**, en av Viking Lines tre vice vd:ar, till direktörens nya ersättare från och med den 1 november 2008, en post **Kent Nyström** då kliver av.

–Att Kent Nyström inte längre är min ersättare handlar helt enkelt om en generationsväxlingfråga, säger Nils-Erik Eklund.

Hanses har varit anställd som vice vd sedan 2005. Dessförinnan var han bolagets juridiska direktör i 15 år. (mn)

ÅAB slutar med bostadsförmedling

■ Ålandsbanken avvecklar sin bostadsförmedling Veranta i Helsingfors, uppgav Hufvudstadsbladet i går. Orsaken uppges vara bristande lönsamhet och vd **Paula Roini** har blivit uppsagd.

ÅAB:s vd **Peter Wiköf** uppger för tidningen att det ännu är för tidigt att slå fast att Veranta helt läggs ner. Diskussioner pågår.

Verantas kontor finns i anslutning till ÅAB:s Helsingforskontor på Bulevarden, i Hagaland i Esbo och i Tammerfors. Cirka tio personer jobbar inom bostadsförmedlingen. Veranta har funnits sedan i fjol när banken köpte in sig Veranta med 84 procent. Veranta grundades 2005 av Paula Roini och en kompanjon. (ao)

Nyan rättar

Gran tillhör vänstern

■ **Birgitta Gran** som valdes in i kommunvalet i Hangö i söndags tillhör vänsterförbundet och inget annat parti. (ml)

Hon räddade springbrunnen

Birgitta Johansson (åf), ordförande i Mariehamns gårdsägareförening, har under sensommaren och hösten kämpat för att rädda den anrika springbrunnen i Stadshusparken.

Springbrunnen har nämligen varit nära att offras till förmån för det vattenkonstverk som skall uppföras med anledning av öspelen.

Att öspelen nästa sommar skall hedras med ett vattenkonstverk i stan har varit känt länge men få vet att den grupp som arbetar med frågan har slängt sina blickar mot springbrunnen i Stadshusparken. Ett av förslagen har varit att låta den gamla fontänen ge plats för ett modernare verk.

Springbrunnen utgör ett helt eget kapitel i Mariehamns historia. Redan på 1940-talet var stadsinvånarna eniga om att staden var värd en fontän och Mariehamns gårdsägareförening, som på den tiden stod för utvecklingen, bildade en fond för ändamålet. Men det skulle dröja ytterligare några år innan man kunde gå vidare med planerna.

Stort lån

År 1951 tillsatte man en springbrunnsskommitté bestående av stadens dåvarande tongivare som till exempel direktörerna **Runar Granlund** och **Carl Rundberg** och sjökaptenerna **Waldemar Höglund** och **Anton Häggblom**.

Finansieringen sköttes genom ett för föreningen stort lån på 500.000 mark, flera donationer och en aktiv damkommitté som bland annat ordnade lotterier till förmån för projektet. **Hugo Eriksson** och **Fritiof Lindholm** ledde själva byggnadsarbetet där flera åländska leverantörer och företag var involverade.

I fara

Den 25 juni 1953 donerade föreningen springbrunnen till staden. Donationen togs emot av stadsfullmäktige med ordförande **Tor Brenning** i spetsen och tillställningen lockade mycket folk.

Mot den bakgrunden kan man förstå att håren reste sig i nacken på gårdsägareföreningens ordförande Birgitta Johansson då hon hörde att föreningens gamla donation var i fara.

–Jag blev redan i somras tillfrågad om föreningen hade något emot att man gör ändringar i springbrunnen, säger Johansson.

–Jag svarade att det na-

Välkänd sommarsilhuett. Gårdsägareföreningens styrelse är enig om att springbrunnen inte får röras.

Foto: ERKKI SANTAMALA

turligtvis beror på vilka ändringar som görs.

Till stadsbilden

Birgitta Johansson berättar att hon snart förstod att det fanns planer på att helt ersätta den gamla fontänen med det vattenkonstverk som skall resas till öspelen.

–Jag protesterade naturligtvis och det har också alla de, som jag har berättat om planerna åt, gjort. Alla vill ha kvar den nuvarande springbrunnen, den hör till Mariehamns stadsbild.

För kort tid sedan bjöds Birgitta Johansson till ett möte där förslagen till öspelskonstverk visades.

Stor svamp

–Jag fick veta att konstnären **Jonas Wilén** hade vunnit tävlingen med ett vattenkonstverk som är som en stor svamp. Förslaget som lades fram var att man skulle bygga ett nytt stort betongfundament där den nuvarande springbrunnen är och placera svampen på det, berättar Birgitta Johansson.

–Jag har absolut ingenting emot Wiléns förslag, det är ett fint modernt konstverk. Men att offra den anrika springbrunnen, som stilmässigt passar in i miljön framför Soncks byggnad, kunde jag bara inte gå med på. Det finns andra platser där Wiléns konstverk kan stå!

Inte aktuellt

Birgitta Johansson har inte legat på latsidan sedan dess. Stadens ledning har fått åtskilliga samtal och det resulterade i att det inte längre är aktuellt att placera Wiléns svamp på

Fontänkramare. Birgitta Johansson kämpar för att springbrunnen under stadshuset skall få vara kvar. Hon är ordförande för Mariehamns gårdsägareförening som ursprungligen finansierade och byggde springbrunnen.
Foto: JONAS EDSVIK

den nuvarande springbrunnens plats.

Åtminstone inte inom den grupp som arbetar med frågan.

–Vi kommer inte att föreslå den platsen inför stadsstyrelsen, säger **Donny Isaksson** (ob) som är ordförande för den grupp som staden har tillsatt för att ta fram en öspelsfontän.

Listat alternativ

Enligt Isaksson har grup-

pen nu ett annat förslag som nästa vecka kommer att läggas fram till stadsstyrelsen. Vilken plats det förslaget handlar om vill han inte säga eftersom gruppens protokoll ännu inte har justerats. Alla turer kring öspelskonstverket finns i en utredning som blir officiell i och med att den kommer upp i stadsstyrelsen.

–Vi har bara listat all de tänkbara alternativ som är lämpliga och de är faktiskt

inte så många i Mariehamn, säger han då han får frågan varför gruppen överhuvudtaget har fört fram just den nuvarande springbrunnens plats som ett alternativ.

Det blir alltså stadsstyrelsen som tar ställning till var det nya konstverket slutligen kommer att placeras.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Nabbenbygge asfalteras nu

■ Nu har byggandet av gång- och cykelbanan vid Nabben på Lemlandsvägen nått så långt att man kan köra rakt längs huvudvägen igen, det vill säga över den nya bron.

Asfalteringen påbörjades också i går. Hela vägen från nybygget till kurvan under bostadsområdet Solberget i Jomala får ny beläggning.

Det betyder att trafiksituationen för tillfället kan vara något kaotisk eftersom bara en körbana är i bruk på vissa avsnitt.

–Vi räknar med att ha det mesta asfalterat den här veckan, säger **Stig Janson**, vägingenjör på landskapets trafikavdelning.

Själva gång- och cykelbanan skall vara helt klar om

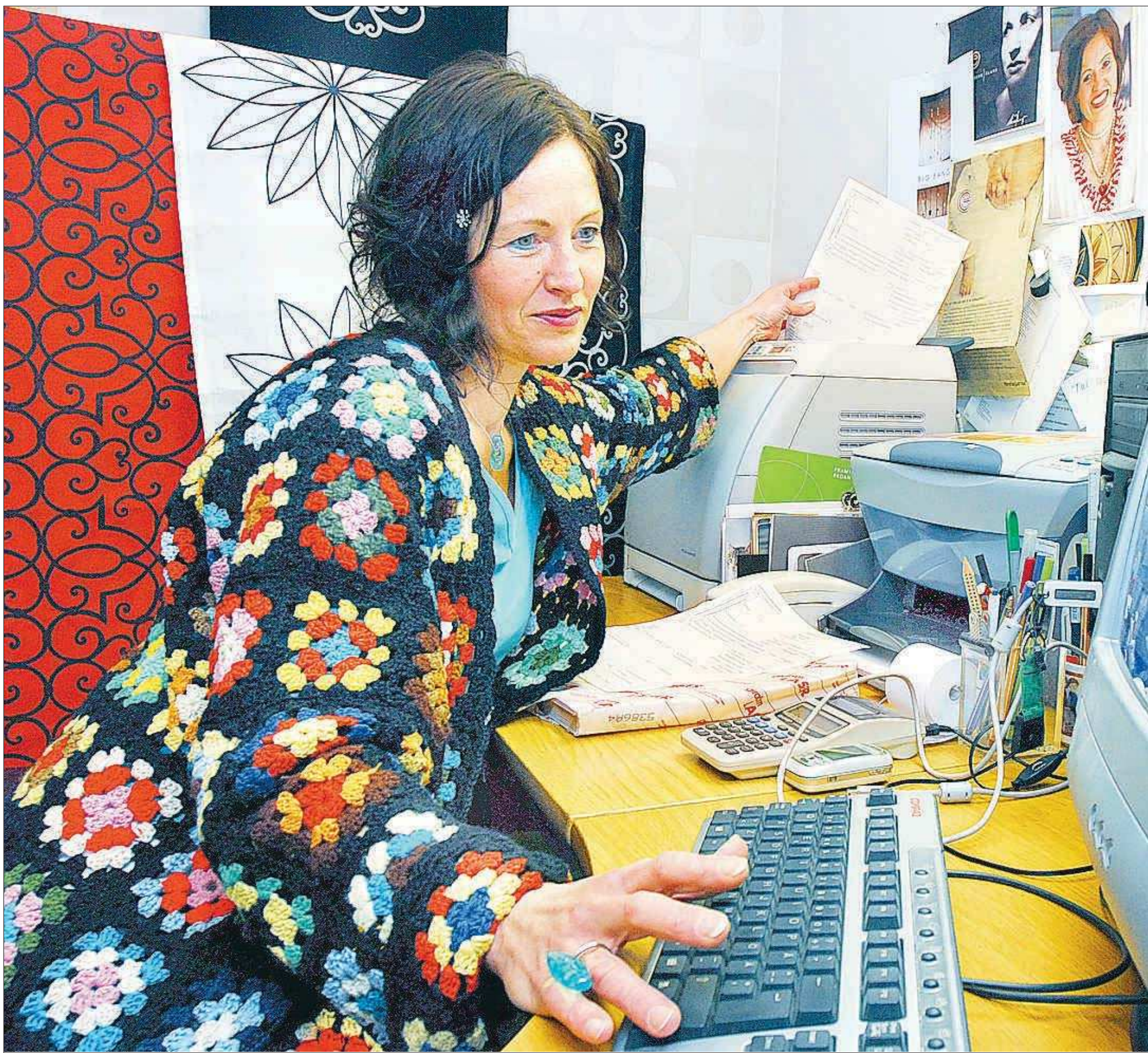
en månad, det vill säga den sista november.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Snart klart. Det gäller att ta det lugnt på Lemlandsvägen i Strandnäs eftersom asfaltering pågår. Vägen är färdig om några dagar och den nya gång- och cykelbanan om en månad.

ELVA ÅR MED SKATTEGRÄNSEN

Gammaldigt. Byråkratin kring skattegränsen kunde göras mycket smidigare än i dag, säger formgivaren Minna Rundberg som här printar ut tulldeklarationen på kalkerpapper för att kunna skriva under den. –Det går inte att mejla blanketten utan jag måste sätta mig i bilen och köra in med den till tullen, berättar hon.

Formgivaren funderar på att

Minna Rundberg: Regelverket kring skattegränsen är

Formgivaren och företagaren Minna Rundberg hyser planer på att flytta sitt varulager till Sverige för att slippa all den fördyrande byråkrati som följer med skattegränsen.

–Då kan man ju ifrågasätta om företaget alls ska vara kvar på Åland, säger hon.

Det låter besvärligt när Minna Rundberg, som driver det egna företaget Minna Rundberg Art Design ab, beskriver hur vardagen med skattegränsen ser ut.

–Det är så mycket pappershantering med både importen från och exporten till Sverige, suckar hon.

På kalkerpapper

Hon är momsregistrerad både i Sverige och Finland för att förenkla hanteringen åtminstone lite. Men lätt är det inte ändå.

–Jag fyller i tullblanketten på internet, men det går inte att skicka den elektroniskt till tullen för där måste dom ha pappret med min namnunderskrift. Så jag måste printa ut blanketten på dyrt kalkerpapper. Det går inte heller att faxa in blanketten,

utan jag måste sätta mig i bilen och åka in med pappret till tullen. Till det går det åt tid som jag skulle behöva för min egentliga verksamhet. Det skulle ju vara mycket enklare om det gick att mejla den ifyllda blanketten som sedan också kunde lagras elektroniskt på tullen. Vad gör de av alla handlingar, för någonstans måste de väl förvaras?

Kostar extra

Varan finns oftast inte på tullen utan på Transmar, Samtrans eller Posten. Speditörerna ska ha tulldeklarationen innan varan lämnas ut.

–Först när min tulldeklaration, underskriven och kopierad med kalkerpapper, finns hos tullen meddelas speditören att varan är

förtullad. Då åker jag oftast och hämtar den själv eftersom jag ändå måste in med tullblanketten.

Som hantverkare och designer handskas hon med många olika leveranser och små partier. Att låta speditörsfirmorna sköta tulldeklarationerna och utkörningen går förstås, men det kostar extra.

I valet och kvalet

Just nu är hon i valet och kvalet med verksamhetsorten.

–Det mesta jag tillverkar sker i Sverige. Sen ska produkterna hem till Åland för att packas här och sedan vidare på export. I framtiden kommer jag att ha varulagret i Sverige och bara ta in de varor som ska hit. Förmodligen styr jag över allt mera av verksamheten till Sverige.

Och om jag har varulagret och momsredovisningen i Sverige så sätter jag ett frågetecken för om företaget alls ska vara kvar på Åland. Regelverket kring taxfreegränsen är alltför komplicerat. Det skulle vara jätteskönt att bara köra in med varorna och sedan skicka dem vidare utan att behöva registrera dem in och ut.

Hjälpsam tullpersonal

Enligt henne kunde hanteringen göras mycket smidigare än i dag.

–Så länge vi har taxfree så kan systemet ju inte frångås. Och jag har ingen kritik mot tullpersonalen – de anställda är jättehjälpsamma och tillmötesgående. Det är systemet det är fel på.

Också hon reagerar på fraktkostnaderna.

–Det är jättestor skillnad

mot Sverige. Åländska speditörer tar duktigt betalt. Det blir stora utgifter varje år för den som har många små leveranser som jag. Jag gör så att jag ombesörjer frakten till och från Stockholm och sedan tar kunden över. Konkurrensen och logistiken är för dålig här hemma.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax

Nästa avsnitt:
Den politiska synvinkeln via näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (c), finansminister **Mats Perämaa** (lib) och finanschef **Dan E Eriksson**.

ELVA ÅR MED SKATTEGRÄNSEN

Företagaren Mika Lindfors:
"Vår kostnad för skattegränsen
minskade med 100 procent"

Mika Lindfors flyttade sitt företag, sig själv och sin familj från Åland till Sverige hösten 2004.

– Skattegränsen runt Åland var om inte huvudorsaken så åtminstone en delorsak, säger han.

Samtidigt förlorade Åland också en annan företagare och barnfamilj – Mika Lindfors kollega Mikael Eklund och hans familj flyttade samtidigt.

På Åland drev de företaget ITV som i dag är uppdelat i två bolag, ITV Production Oü i Tallinn och Interzon ab i Täby. I företagen ingår produkter som är komplexa – en produkt kan innehålla upp till 100 olika komponenter som köps från EU-länder som Sverige, Baltikum, Tyskland, Italien och England. De färdiga produkterna levereras till många länder som man har löpande handel med.

Mycket bekymmer

All produktion sker i dag i Estland medan försäljningen sköts via kontoret i Täby.

– Skattegränsen ställde till med mycket bekymmer för oss. Många komponenter från många länder skulle in i vår produktion för att snabbt förädlas och fås ut igen över skattegränsen. Många gånger när varorna kom in så låg speditiionsavgifterna på 40-50 euro per försändelse. Visst kunde vi ha skött klareringen själva, men vi hade produktionen att koncentrera oss på.

Har man många leverantörer så blir speditiionsavgifterna fort stora summor.

– I jämförelse har exempelvis företag som Chips och Optinova det lättare. De köper visserligen in stora mängder råvaror, men det som produceras består sällan av hundratal komponenter.

Kostnaderna borta

Han har inte räknat ut ITV:s kostnader för skattegränsen om företaget hade varit kvar på Åland, men resonerar så här:

– I dag har vi närmare 1.000 försändelser per år in och ut ur EU-länder. Multiplicerar man det med 40-50 euro så får man en uppfattning om vad skattegränsen skulle ha kostat oss. I och med flytten har våra kostnader för skattegränsen minskat med 100 procent.

En annan frustrerande omständighet var leveranstiderna som skattegränsen förorsakade.

– Inte heller det lider vi av mera. Varorna går smärtfritt in och ut utan förseningar. När vi får en ny kund i ett annat land så växlar vi VAT-nummer med varandra. På Åland fick vi varje gång dra den långa harangen om Ålands särställning inom EU, men sånt går inte att diskutera med italiennare eller tyskar.

Åländsk frakt dyr

I dag skickas försändelser varje vecka mellan Stockholm och Tallinn – reklamationer, varuprover, varor – och inget annat behövs än adressen.

Inga skattegränskostnader. Efter företagsflytten till Sverige och Estland 2004 har företagaren Mika Lindfors varken kostnader eller bekymmer orsakade av skattegränsen. I dag verkar försäljningsföretaget Interzon ab i Täby och produktionsföretaget ITV Production Oü i Tallinn.

Foto PRIVAT

Då. 2001 gjorde Nya Åland reportage om företaget ITV som då hade två av sina produktionsenheter i gamla mejeriet i Hammarland. De anställda var Maja Svenblad, Trygve Hansson, Magnus Henriksson, Peter Söderlund, Tony Sundholm, Mika Lindfors (vd), Stig Strömberg och Fjalar Törnroos. Åtta arbetsplatser försvann från Åland i och med flytten.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Fakta/Interzon ab och ITV Production Oü

■ ITV Production Oü i Tallinn tillverkar bland annat ozonaggregat – en typ av luftrenare – samt flödesmätare och pelletsbrännare, olika typer av fläktmoduler och komponenter för fläktindustrin. Dessutom producerar man olika delkomponenter för frontpaneler till olika typer av instrumenteringar bland annat i svetsaggregat. Efterfrågan på främst ozonrenare har stigit kraftigt under den senaste tiden och företagens tillväxttakt är hög.

■ Företaget levererar nästan 2.000 olika en-

heter per år av olika instrument och apparater i storlek från en mindre brödrost till en större väska.

■ Vd och huvudägare i Interzon ab i Täby och ITV Production Oü är **Mika Lindfors**.

■ Omsättningen i företagen är 10 miljoner kronor per år. Utgående från omsättningen skulle den procentuella kostnaden bli rätt hög för skattegränsen om företagen verkade på Åland. Kostnaden skulle landa någonstans mellan 25.000-50.000 euro per år.

– Varje gång varor skulle skickas från Åland till Sverige behövdes handlingar för export och import.

En annan förbättring efter flytten är, som han ser det, att det finns många konkurrerande fraktbolag i Stockholmsregionen och att kostnaderna därför hålls nere. I Estland är speditiionsstaxorna ännu lägre.

– På Åland var frakten väldigt dyr. Det har väl delvis att göra med att konkurrensen är dålig.

Vissa leverantörer har man

försökt hålla kvar på Åland. Dessutom sköts hela bokföringen på Åland för det nya bolaget i Sverige. Skattegränsen innebär inget hinder för att ha administrationen kvar i landskapet.

Avråder bestämt

Vad tror du om framtiden på Åland med skattegränsen?

– Om någon funderar på att etablera ett sådant företag som vi har så skulle jag avråda bestämt. Och man behöver

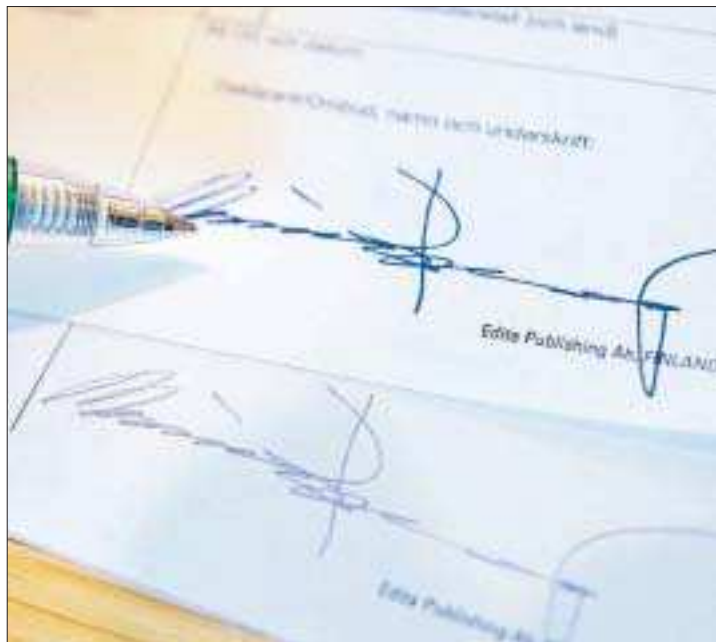
inte ens etablera sig i Sverige eller Finland – det finns länder som är mycket billigare, till exempel Estland. Jag ser inga som helst konkurrensfördelar för ett sådant här bolag på Åland. Inte heller när det handlar om tillgång på kompetent folk har Åland någon fördel gentemot exempelvis Stockholm där det flyttar in och ut yrkeskunnigt folk hela tiden, säger han.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

flytta ut

alltför komplicerat

Med penna. Det är noga att namnunderskriften är skriven med penna. Varför?

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

JENNIFER

Dop

Petra Maria Kudjoi döptes lördagen den 25 oktober i Finströms kyrka. Hon är dotter till Monika Löfman och Mikael Kudjoi i Finström Bamböle. Dopet förrättades av kaplan Heikki Turakka.

Vi firar 1-15 år

Jason Blomberg i Sund Hulta fyllde 1 år i går den 29 oktober. Han grattas av mamma och pappa.

Belinda Bergens i Mariehamn fyller 11 år i dag den 30 oktober. Hon gratuleras av Benjamin, Mickis, mamma, pappa, farmor, mormor och morfar.

■ **Niklas Troberg**, Mariehamn, har bland 26 sökande utsetts till ny hamnövervakare i Mariehamns hamn.

Hav och himmel på första bårtäcket

Varmt och fint. En cirkel sluts. Så kan man känna inför tanken att en gång vila under bårtäcket. Det lånas ut vid behov och möjliggör enklare kistor och är därmed miljövänligt.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Nu är Ålands första bårtäcke klart. Det underlättar vid kremering, men kan också användas vid jordbegravningar.
–Täcket påminner mig om hav och himmel, säger donatorn.

Det är **Gladys "Titti" Helander** som bekostat bårtäcket. Idén fick hon för ungefär ett år sedan.

–Mariehamn är min hemförsamling och jag brukar delta i onsdagens morgonmässor. Det var under en sådan mässa, när höstsolen låg så vackert över altaret, som tanken dök upp – församlingen har följt mig i glädje och sorg, men vad kan den göra mer för mig? Jo, välsigna mitt stoft.

Krematorievän

Gladys Helander är, som

Hav och himmel. I blått som skiftar över mot vitt har Ålands första bårtäcke vävts. På alla helgons dag överlämnas det till Mariehamns församling. Från vänster Maggie Holmberg, Gladys Helander och Stina Mattsson.
Foto: ERKKI SANTAMALA

hon själv säger, en hängiven krematorievän. Hon har fått uppleva sorg på nära håll.

Hon kan störas av det ekonomiska tänkande som ofta kommer in på begravningar. – Vi kan inte ha sämre kista än grannarna, så tänker många, säger hon.

Enkel kista

Bårtäcket ger en möjlighet att välja en helt enkel kista som täcket läggs över.

– Vid jordbegravningar viks täcket ihop som en liten ceremoni efter begravningsakten och kistan förs ut på

vanligt sätt, förklarar församlingsträdgårdsmästare **Stina Mattsson**, som deltog när täcket i tisdags visades upp för första gången i gravkapellet.

Guldglänsande

Det är församlingens textilsvariga **Maggie Holmberg** som vävt täcket tillsammans med **Inga Snellman**. Det hela har nog varit väl så komplicerat att få till.

–Täcket är vävt i bomull och fint ylle med guldglänsande silkestrådar, förklarar Maggie Holmberg. Det har

varit ett spännande arbete. Det är tack vare Ingas skicklighet i vävteori som projektet gått i hamn. Hon har också blandat färgerna.

Cirkel sluts

Ovanpå täcket, mot huvudsidan, finns en mullduk för att skydda när prästen håller jorden över kistan vid begravningsakten.

Täcket tillhör Mariehamns församling som lånar ut det gratis vid behov. Men det blir inte möjligt för andra församlingar att använda det.

–För mig är det en cirkel som sluts nu, säger Gladys Helander. Täcket mörka sidor är som havet och när det skiftar och blir ljusare och ljusare mot mitten påminner det om evigheten. Vi kommer alla nakna till denna världen och går nakna, men under det vackra täcket har vi det varmt och fint.

Vid högmässan i S:t Görans kyrka på alla helgons dag på lördag kommer bårtäcket att överlämnas till församlingen och välsignas av den.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

GUDESTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

"De heligas gemenskap"

To 30.10 kl 12 Torsdagslunch i Margaretagården.

Fr 31.10 kl 18.30 Andakt i begravningskapellet, Båsk, Deåki.

Lö 1.11 kl 11 Högmässa i S:t Görans Karlström, Laine, S:t Mårtenskören, Sandra Sundblom, trumpet, **ljuständning för avlidna från kl. 10.**

Kl 13 Mannen vid ratten, Jon Lindeman.

Sö 2.11 kl 11 Högmässa i S:t Görans, Båsk, Sandholm, Oratoriekören.

Kl 14 Finsk mässa i S:t Mårtens, Turakka, Deåki, farsdagskaffe.

Kl 18 Meditativ gudstjänst med tema: mot människohandel i S:t Mårtens, Båsk, Laine, Nordlund, Justina Donielaite.

On 5.11 kl 8.30 Morgonmässa i S:t Görans, Karlström, Laine.

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

TACK

TACK

till vänner och bekanta för uppvaktningen på min 70-årsdag.

Tor från Antböle

GUDESTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

Fred. 31.10 kl. 19 "Åländskt Requiem" (Mattsson-Nyman) på CD, Oratoriekörens inspelning från 1992 i Jomala kyrka

Alla helgons dag 1.11 kl. 11 Högmässa (N; särskalkar) med parentation, R Syrén, M-L Nordberg, H Östman, S:t Olofs kyrkokör, Karl-Erik Perjus orgel

Söndag 2.11 kl. 18 "Sånger om himlen" med S:t Olofs kyrkokör, vokalensemblen "Flera Röster", H Östman, R Syrén, Anette Karlsson-Karlström, Inger Lyyski, Gunvei Andersson, Sandra Sundblom o Karl-Erik Perjus, Kjell Nyberg.

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

GUDESTJÄNSTER

FINSTRÖM GETA

St Mikael's kyrka Finström

Alla helgons afton (31.10.08)
Kyrkan öppen 10-18.30
Kl 18 Helgmålsringning

Alla helgons dag (1.11.08)

Kl 12 Högmässa med ljuständning

Alla själars dag (2.11.08)
Kl 13.30 Nattdagsgudstjänst i Rosengård

St Görans kyrka Geta

Alla helgons dag (1.11.08)
Kl 11 Gudstjänst med minneshögtid

25 sönd.e pingst (2.11.08)
Kl 11 Gudstjänst med nattvard i Hemgården

Föglöbastu lockar till samtal

Prästgårdsbastun.

Församlingen inbjuder till samtalskvällar i prästgårdens vedeldade bastu på Föglö. I kväll torsdag, är det kvinnornas tur att mötas och tala om livet här.
Foto: PRIVAT

I kväll görs ett första försök med bastubad och samtal i prästgårdsbastun på Föglö. Alla kvinnor är välkomna.
–Meningen är att locka till goda samtal på laven om hela livet, säger kyrkoherden.

Tidigare har det hållits bastukvällar för Föglöherrar i församlingens regi. Nu inbjuder Ålands södra skärgårdsförsamling till dambastu i prästgårdens

stora vedeldade bastu nära stranden.

–Bastun är så fin att det är synd att inte använda den i församlingens verksamhet, säger kyrkoherde **Tomi Tornberg**. En åtta, nio personer ryms gott och väl.

Umgås

Meningen är att samtidigt med bastubadet umgås och samtala. Kyrkoherden själv gillar att basta och herrarnas bastukväl-

lar minns han med glädje. Nu är det damernas tur.

Det är **Ann-Mari Tornberg** och **Pamela Ahlskog** som håller i trädarna i kväll.

–Gud handlar om hela livet. Gud hittar man också utanför Bibeln, säger Tomi Tornberg. Vi hoppas tröskeln ska kännas låg och att många vill delta.

Efter bastun hålls kvällste och kvällsandakt.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

PRATSTUNDEN

Tid för gungstol. Ännu är det inte läge för Bjarne Holmberg att slå sig till ro och bara gunga. Hans arbetsvecka sträcker sig ofta över 60 timmar och fritiden är fullmatad med skärgårdsintressen som älgjakt och fiske. Då och då får han tid över för sårbon, konkurrenten, som råkar vara anställd vid andelshandeln. Foto: ERKKI SANTAMALA

Brändö-Bjarne är kär i konkurrenten

De satt i samma bänkrad i åttan, sedan gick livet i lite olika banor och kringelikrokar. En nyårsafton för tio år sedan upptäckte de varandra på nytt och är sedan dess livskamrater och sårbor. –Men nej, vi kan inte prata jobb hemma vid köksbordet, säger **Bjarne Holmberg**. Alla trodde att Sol-Britt skulle komma över till min butik när vi blev ett par, men så blev det inte och vi är nöjda med läget som det är i dag.

Konkurrent
Sårbon sedan tio år tillbaka, **Sol-Britt Grahn**, arbetar alltså på Brändö andelshandel, den största butiken i kommunen och värsta konkurrent till Holmbergs på Torsholma. Bjarne skrockar lite vid tanken på hur det blev. Men alla verkar nöjda. Han har på skärgårdsbors vis prickat in ett möte på Nya Åland inför födelsedagen innan färjan går hemåt igen. För att inte komma för sent drar han en snabb variant av sitt livs historia. Den skulle kunna sammanfattas i några ord: lanthandeln, älgar, frimärken, båtliv, byggande.

Kammarhandel
Bjarnes föräldrar, **Einar** och **Sinikka**, drev till att börja med

kammarhandel i lillstugan på gården Nystu mitt i byn. Butiken fanns alltså i en kammare i huset. Så var det på många ställen runt om i Brändö på den tiden. När Bjarne var åtta år, 1956, flyttades butiken till fastigheten Skeppkulla, som i dag heter Köpmansgården, sedan firman blev aktiebolag. Familjen inredde sitt hem ovanför butiken i ett rum med hall och kök och ovanligt nog både centralvärme och vattentoilet. 1976 var det dags för nästa tillbyggnad, till största delen utförd av Bjarne själv. Bostadshuset nära butiken heter Tallbacka. Det är där han bor i dag. Vid sidan om finns tre uthyrningsstugor och en bastu. Vem byggde? Jo, så klart Bjarne.

Lanthandel
Bjarne var köpman redan innan han föddes. Han har tre systrar och med den äldsta system **Berit Holmberg** driver han butiken i dag. –Det är en modern lanthandel, säger han. Jag säljer det som går att sälja. Lagret byggde han ut 1983. Det verkar behövas. Färskvarorna har system hand om. Själv ansvarar han

för järnvarorna, vvs, bränslet och målarfärgen. –Vi har en färgblandare och kan mixa färgerna precis som i stan, säger han nöjt.

Butiksbåt
Under åren 1964 till 1983 körde han runt i Brändö, Houtskär och Iniö med en butiksbåt fullastad med varor. –Det skapade kontakter som håller ännu i dag, konstaterar han. Våra kunder är köptrogna, men visst har jag förståelse för att man kan handla också på andra orter där utbudet är större. Men priserna är inte alla gånger jämförbara. Det är viktigt för oss att behålla alla kunder och dessutom spå på inkomsterna något med hjälp av turister och genomresande.

Över 40 älgar
Jakt och fiske är två stora fritidsintressen. Bjarne är aktiv i Brändö västra jaktvårdsavdelning som får skjuta 16 älgar i höst, 14 av dem är redan fällda. –Genom åren har jag skjutit mer än 40 älgar, konstaterar han. Men vi har en god älgstam här. Vi har ett knep för att behålla tillräckligt med djur. Vi faller tjurar och kalvar, men sparar på korna. Han är också en samlare av storformat. Han sparar på di-

Fakta/Bjarne Holmberg 60 år

Namn: Karl Georg Bjarne Holmberg.
Född: den 8 november 1948 på Brändö Torsholma.
Bor: i samma by.
Yrke: köpman vid K-Extra Einar Holmbergs Ab.
Familj: sårbo **Sol-Britt Grahn** och hennes dotter **Ann-Christin** och dotterdotter **Linnea**, 7 år.
Födelsedagen: firas tillsammans med Sol-Britt som fyllde jämnt i våras. Det blir kalas med inbjudna gäster på ungdomslokalen Torsborg i Torsholma lördagen den 8 november.

verse ”skräp”, säger han själv, med ett skratt. Men samlarivern omfattar också frimärken. Han är aktiv inom Lions sedan 1990 och har varit president två gånger, senast i fjol. Han har också varit zonordförande för hela Åland. I politiken däremot, där är han tvärs emot vad pappa var, det vill säga ganska sval. Men Bjarne har suttit i Torsholma ungdomsförenings styrelse i över 25 år, varav tio som ordförande.

Avloppen
Innan färjan går hinner han med några snabba uttalanden om dagens frågor: –Bredbandet blir dyrt det och det producerar ingenting nytt. –Brändö har ett fattigt näringsliv i dag. Mer verksamhet behövs överallt.

–Ett stort bekymmer är vår egen spillning, faktiskt. Avloppen måste ordnas, men det får inte bli orimliga kostnader. Informationen till oss i skärgården har inte varit så bra på just det här området.

Lite semester
Semester då? Tar du det?
–Jodå, jag hade en vecka i år, då var vi i Spanien. Och i fjol var jag ledig två veckor
Att fylla 60?
–Så länge man hålls på benen så är det väl helt okej. Sedan är det hög tid att säga adjö för Bjarne ska ratta i väg mot Hummelvik och skärgårdsfärjan Alfågeln som för honom hem till det älskade Brändö Torsholma.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

OBS! Det händer

TORSDAG 30.10

BINGO
■ ■ PAF Casino kl 19.00. IFK bingo.

BIO
■ ■ Bio Savoy kl 18.00. Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ Bio Savoy kl 20.00. Max Payne. F-15/13. Filmen får tre stjärnor av Nyans recensent.

DAMERNAS AFTON
■ ■ Mariepark kl 19.00. Mo-devisning & underhållning.

FÖRELÄSNING
■ ■ Handicampen, Skarpansvägen 30, kl 19.00. ”Livet efter stroke” med familjeterapeut Beryl Fagerlund.

INFORMATION
■ ■ Självstyrelsegården kl 19.00. Information och diskussion om Lissabonfördraget och Åland. LT-Irdamöterna Anders Eriksson och Harry Jansson inleder.

NÖJE
■ ■ Parks bar kl 22.00. Jonas ”Plonke” Eriksson.

VERNISSAGE
■ ■ Galleri Skarpans kl 18.00-20.00. ”Utkanter” målningar av Gunilla Jansson.

FREDAG 31.10

BIO
■ ■ Bio Savoy kl 18.00. Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ Bio Savoy kl 20.00. Max Payne. F-15/13. Filmen får tre stjärnor av Nyans recensent.

MARKNAD
■ ■ Vårdö, marknadsplatsen Vargata, kl 11.00-14.00. Allhelgonamarknad. Fisk, Töftöskorpor, bröd, slaktgryn, sötost, bakverk, lammkorv, gravdekorationer m.m.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Van Grogg.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Jonas ”Plonke” Eriksson.
■ ■ Dinos bar kl 22.00. Made in Thailand, sista kvällen.

POETRY SLAM
■ ■ Restaurang Pommern kl 19.00. Master of Ceremony är Sanna Tahvanainen. Varje deltagare ska ha med sig tre dikter. Tävlingen avgörs av publiken som delas in i jurygrupper.

Volontär bloggar från Grekland

■ I måndagens tidning berättade Nyan om **Nina Westerholm** som ska åka som volontär till Grekland och ta hand om skadade havssköldpaddor. Hon kommer att blogga om sina upplevelser på adressen <http://ninaigrekland.blogspot.com>. (lf)

Maria Båsk.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Kyrkan arbetar mot människohandel

Under kyrkans internationella ansvarsvecka 19-26 oktober har man uppmärksammat problemet med människohandel. Under temat Människohandel-vår tids slaveri vill man under hela året uppmärksamma orsaker och fenomen anknutna till människohandel.

Det handlar inte enbart om prostitution under tvång utan också många andra former av utnyttjande i syfte att få ekonomisk vinnig, skriver man på sin hemsida www.ansvarsveckan.fi. Finland är både ett transitland och mottagarland för denna verksamhet och man vill

göra finländarna medvetna om detta. Som en del av temat ordnar Mariehamns församling en meditativ gudstjänst den 2 november klockan 18 i St Mårtensgården med församlingspastor **Maria Båsk**. Andra medverkande är bland annat **Justina Donielaite**

från Ålands fredsinstitut, **Lisbeth Nordlund** och **Anders Laine**. –En temagudstjänst är friare i formen än en traditionell, säger Båsk. I gudstjänsten varvas meditativa texter med böner och sång. I samband med gudstjäns-

ten kan man lämna in beställning på en t-skjorta med texten ”Not for sale” (16 euro) som säljs av YWCA Finland. T-skjortorna är tillfälligt slut men Maria Båsk ska beställa fler. Det hålls även en frivillig insamling för arbetet med människohandelns offer. (ns)

Kom ihåg

- ■ **Ahveniset:** Hei! Suomen-kielinen messu 2.11 kello 14.00 St. Mårtensgårdenilla. Brita Turakka. Marraskuun kuukausitapaaminen tämän jälkeen klo 15.00, aiheena isänpäivä. Tarjoilu. Kaikki mukaan! Hej! Finskspråkig mässa söndag 2.11 kl 14.00 på St. Mårtensgården. Brita Turakka. Efter den månadmöte ca kl 15.00, med farsdag som tema. Servering. Alla med!

■ ■ **Alopecigruppen:** Bowling onsdag 5.11 kl 19.30 i Idrottsgården. Ta gärna med familj och/eller vänner. Minst tre anmälda – an-nars vanlig träff på HandiCampen. Frågor och anmälan till HandiCam-pen på tfn. 527 360 eller e-post info@handicampen.ax senast måndag 3.11 före kl 15. Välkommen!

■ ■ **Eckerö Marthaförening:** Månadmöte onsdag 5.11 kl 13.00 i Ekergården, projektkoordinator Charlotta Solax presenterar sig. Vi repeterar virkningen av kärleks-knutar.

■ ■ **Ekologiska odlarna på Åland:** Kom med till Järna på GMO-konferens den 12.11. An-mälningar senast 2.11 till Isabell Kvarnfors tel. 43 938 eller 040-5841 764.

■ ■ **FRK Mariehamns avdel-ning:** Höstmöte måndag 3.11 kl 19.00 i Röda korsgården. Efter förhandlingarna berättar Folk-pensionsanstalten om sjukförsäk-ringsersättningar m.m. Servering. Välkomna.

■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte torsdag 30.10 kl 17.30 på Hotell- och Restaurangskolan

■ ■ **MFBK:** Höstmöte torsdag 6.11 kl 19.00 i Doktorsvillan. Styrelsemöte kl 18.30.

■ ■ **PusselFamiljen:** Nya som gamla medlemmar inbjudes till höstmöte torsdag 30.10 kl 18.00, Styrmansgatan 10, vän.2. Det blir knytkalas, ta med det du vill ha själv (förutom alkohol & droger gi-vetvis) och lite extra så att någon annan kan få smaka! Kan bli en salig blandning hoppas vi! Anette Holmberg kommer och pratar om stresshantering och mindfulness!

■ ■ **Vårt Hjärta/Strokegrup-pen:** Välkommen på föreläsning och diskussion torsdag 30.10 kl 19.00 i Handicampen, Skarpansv. 30, med familjeterapeut Beryl Fagerlund på temat "Livet efter St-roke", omgivningens oförstående reaktioner och de närståendes förändrade situation. Välkomna också familjemedlemmar och vänner!

■ ■ **ÅBSK:** Höstmöte fredag 7.11 kl 19.00 på ÅKD's kansli. Stadgeenliga ärenden. Övriga ärenden bl.a presentation av förslag till drog- och alkoholpo-licyprogram. Diskussion och ev. röstning om att ändra reglerna för löptikar på plan. Servering! Välkomna!

■ ■ **Ålands dansförening:** Barndans, balett och fridans, 5.11-10.12, onsdagar, 6 veckor. I. 5-8 år kl 17-18. II. 9-12 år kl 18-19. Lärare och anmälan: danslärare Isabel Mattsson tfn 15 887, e-post: isabelmattsson@hotmail.com

■ ■ **Ålands dragspelsklubb:** Vi firar 50-års jubileum på Solbacka lördag 8.11 kl 20.00. Dans och underhållning. Fri entré.

■ ■ **Ålands reumaförening:** Månadmöte torsdag 30.10 kl 18.30 på Röda Korsgården. Vi får besök av Gun Lingberth och Gunilla Göran från Reumatiker-föreningen i Stockholm och Lasse Fredrikson sjunger och spelar för oss. Välkomna.

■ ■ **Ålands räddnings-hundsklubb:**Intresserad av räddningshundsverksamhet? Vid intresse och frågor ring Gunnar tel 0457 052 7369 eller Linda tel 040 512 9546.

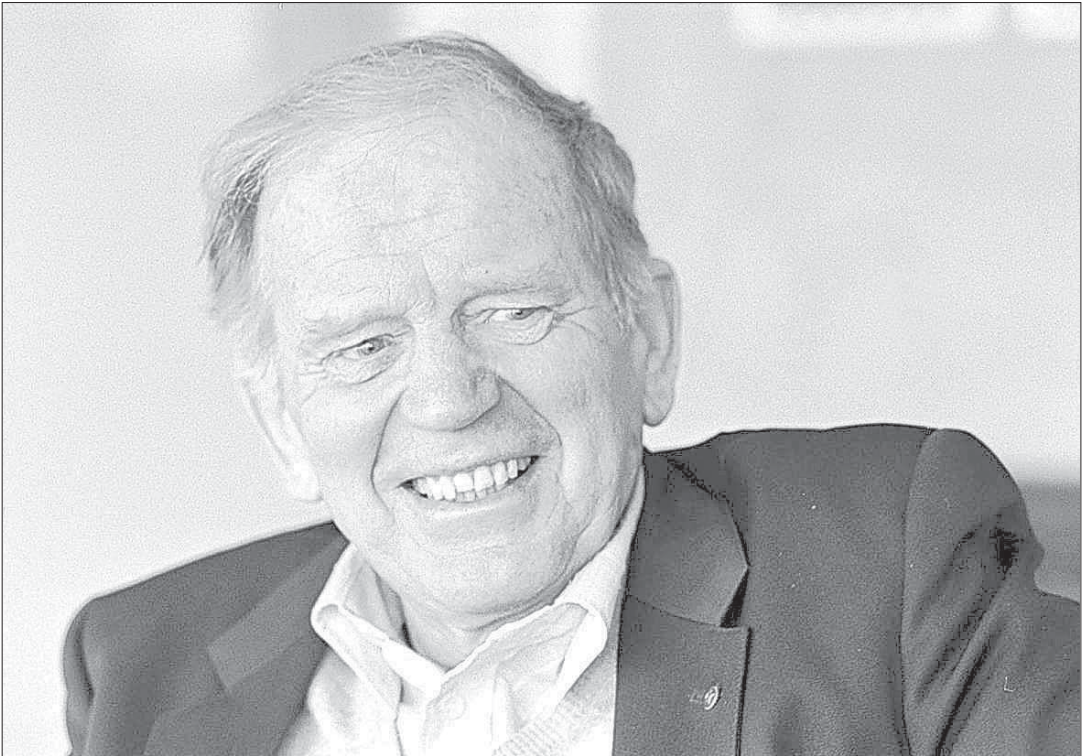
■ ■ **ÖSUF:** Månadmöte på Högtoimt söndag 2.11 kl 19.00.

Thusse Eriksson ger ut memoarer

Tidigare talmannen och Ålandsbankens chefdi-
rektör Thorvald ”Thusse”
Eriksson ger ut memoarer.
Boken har titeln ”Åland
och jag” och beräknas
utkomma inom några
veckor, meddelar Lasse
Karlsson som är redaktör
för boken.

Enligt ett pressmeddelande från Lasse Karlsson berät-tar Thorvald ”Thusse” Er-iksson i memoarerna om sin uppväxt i Mariehamn med fritids- och sportaktiviteter, illustrerade med egna bil-der.
Han berättar vidare om sina studier i Finland och Sverige samt hur han som mycket ung både blev chef-direktör för Ålandsban-ken och valdes till talman i landstinget.
– Talmansuppdraget inne-hade Thusse Eriksson i hela 17 år och kom att utöva stort inflytande på den åländska självstyrelsepolitiken under mitten och senare delen av 1900-talet, skriver Karlsson.

Tvister, språkpolitik
Bland annat berättar Thus-se om självstyrelsepolitiska tvister och förhandlingar med Finland, han ger sin version av den språkpolitis-ka schismen med lantrådet Martin Isaksson vid den så kallade ”Grängesaffären”,

Berättar. Thorvald Eriksson berättar om sitt liv i en bok som han inom kort kommer med på eget förlag.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

redogör för bekymmer med Ålands svenskspråkighet, med mera.
Eriksson ger i boken också sin syn på ””Tidningskrisen”, då han i början av åttiotalet tillfälligt kallades in som sty-relseordförande för tidning-en Åland under den mycket uppmärksammade konflikten mellan bolagsstyrelsen och tidningens redaktion.
– Som chefdirektör för Ålandsbanken i över trettio år, från 1954 till 1987, styrde han banken under en mycket betydelsefull och expansiv period för åländskt närings-liv, skriver Karlsson också i pressmeddelandet.
Privatliv, projekt
Han utlovar också ”glädje-ämnen, sorger och kärlek i privatlivet”, liksom ”framåt-blickande, mer eller mindre lyckade egna turismprojekt med Havsvidden och Silver-skär”.
I boken, som ges ut på eget förlag, ingår också, som bak-grund till de självstyrelse-politiska betraktelserna, en resumé över Ålandsfrågan 1917-21, skriven av Lasse Karlsson.. (jk)

Alandica invigs med lovsång

Kaj-Gustav Sandholm hoppas på hundra korister

–Jag drömmer om en kör på närmare hundra koris-ter!
Det säger Kaj-Gustav Sandholm som nu inlett rekryteringen av en kör som skall sjunga vid in-vigningen av Alandica 4-5 april nästa år.
En symfoniorkester och solister skall också med-verka.

Kaj-Gustav Sandholm är in-itiativtagare, projektledare och dirigent. Det som skall framföras är Felix Men-delsohn Bartholdys symfoni nr 2 ”Lobgesang”.
– Idén till att framföra ”Lobgesang” fick jag när jag på dvd njöt av Mendelsohns underbara verk. Det är otroligt fin musik med vackra och stundtals rent underskö-na melodiska linjer. Samti-digt slog det mig att kompo-sitören Felix Mendelsohn är född 1809, så nästa år är det alltså 200-årsjubileum. Sam-tidigt är det också precis 200 år sedan Åland och övriga Finland skildes från Sverige, berättar han.
En tredjedel av verket ut-görs av enbart orkestermu-sik medan solisterna och kö-ren medverkar i resterande två tredjedelar. Texten är på tyska.

Solister
Orkestern vid konserten kommer att bestå av totalt 32 musiker, ett tiotal från Åland och resten från Hovkapellet i Stockholm. Sopransolister är Frida Jansson och Freja Frisk. Tenorsolist är Chris-tian Juslin.
Nu vänder sig Sandholm till körsångare som kan medverka.

Kaj-Gustav Sandholm hoppas få dirigera Mendelsohns andra symfoni, ”Lobgesang”, vid invigningen av Alandica och söker nu hundra körsångare som vill vara med.
Arkivfoto: GUNNAR ROOS

– Du som är van körsång-are har nu chansen att vara med om den här unika hän-delsen, som många korister redan sagt blir något extra att berätta för barnbarnen när man sitter i gungstolen, säger han.
Han påminner dock samti-digt om att det av den som vill vara med krävs en full och helhjärtad satsning un-der elva veckor från mitten av januari till konserten den 5 april.
– Koristerna förväntas på egen hand lära sig stämmor-na med hjälp av cd-skivor el-ler mp3-spelare.
För körinstuderingen står Guy Karlsson och Sand-holm.

Start i januari
Övningarna inleds, för dam-

stämmornas del, den 12 ja-nuari och den 13 januari för mansstämmorna. Övningar-na hålls i Margaretagården i Mariehamn.
– Övningskvällar blir mån-dagar och tisdagar, som är ordinarie övningskvällar för Intermezzokören, Marie-hamns Kvartetten och Ora-toriekören, som jag hoppas att tillsammans med Flera röster bildar stommen i kö-ren.
Även i Åbo?
”Lobgesang” framfördes se-nast för knappt 20 år sedan i Jomala kyrka av Oratorie-kören på Åland tillsammans med kör och orkester från Matteus församling i Stock-holm. Under den finlands-svenska kyrkomusikfesten i Åbo 1990 gavs det också med Åbo stadsorkester.
– Nu hoppas jag att vi får möjlighet att medverka med ”Lobgesang” också under sångfesten i Åbo år 2011. Gärna skulle jag också se att verket kunde framföras i något sammanhang år 2010, säger Sandholm.

Anmälningar
Körsångare som vill medver-ka skall sända in bindande anmälningar senast den 30 november på adressen kaj.sandholm@aland.net, som sms till 0400 796 307 eller per post på adressen Sto-ragatan 17 C, 22100 Marie-hamn. Namn, adress, tele-fon, e-post, stämma och kör skall anges.

Vinnare
med

Två biljetter till
**ZilliacusPerssonRaitanen
& Harri Mäki, klarinett**

**Lördag 8 november kl. 16.00
i St Görans kyrka**

**Richard Palmer, Mariehamn
Sven-Åke Gustafsson, Hammarland
Gun Rask, Mariehamn
Berit Sundman, Mariehamn
Peter Brunila, Jomala**

Grattis!

Vinsterna avhämtas från Nya Ålands kontor,
Uppgårdsvägen 6 i Dalbo fr.o.m. måndag
3 november

Nya Åland
☆☆☆

UTAN

SYNS DU
INTE!

Ålands
landskapsregering

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Skrivandet är inget riktigt yrke, man kan skriva och samtidigt arbeta med något annat. Det har mer med ensamhet att göra.

JMG LE CLESIO, CITERAD I DN

Naturvyer, blommor, måsar

Sjöbodar och stränder på Simskåla, berg och tallar i Hulta, är ett par av naturmotiven i de akvareller som Gunilla Jansson nu visar på Galleri Skarpans i Mariehamn. Måsar och blommor fyller ut motivkretsen.

Simskåla i Vårdö finns naturligt med som den plats där **Gunilla Jansson** är född och uppvuxen och där hon fortfarande vistas sommartid. Hulta i Sund är den plats där hon nu bor och strövar omkring i naturen på lediga stunder.

Gunilla Jansson har målat länge och gått på kurser både på Åland och i Sverige där hon också bodde ett antal år. Sin första utställning deltog hon i redan i början av sjuttioalet på Åland men mera aktiv blev hon på nittioalet i Sverige.

Akvareller

I den utställning som hon nu visar på Galleri Skarpans finns bara akvareller med.

– Jag har nog målat i andra tekniker också men de senaste åren har det mest blivit akvarell. Har man ont om tid så är det behändigt med akvarell, konstaterar hon.

Gunilla Jansson är biblioteks- och kulturchef i Jomala och därför blir det inte så mycket tid över för målandet.

– Man hinner ju inte så mycket och det är inte roligt

Ställer ut. Gunilla Jansson visar bland annat måsar i sin utställning på Galleri Skarpans.

att vara tvungen att sluta när man väl kommit i gång med målandet, erkänner hon.

Humöret styr

Särskilt naturvyerna i utställningen är detaljerat avbildande medan blommorna och

måsbilderna är fångade på ett något friare sätt. Någon särskild stil anser sig Gunilla Jansson inte måla i.

– Det beror mycket på humöret hur det blir men när jag sätter mig ute och målar så blir det ofta avbildande.

Måsarna då, är du fågelintresserad?

– Jag måste erkänna att jag kan mycket litet om fåglar men jag tycker om dem och gillar särskilt att måla vitfåglar eftersom det ger så intressanta skuggor och dagar.

Utställningen har sin vernissage i kväll, torsdag, kl 18-20 och kan sedan ses i galleriet till den 30 november.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Afrikapremiär på orgelfestivalen

– Det ser bra ut. Vi får ett varierat och omväxlande program med både åländska medverkande och gäster utifrån, säger Henryk Gwardak om nästa sommars orgelfestival.

För första gången medverkar en organist från Afrika i festivalen.

Ålands orgelfestival är den äldsta musikfestivalen på Åland. Den upplaga som **Henryk Gwardak** och styrelsen nu arbetar med är den trettiofemte i ordningen.

Några problem med att få programmet fyllt har man inte haft de senaste åren. Festivalen blir allt mera känd och många organister och andra musiker kommer gärna till Åland kring mid-sommar.

– Vi har faktiskt ett trettiotal som står på kö, sådana som uttryckt önskemål om att medverka i festivalen, säger Gwardak.

Ny orgel i bruk

En positiv nyhet för året är att man kommer att kunna använda den nya orgeln i Lemlands kyrka som konser tinstrument. Därför har man också förlagt den inledande festhögmässan, söndagen den 21 juni, till Lemlands kyrka.

Då trakterar Gwardak orgeln och celebrant är **Benny**

Andersson. Avslutningskonser ten är också förlagd till Lemland och då framträder **Markus Karas** från Bonn i Tyskland som specialiserat sig just på romantikens orgelmusik.

– Den nya orgeln i Lemlands kyrka är speciellt anpassad för romantisk orgelmusik, konstaterar Henryk Gwardak.

Från Uganda

Organister från olika delar av världen har länge förekommit i orgelfestivalens program men hittills har man inte haft någon från Afrika med. Den världs delen inntas nu genom att **Patrick Kabanda**, ursprungligen från Uganda men nu verksam i USA, kommer till festivalen. Kabanda ger konsert i Saltviks kyrka måndagen den 22 juni.

– Patrick Kabanda har tidigare haft kontakt med oss och velat komma till Åland och nu blir det möjligt att förverkliga, säger Gwardak.

Åländskt

Orgelfestivalen har medvetet satsat på att lyfta fram åländska medverkande och så sker även i 2009 års festival. **Björn Blomqvist**, bas, medverkar i öppningskonser ten i Jomala kyrka och **Frida Jansson**, sopran, och **Frida Österberg**, alt, ger tillsammans med organis-

ten **Kaj-Gustav Sandholm** konserter både i Vårdö och Sottunga.

Lunchkonsert

Gwardak säger att man märkt att publiken gillar temakonsserter av olika slag och det försöker man tillfredsställa.

– I fjol hade vi en lunchkonsert i Mariehamn med en rysk organist som spelade Bach. Vi var lite osäkra på om publiken verkligen skulle komma på dagtid, en vardag, men det blev fullt i kyrkan.

Också nu finns en lunchkonsert inprickad. Fredagen den 26 juni spelar **Thomas Nipp**, domkyrkoorganist, från Vaduz i Liechtenstein i S:t Görans kyrka.

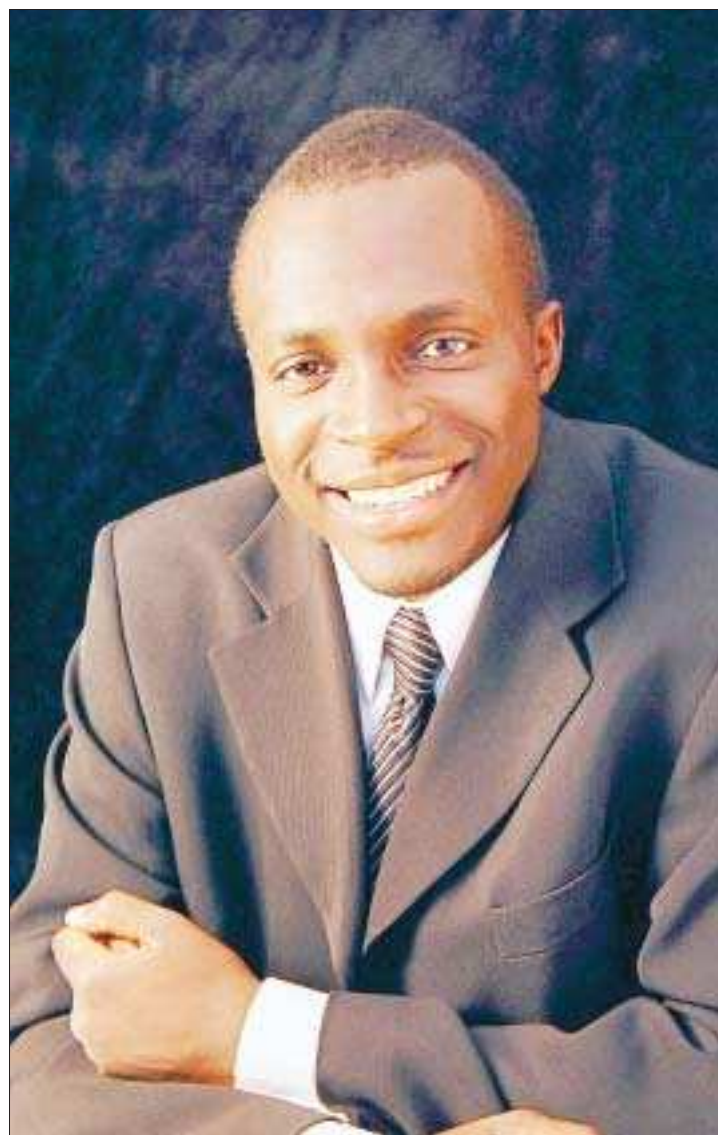
– Det är, för övrigt, första gången som vi har en medverkande från det landet, säger Gwardak.

Trumpet och orgel

Ett publikönskemål har varit en konsert med trumpet och orgel och även det önskemålet uppfylls nu. **Roman Gryn**, trumpet, och **Bogdan Narloch**, båda från Polen, ger konsert i Föglö kyrka den 23 juni och i Sunds kyrka följande dag.

Festivalen pågår mellan den 21 och 27 juni. Under internetadressen <http://www.alfest.org/> kan man finna hela programmet.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Organist. Patrick Kabanda, från Uganda, är den åländska orgelfestivalens första musiker från Afrika. Foto: PRIVAT

JAG Ackes Måsflickan såldes i Stockholm. Bilden från Bukowskis hemsida.

JAG Ackes ”Måsflickan”

som bjöds ut på Bukowskis i Stockholm, och som Nyan skrev om förra veckan, såldes i tisdags. Målningen, som hade ett utrop som var satt till 100.000-125.000 kronor såldes för 120.000 kronor.

Enligt **Charlotte Bergström** på Bukowskis pressavdelning stannar målningen av Öningebykolonisten Acke i en konstsamling i Sverige.

De två målningar av ålänningen **Robert Hancock** som bjöds ut på Bukowskis i Helsingfors i början av veckan förblev osålda. □

”Kom med på en helg i lappmarken”,

skriver man i den senaste upplagan av informationsbladet Medisnytt. Det handlar om en kurs i lappteknik med **Agneta Danielsson** i Vårdö skola fredag-söndag, den 14-16 november. ”Ta med egen symaskin, mat- och kaffekorg och kom med på en helg i lappmarken”.

Att julen närmar sig framgår också av bladet. Man kan delta i kursen Tova inför julen med **Barbro Laurén**, i Föglö grundskola lördagen den 15 november, eller i Ödkarby skola lördagen den 22 och söndagen den 23 november.

Anmäla sig kan man på Medis hemsida under adressen <http://www.medis.ax> eller via Medis kansli på telefon 531 620. □

Åbo Svenska Teater ger ”Syskonsjälär”

som skildrar ett möte mellan **Edith Södergran** och **Helene Schjerfbeck**. Pjäsen hade premiär på Servicehuset Hemmet i Åbo i onsdags och kan beställas till servicehus och äldreboenden. I rollerna ses **Ami Aspelund** och **Janina Berman**, ackompanjerade av **Aino Juutilainen** på cello. ÅST vill med pjäsen nå en teaterpublik som ofta glöms bort och har begränsade möjligheter att besöka teatern. □

Poetry slam,

det åländska mästerskapet i estradpoesi, avgörs på fredag kl 19 på restaurang Pommern. Hugade poeter kan anmäla sig med ickepublicerade dikter på platsen. Litteraturföreningen arrangerar och **Rigmor Tillema** kan ge närmare information på telefon 040-724 2490. □

Nyhets- och sportreporter | 528 469 | maria.nykvist@nyan.ax

”Nyfiken. Samlar på allt”

Jag samlar på allt. På mycket i varje fall. Det blir lätt så när man helst fördriver sin tid på loppisar och i second-handaffärer. Det är få saker som går upp emot att göra ett riktigt fynd. Just nu är det ansiktsporträtt från 50-talet jag håller ett extra öga efter. En annan sak som gör mig riktigt glad är när jag upptäcker ett nytt band. Musik är stort och en bra spelning lever man länge på. Och kanske är det just det där sno-kandet, rotandet och strävan efter att upptäcka nya saker som förde mig in på journalistbanan. Eller som fick mig att flytta till Åland.

Foto: Stefan Öhberg

Nya Åland

Värmer vardagen

allt du behöver -ändå klöver över!

MARKET

F:ma

ERIK MATTSSON

YTTRE FILÉ
av nötk

20,90 kg

STRIMLAT
GRISKÖTT

6,50 kg

GÄLLER TORS DAG-MÅNDAG

Rökt skinka i bit

Korpela..... kg **10,90**

Åländskt hemvete

300 g, Ålandsbagarn(4,30 kg) st **1,29**

Smörbulle

Ålandsbagarn st **0,55**

Körsbärstomater

250 g, Spanien(4,00/kg) ask **1,00**

Bananer

Rejäl handel, Pirkka kg **1,99**

Oljeljus Brinntid 5 dygn

Pirkka 3 st **2,50** / st **1,25**

Öppet: Fredag 31.10 kl. 9-20
Lördag 1.11 alla helgons dag **STÄNGT**

PLUSSA

-FÖRMÅN Gäller t.o.m. 2.11

Minutbiffar av kyckling

Kariniemen..... kg **7,95**
utan Plussa-kort 11,49/kg

Länkkorv

540 g, Pirkka..... pkt **1,59**
utan Plussa-kort 1,99/pkt

Yttrefilébit av gris

HK..... kg **5,95**
utan Plussa-kort 7,95/kg

Jaffa läsk

1,5 lit, Hartwall..... 3 st **5,00**
utan Plussa-kort 2,35/st inkl. pant **Inkl. pant**

GODBY TEL 43 250

VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

PLUSSA

ALLA+BILEN

11 €

Alla Viking Club Åland medlemmar
åker för medlemspriset t/r
till Kapellskär hela hösten.

Välkommen ombord!

VIKING LINE

www.vikingline.ax

Åländsk seger i Nordiska rådet

■I framtiden får också Åland nominera sina egna kandidater till Nordiska rådets litteraturpris. Nordiska rådet beslöt på sin sista session i Helsingfors i går att godkänna kulturutskottets betänkande om att rekommendera Nordiska ministerrådet att revidera stadgarna för priset så att Åland får rätt att delta i nomineringsprocessen och också utse egna representanter till den kommitté som bedömer de nominerade.

–Detta beslut har bara vinnare, konstaterade **Fredrik Karlström** (ob) som presenterade kulturutskottets betänkande på sessionen i går.

Enligt ett pressmeddelandet från lagtingets byråsekreterare **Marina Wikstrand-Andersson** var Karlström både stolt och glad.

–Fredrik konstaterade i sin presentation bland annat att dagens historiska beslut blir ett glädjande beslut för Åland, men det är också speciellt glädjande för det nordiska samarbete och synnerhet för den nordiska litteraturen som helhet. I och med detta beslut så kommer nu den åländska litteraturen kunna vara

med och berika den nordiska litteraturen. Dessutom konstaterade han att övriga nordiska litterära verk kommer få betydligt mycket mer uppmärksamhet på Åland efter detta beslut, skriver Wikstrand-Andersson.

Glädjen var inte bara åländsk, meddelar informationssekreterare **Britt-Inger Wahe**. Den finländska delegaten **Tommy Tabermann** konstaterade att allt som främjar litteraturen är av godo och **Paavo Arhinmäki**, ordförande i Finlands delegation uttryckte också han sin glädje över beslutet. (tt-s)

Anmärkningar mot nytt bostadsområde

■Det har kommit in fem anmärkningar mot stadsstyrelsens förslag för Storgården och det kommande bostadsområdet Konstnärbacken i Mariehamn Övernäs. Av de fem anmärkningarna var det två stycken som innehöll ett flertal namnunderskrifter.

–Det är främst invånare vid Genvägen som är oroliga för en ökad trafik, eftersom vägen kommer att ligga i direkt anslutning till området, säger stadsarkitekt **Sirkka Wegelius**.

des av lantrådet **Viveka Eriksson** vid enskild föredragning. Tre personer har sökt tjänsten och ett beslut om vem som blir ordinarie tas i plenum.

Wegelius konstaterar att anmärkningarna mest handlar om trafikfrågor.

–Vi ska inleda med en invånarkväll i Stadshuset för de som bor vid Genvägen i nästa vecka och diskutera trafiksäkerheten, säger Sirkka Wegelius. (lf)

–Senast den 13 november, men det kan också bli nästa vecka, säger förvaltningschef **Arne Selander** till Åland radio.

Digitalkamera anmäld stulen

■En person har blivit av med sin digitalkamera vid ett restaurangbesök i Mariehamn. Händelsen polisanmälades och rubriceras snatteri. Ytterligare ett snatteri har

anmälts. Det fallet rör en minderårig som snattat godis i en butik i Mariehamn. (ml)

Solrosenbesvär drogs tillbaka

■Det besvär som Garantiföreningen för daghemmet Solrosen lämnat till Ålands förvaltningsdomstol mot byggnadslov

psykiatrihuset på sjukhustomten drogs tillbaka i somras. Därför har förvaltningsdomstolen inte kommit med något avgörande i den frågan. Däremot har domstolen avgjort ett annat besvär från en rågranne. Det besväret förkastades. (ao)

Hälsö guiden

Vaknar du mitt i natten? Är din mage extra känslig? Bara trött och hängig? Ett personligt samtal kan lindra ont i själen. Ofta huvudvärk? Allergi eller bara en vanlig förkylning?

Alla vill vi må bra.

Hälsoguiden publiceras sista torsdagen varje månad och ger information om var hjälpen finns eller var du finner svar på dina frågor.

DENTAL CENTER

TANDLÄKARE

Sara Mattsson tel. 21 770

TANDHYGIENIST

Kerstin Ekström tel. 21 780

ESPLANAD KLINIKEN

Tandläkare

Kitty Andersson

välkomnar nya patienter!

Storagatan 15. Tel. 19220

Kitty@aland.net

Vill du ändra dina drogvanor?

Behöver du anhörgstöd?

KONTAKTA

A-KLINIKEN

Missbrukarvården tel 531 720

Styrmansgatan 2A, II vån.

VI HAR TYSTNADSPLIKT!

www.mariehamn.aland.fi/missbrukarvard

BEHÖVER DU TALA MED NÅGON?

SAMTALSTJÄNST

01019 0072

anonymt eller konfidentiellt

alla kvällar kl 20-24

lokalsamtal-/gsmavgift

evl.fi/samtalstjanst

du kan även skriva till

webbjournalen

De ev.luth.församlingarna

Tala med prästen i Mariehamns församling

Se telefonkatalogen

VI SER TILL ATT DINA ögon

MÅR BRA!

Wickströms OPTIK

Torgg 13 i Sittkoff, el 19 823

VET DU HUR BRA DU SER?

Låt oss testa din syn regelbundet!

Med datasyntest

Test av läs- och arbetsseende

Remiss till ögonläkare vid behov

BACKMANS OPTIK

Torggatan 9, tel. 19 226

Öppet: måndag-fredag 8.30-17, lördag stängt

CITYLÄKARNA

NORRAGATAN 17

Tidsbeställning vardagar 8-16, tel 22 700

Allmän läkare

Kaj Mattsson

Bo-Anders Kuhlman

Spec. barn o. allmän medicin

Mogens Lindén

Spec. gynekolog

Katarina Eriksson

Spec. ortopedik, kir

Jonny Nordman

Spec. psykiatri

Eva Eriksson

Nils-Gustaf Eriksson

Spec. mag- o. tarmsjukdomar

Tommy Holmström

Spec. inre med.

Mats-Ola Mattsson

Ögonläkare

Börje Lignell

Specialist neurokirurgi/kirurgi

Carl-Ake Carlsson

Central-Apoteket

Skarpansv. 24, tel 19 655

Apoteket har jour:

1-15 NOVEMBER

Månd-fred 8.30-20.00

Lördag 10.00-16.00

Söndag 10.00-14.00

Apoteket har inte jour:

16-30 NOVEMBER

Månd-fred 8.30-17.00

Lörd o. sönd STÄNGT

ALLHELGONA HELGEN

Lörd 1.11 10-14 | Lörd 1.11 STÄNGT

Nya-Apoteket

Norrag. 17, tel 16 511

Apoteket har jour:

16-30 NOVEMBER

Månd-fred 8.30-20.00

Lördag 10.00-16.00

Söndag 10.00-14.00

Apoteket har inte jour:

1-15 NOVEMBER

Månd-fred 8.30-17.00

Lörd o. sönd STÄNGT

HÖSTMARKNAD

Torsdagen den 30 oktober kl 8-19

Massor av fina erbjudanden... välkommen in!

Makita

Specialpriser hela dagen.

Representant på plats.

Alla Irwin verktyg under dagen.

IRWIN
Industrial Tools

Vinkelslip 125mm, 710W

69€

-15%

SWEDOOR

-15%

på inner- och ytterdörrar

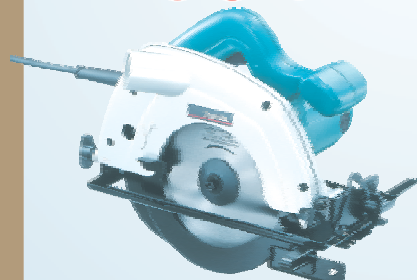

12V bormaskin
+2 batterier

89€

Cirkelsåg 950W

109€

Tigersåg 1010W

139€

Slipmaskin 200W

59€

Representant på plats.

Representant
Janne Stenman
på plats.

**BYGG
VARUHUSET**

Representant på plats.

Hantverksställning

650€*

(766;-*)

Spännställning

4100€*

(4790;-*)

*Nettopriser

Yxa på köpet!

Vedklyv 37 cm 4 ton

199€

52 cm 5 ton

229€

ZEGUL

Representant på plats!

X-BUSTER

Nya X-Buster är här!
-alla färger i lager.

17,90/st

-25%

På Zalt och Zamdrag
På Storm och Curlytail jiggas

Kompost Master

189€

Kompost Master Plus

229€

Kompoststav och
strö på köpet!

Representant på plats.

**BÅT & FRITIDS
VARUHUSET**

Sågbyxa på köpet!

Husqvarna motorsåg 440E-13

Sågbyxa på köpet!

Kompostkvarn

189€

Husqvarna motorsåg 340

295€

(395;-)

(470;-)

429€

Flythalaren för farlig för Finland

Konsumentverket har låtit testa flythalare och beslutat att de ska förbjudas från och med den 1 juli 2009.

Flythalare förbjuds från och med 1 juli 2009 har Konsumentverket bestämt.

Redan från och med den 1 september måste de som säljer flythalare uppfylla vissa krav:

■ flythalaren eller förpackningen som den säljs i måste

förse med en varningstext där det står att flythalaren inte är ett tillräckligt skydd om man hamnar i vattnet utan man bör använda flytväst eller annat motsvarande i kombination med halaren. ■ där flythalaren säljs måste det också finnas tydlig information om detta.

■ personalen där flythalare säljs måste därutöver ge muntlig information om flythalarens egenskaper i samband med presentation

och försäljning av halaren.

■ samma information måste även ges i samband med marknadsföring av flythalare.

Falsk säkerhet

Orsaken är att flythalare inte är så säkra som man hittills har trott. De ger användaren en falsk känsla av säkerhet, enligt Konsumentverket. Användarna tror att den fungerar som en räddningsdräkt.

Efter en drunkningsolycka utanför Kotka 2004 där två

fiskare omkom trots att båda hade flythalare beställde Konsumentverket en undersökning.

De brister som Konsumentverket tagit fasta på är att flythalaren blir tung och otymplig när den fylls med vatten. Genom halshål, linningar och fickor kan vattnet ta sig in. Tyngden gör att det är omöjligt att ta sig upp i en båt eller upp för hala klippor. Det är även svårt att röra sig och simma med en vattenfylld

flythalare. När huvan är korrekt påsatt hindras andning, hörsel och syn och det anser Konsumentverket vara en nackdel.

Flyter för bra

En av de stora nackdelarna med flythalaren är enligt Konsumentverket att den har samma flytförmåga i hela halaren. Det betyder att du hamnar i vågrätt läge i vattnet och vågorna kan slå över ditt ansikte. Flythalaren var inte

heller så varm som man ansåg att den borde vara.

Den största faran med flythalare är att de ger en falsk känsla av säkerhet, sägs det. Redan 2006 togs på Finlands initiativ flythalare bort från listan över produkter som är säkerhetsmärkta enligt internationell standard.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Hopp. Flythalaren höll mitt hår torrt trots att hela jag var under vatten.

Nyan testade den farliga flythalaren

Hur farlig är flythalaren? Nyan testade i lugnt väder på Lilla Holmen.

Nyan gjorde ett helt ovetenskapligt test för att få en uppfattning om hur det är att hamna i vattnet med en farlig flythalare. **Conny Sundberg** på Fiskarboden lånade ut den flythalare som de säljer mest av.

–Det är precis den modellen som är förbjuden, säger han.

Stäng om dig

Det gäller att stänga till flythalaren ordentligt när man tar den på sig. Beroende på modell finns de olika anordningar i linningarna. Den lånade flythalaren har kardborrband runt både hand- och fotleder. Endel modeller har tätare gummimuddar som hindrar vattnet att komma in.

Sedan är det bara att hoppa i. När jag ser bilderna blir jag förvånad över att se att jag

var helt under vattnet när jag hoppade. Mitt hår, ansikte och mina axlar är inte våta när jag tar av mig halaren.

Flyter bra

Flythalaren flyter överraskande bra, men Konsumentverket har rätt när det gäller problemen om man ska simma bröstsim. Huvan är styv och fötterna åker upp. Skulle jag vara medvetlös och hamna på mage så...

Men när man ligger på rygg har man det bra i vattnet. Man paddlar med armar och ben och kommer bra fram. Nu blåste det ingenting när Nyan gjorde sitt test och den här modellen gör att man ligger vågrätt i vattnet.

Flythalaren är definitivt ett bättre alternativ under dessa omständigheter än vanliga kläder och flytväst.

NINA SMEDS, hoppade i
nina.smeds@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA, tittade på
erkki.santamala@nyan.ax

Tätt. Stäng till runt ansiktet. Konsumentverket har kritiserat att huvan stör sikten och även andningen.

Rekommendationer.

Inne i halaren finns föreskrifter och rekommendationer. Här syns också att den är CE-märkt, det vill säga uppfyller EU-standard.

Flyter. Det var inga problem att flyta på rygg. Att simma på mage var lite svårt med huvan på.

Kritisk. Conny Sundberg är kritisk till förbudet mot flythalare och anser att det är ogenomtänkt. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Försäljare kritiska till förbudet

Flythalaren förbjuds i Finland, men inte i något annat land. Man tillåter också seglarvästen, fast den är lika "farlig" som flythalaren. Kritiska röster höjs mot Konsumentverkets beslut.

–Det är synd att man förbjuder något som räddat så många liv, säger Conny Sundberg på Fiskarboden.

–Man förbjuder också bara den hela flythalaren, inte den delade fast det är precis samma sak, säger **Conny Sundberg** som är delägare i Fiskarboden.

Enligt Sundberg säger flera leverantörer att förbudet inte kommer att gå igenom. Flythalarna är CE-märkta, vilket innebär att de är godkända i EU.

–Det är så räddigt. Man säger att flythalarna invagar folk i falsk säkerhet, men det gör många saker. Man tror att man är säkrare i en stor båt. Man tror att man är säker med en seglarväst utan krage. Då drunknar man direkt om man är medvetlös, men de blir inte förbjudna.

Sundberg säger att det finns nya flythalare där man flyter i sittande ställning och huvudet kommer lite högre från vattenlinjen. De är också säkrare än de som testades.

Fortsätter sälja

Matti Seppälä äger OPM, ett importföretag i riket som levererar flythalare till flera åländska butiker. Han säger att alla andra länder får fortsätta sälja flythalare för där anses de inte vara farliga.

Han är mycket kritisk till förbudet.

–Det är som med säkerhetsbälte, de flesta räddas av det, men någon kan dö.

Seppälä anser också att det är fel att man inte gjort skillnad på flythalare. Det finns dåliga och det finns bra.

–Det tokigaste är att vi sagt åt Konsumentverket att vi gärna gör bättre flythalare bara de säger hur de ska vara. Men svaret vi fick var att det är vi som är experterna på att göra en säker halare. Vi har också föreslagit att vi kan tillverka om de testar, men de svarade att Konsumentverket inte är någon forskningsanstalt.

Inga riktlinjer

Det finns alltså ingen riktlinjer för hur en flythalare ska vara för att godkännas i Finland. Konsumentverket har bara sagt hur de inte får vara.Under två års tid har Seppälä försökt få ett svar på vilka säkerhetskrav de ska uppfylla, men helt utan resultat.

Seppälä tycker att Konsumentverkets rekommendation att i klä sig varmt och ta på sig en ordentlig flytväst är ett sämre alternativ. Han undrar om någon på Konsumentverket har erfarenhet av fiske och vatten.

–Man kritiserar att flythalaren blir för tung i vattnet, men det blir alla kläder.

I testet skulle testpersonerna ta sig upp på en räddningsflotte, men det blev för tungt. Det är självklart enligt Seppälä att det är tungt att ta sig upp med kläder.

–Man använder flythala-

ren i oktober-november-december och vem har badbyxor på sig då?

Seppälä har också reagerat på att man kritiserar att flythalaren är för varm för sommaren och att risken för hjärtattack finns.

–Vem har flythalare på sig på sommaren?, säger han med ett skratt.

Konsumentverket kritiserar också att huvan gör att man ser och hör dåligt.

–När man simmar i kallt vatten är det kanske viktigare att vara varm om huvudet än att se och höra bra. Jag har i alla fall lärt mig att största delen av värmen går ut genom huvudet.

Konstiga orsaker

Över huvud taget anser Seppälä att Konsumentverket förbjudit halaren av konstiga orsaker. Och det att de inte kan säga hur de ska vara, bara att de måste bli bättre.

–De skrämmar upp folk att inte använda flythalare. Det är otroligt att de tillåter seglarvästar men inte flythalare.

Seppälä säger att i alla flythalare som han säljer finns föreskrifter att man inte ska ha dem på öppet hav utan extra flytväst.

Otaliga gånger har Seppälä diskuterat med Konsumentverket utan resultat. Att överklaga beslutet kan vara en lösning.

–Jag borde ta itu med saken men har inte haft tid. Jag tror att någon annan faktiskt inlett någonting.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Medimar vill operera och magnetröntga

Medimar vill investera i en magnetresonansapparat, hyra operationssalar och ta över företagshälsövård av ÅHS.

Så ser förslaget till samarbete mellan privat och offentlig sjukvård ut.

Medimar Scandinavia ab presenterade sin planerade verksamhet på ÅHS styrelsemöte i september.

Förslaget inför mötet som hålls i morgon fredag är att ÅHS-styrelsen beslutar att utse förvaltningschefen, chefläkaren och en medlem i styrelsen till en gemensam arbetsgrupp som senast den sista januari nästa år ska presentera en handlingsplan där samarbetsformerna listas.

Magnetröntgen

Medimar erbjuder sig att investera i en magnetröntgenapparat – som egentligen heter magnetresonansapparat eftersom röntgenstrålar inte brukas – samt ta ansvar för att det finns läkare och sjukskötare för bokning och administration.

ÅHS har under de senaste tre åren utfört 300-500 magnetröntgenundersökningar per år, ett lågt antal om man jämför hela landet. enligt Medimar är trenden tydlig – antalet ökar stadigt. På andra orter görs så många magnetröntgenundersökningar att

Privat. Medimar Scandinavia ab söker samarbete med offentliga ÅHS och vill bland annat börja operera privat på sjukhuset. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

det skulle motsvara cirka 800 per år på Åland. Fördelarna är uppenbara eftersom man får all nödvändig information vid en enda undersökning utan skadlig bestrålning.

Privatoperationer

Bolaget vill börja med privata operationer och vill diskutera möjligheterna att hyra ÅHS operationssalar inklusive instrument och material.

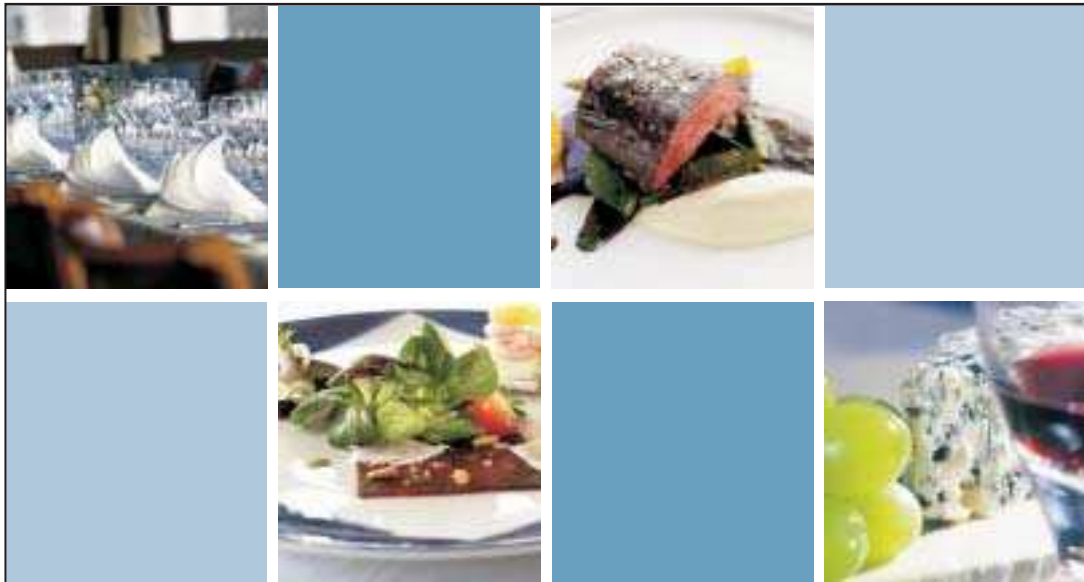
I dag har ÅHS operationssalar som inte utnyttjas fullt ut. 2006 opererades drygt 2.000 patienter. Medimar planerar att utveckla en dagkirurgisk enhet på Åland, klar 2010, och behovet av privata operationer upplevs i dag så starkt

att bolaget genast skulle vilja börja redan nu.

Fördelen för ÅHS skulle vara ett bättre utnyttjande av resurser och att i viss mån kunna erbjuda operationer på hemmaplan i stället för att skicka patienterna till andra orter.

Medimar vill också upphandla företagshälsövers tjänster och är berett att genast diskutera ett successivt överflyttande av ÅHS företagskunder till medimar och också erbjuda ÅHS som arbetsgivare företagshälsövård till personalen.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Fira julfest på Restaurang Nautical

Två rätter 35€ / Tre rätter 39€

Julbord står serverat 8-22 december för 42 €

Ring och boka bord 19 931

12.12 dans till Soundway (inget julbord)

13.12 dans till Colorados (inget julbord)

Restaurang
NAUTICAL

Hamngatan 2, AX-22 100 Mariehamn Tel +358 18 19 931

Fax +358 18 17 888 www.visitaland.ax/nautical

Vad är du bra på?

”Jag samarbetar”

Kandidat nr 6

Karin Åkerblom

Ålder: 17.

Familj: pappa Rainer, mamma Pirjo och lillasyster Ingrid.

Bor: i Mariehamn.

Studerar/jobbar: går andra året på lyceets hälso- och idrottslinje.

Lucias uppgift enligt Karin: att sprida glädje och ljus.

Karin skall fotograferas i Vikingahallen med boll och nät. Den boll som reportern valde från bollförrådet byter Karin ut.

–Det var kanske inte den bästa bollen du valde, säger hon.

Luciakandidat nr 6, Karin Åkerblom, kan volleyboll. Hon har spelat i fyra år och har volley som sin huvudsport på hälso- och idrottslinjen.

–Jag gillar lagsporter. De är roligare än att till exempel springa ensam. Jag är inte en särskilt snabb människa, jag har lättare för teknik.

Vad betyder andra människor för dig?

–De betyder väldigt mycket och jag gillar att samarbeta. Oftast gör andra människor mig glad. Jag är tacksam för att jag får ha vänner och familj.

Vad vill du bli då du blir stor?

–Jag kan tänka mig att bli fysioterapeut. Det är ett yrke där man får hjälpa andra.

Varför vill du hjälpa andra?

–Ja, men det är klart att man vill hjälpa de som har problem, eller svårare än en själv.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Nya Åland frågade varje luciakandidat vad just hon är bäst på. Fotboll, sa någon, sjunga, sa en annan, och sy en tredje. Vi presenterar varje kandidat då hon gör det hon är bäst på. Det här är tjejer som kan och vill mycket.

Luciakandidat nr 6. Karin Åkerblom har spelat volleyboll i fyra år.

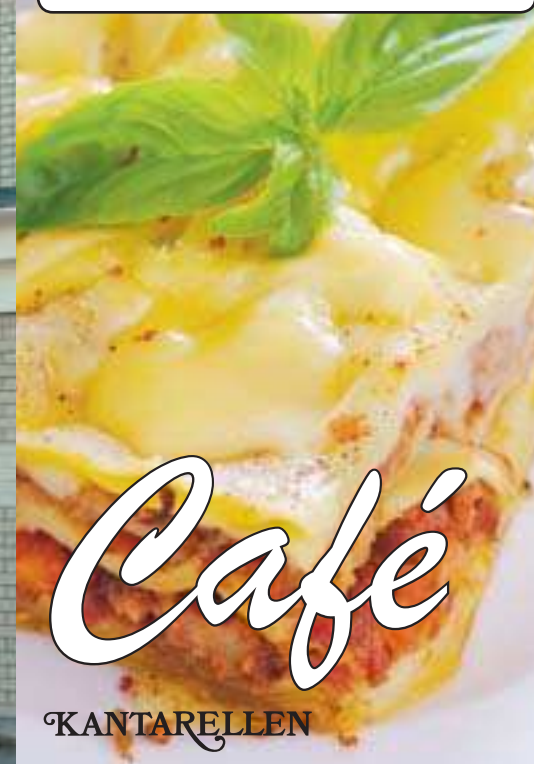
Foto: STEFAN ÖHBERG

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

LASAGNE
MED SALLAD
OCH LITEN
LÄSK

6⁸⁰_{ST}

Café

KANTARELLEN

Supererbjudandena gäller torsdag 30 oktober – söndag 2 november

Supererbjudande!

LAXFILÉ

Färsk, benfri, NORGE

7⁹⁵_{KG}

POMMES FRITES
1 kg, OOLANNIN

1⁴⁹_{PÅS}

SNIGGLES
SPÖKKEX
175 g, HELLEMA
EP 11,43/kg

2⁰⁰_{PKT}

Supererbjudande!
PRESIDENT KAFFE
500 g, PAULIG

5⁰⁰_{2 PKT}

Begränsning 2 pkt/hushåll

PRÄSTOST
MAGER 17%
GARANT

11⁹⁰_{KG}

 -förmån

KONFEKTASK
CHOKLAD-
NJUTNING
300 g, FAZER
Utan plussakort 4,99/ask

4⁴⁹_{ASK}

Supererbjudande!

INRE STEK

Garantimör, INHEMSK

12⁹⁵_{KG}

JUMBO
CHAMPINJONER
HOLLAND

3⁹⁵_{KG}

MINI ÉCLAIR
PETIT-CHOUER
200 g, PIRKKA
EP 9,95/kg

1⁹⁹_{ST}

Supererbjudande!
VINDRUVOR GRÖNA
500 g, PIRKKA, GREKLAND

1⁹⁹_{ASK}

Ep 3,98/kg

ALMONDY
TÅRTOR
350-450 g, Djupfrysta
Utan plussakort 6,49/st

3⁹⁹_{ST}

GRAVAD OCH
KALLRÖKT
REGNBÅGSLAX
150 g skivad,
CHIPSTERS BUFFET
Utan plussakort 3,69/ask

2⁹⁹_{ASK}

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

K

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

PLUSSA
för dina inköp

Öppethållningstider under
Allhelgona helgen:

Kantarellen fredag 31.10 kl. 9-20 Alla helgons dag lördag 1.11 kl. 10-18, söndag 2.11 kl. 10-18
Hallen fredag 31.10 kl. 9-18, Alla helgons dag lördag 1.11 STÄNGT, söndag 2.11 kl. 11-16

Lumi

SMART FÖRVARING

**-15%
rabatt**

på Lumi garderober
och inredningar
23.10-17.11-08

Välj vad du vill visa.

Smarta rediga idéer.

Måttanpassat för ditt hem.

LÖRDAG 1/11 STÄNGT

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÅRETS EM-BUTIK!

Mån-fre 09-19
Tis, on, tor 09-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

www.em.com

Skräddarsydda finansieringsalternativ med Aktiiviraha!

xtravaganza

Läs mer: www.xtravaganza.se

Vill du gå ner i vikt?

Vi söker 30 deltagare till 2 viktningsgrupper
som startar i november.

Ring nu!

Hälsokonsult Anna Eklund: 040-4820039

Träningsverket: 018-23003

Elisabeth gick ner över 20 kg
på två månader

- För mig handlar viktningsresan om att
må bättre, vilket är en investering i framtiden och
hälsan.

Kontakta oss

Vill du vara säker på att få
en plats - Boka redan nu!

xtravaganza Viktklubb™
Snickerivägen 7
22100 Mariehamn

Du kan också kontakta oss
via e-post:
annae@traningsverket.fi

xtravaganza
Viktklubb™

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Det är lite för tidigt att ta emot gratulationer, men tanken fascinerar mig.

MARADONA HAR ÄNNU INTE TACKAT JA TILL JOBBET SOM ARGENTINAS FÖRBUNDSKAPTEN.

Med proffsen kommer bättre kontinuitet

Har fått mixtra mycket. Även om heltidskontrakt inte helt säkrar kontinuiteten i laget tror ändå Pekka Lyyski att spelarna får bättre förutsättningar att till exempel återhämta sig från match och träning.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

FOTBOLL. Det började med ett lag. Men fortsatte med ett annat. IFK Mariehamn har under den gångna säsongen använt sig av 28 olika spelare från start.

–Det är inte för skojs skull som vi gjort det, säger Pekka Lyyski.

Nej förklaringen ligger enligt Pekka Lyyski i den mängd skador som klubben haft under hela året. Långtidsskadade spelare som till exempel Peter Blomberg, Travis Binnion och Daniel Norrmén har tvingat Lyyski till en hel del omorganisation.

–Ingen tränare som har en någorlunda målvakt, mittbackspar, centralt mittfält och anfallare byter spelare. Sen runt omkring kan man byta men

ryggraden byter man inte. Det är min tankegång i fotboll. Men i IFK:s fall har inte det varit möjligt i år, säger Lyyski.

Skadorna har gjort att kontinuiteten i IFK:s startelva varit allt annat än stabil. Försvarslinjen har i år bestått av tio olika spelare, mittfältet lika många och anfaller åtta spelare. Mest anmärkningsvärt är nog ändå de fem målvakterna.

–Vi har varit så illa tvungna, säger Lyyski om just målvaktsfrågan. Det är helt klart att vi drabbats av något som inte är normalt och det är helt klart att det påverkar laget.

Bättre förutsättningar

Samma sak säger Lyyski egentligen om både backlinjen och mittfältet. Endast **Jani Lyyski** har spelat alla matcher den här säsongen och dessutom på en

och samma position. Men det är ändå det centrala mittfältet som drabbats hårdast.

Tolv olika kombinationer på sju spelare. Så har IFK Mariehamns mittfält sett ut i år. Och Pekka Lyyski är mer än medveten om att olika startuppställningar påverkar laget.

–Det är klart att det påverkar. Det blir färre gjorda mål och fler insläppta mål. Sen påverkar det hela tryggheten i laget.

Många av skadorna i år har varit svåra att förhindra. Som till exempel på **Willis Ochieng**, **Tommy Wirtanen** och Peter Blomberg. Där spelar det nog ingen roll vad det är för klubb. Men en sak pekar Lyyski på som IFK Mariehamn måste förbättra.

–Först och främst att IFK får likadana förutsättningar som konkurrenterna, säger han. När

vi möter proffs måste vi också vara proffs.

Tar sitt ansvar

Nu är det på gång med tolv heltidskontrakt till nästa säsong och som Lyyski själv säger är tolv bättre än två. Och ett sådant steg måste till för att IFK ska klara av att nå de målsättningar som klubben satt upp. Nämligen spel i Europa.

Men för att nå dit måste Lyyski givetvis ha en trupp färdig redan när Tipsligan startar. Annars blir det precis som i år och förra året att klubben måste söka nya spelare mitt i säsongen.

–Det är helt klart inte idealiskt för våra spelare, säger Lyyski. Omklädningsrummen är inte byggda för så stora trupper.

Men samtidigt har det för-

modligen varit nödvändigt. Enligt Lyyski hade han efter EM-uppehållet ibland endast elva spelare att välja mellan. Samtidigt är det ingen bortförklaring till att IFK hamnade där de hamnade.

–Inte tar jag bort mitt ansvar, säger Lyyski. Jag har det yttersta ansvaret för slutresultatet.

Har det varit frustrerande att hela tiden byta startuppställning?

–Nej, absolut inte. Jag är realist och visste att vi överpresterade ifjol. Samma sak året innan.

Vad är viktigast för att IFK ska minimera risken att hamna i samma situation igen?

–Det viktigaste är att IFK får så många heltidsproffs som möjligt.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Eagers och Boden spelar i nya klubbar

■FOTBOLL. Någon som undrar vad som hände med mittfältaren **Jordan Eagers** och anfallaren **Scott Boden** som båda värvades till IFK Mariehamn från samlarbetsklubben Sheffield United?

Scott Boden lämnade Mariehamn redan i slutet på maj efter fem matcher i IFK-tröjan. Han kontrakterades av Chesterfield FC som spelar i Football League Two, den fjärde högsta serien i England.

Jordan Eagers flög tillbaka i början på september och skrev på för Sheffield FC en månad senare. Klubben benämns som världens äldsta och huserar idag i Northern Premier League Division One South. (mt)

Ställ dina frågor till Pekka och Peter

■FOTBOLL. Nu på tisdag gästar **Pekka Lyyski** och **Peter Mattsson** Sportmagasinet på Åland 24.

Du har då möjligheten att skicka in just de frågor som du vill ha svar på. Hur du gör? Ja, antingen skickar du e-post till sport@nyan.ax eller så sänder du ett sms till 0457 324 44 44. (jl)

AST i Berlin med två lag

■SEGLING. Alandia Sailing Teams skeppare **Staffan Lindberg** och **Björn Hansen** reser ner med varsitt lag till Berlin Match Race som startar idag.

Lindbergs besättning består av **Robert Skarp**, **Nils Bjerås** och **Carl-Johan Uckelstam** medan Hansen seglar med **Anders Jönsson**, **Benny Andersson** och **Mathias Bredin**.

Tävlingen är i år en grade 1 vilket har lockat ett starkt startfält. Nytt är dessutom båttypen som är en First Class 7.5 till skillnad mot tidigare års H-båtar. Båttypen är ny för de bägge skepparna.

–Vi får ett par timmar i båten på onsdagen. För oss är det väldigt viktigt att göra ett bra resultat för att inte tappa för mycket på världsrankingen och ha en chans på en Tourplats till 2009 års World Matchracing Tour, säger Björn Hansen till AST:s hemsida. (mt)

Datum klart för fotbollsgala

■FOTBOLL. Nu är tid och plats spikat för fotbollsgalan 2008. Precis som ifjol arrangeras den på Mariepark med start klockan 19.00. De senaste åren har guld- och silverbollarna delats ut vid Idrottsgalan, men nu är det vid fotbollsgalan som utdelningen sker.

Biljetter finns hos Ålands fotbollförbund. (mt)

Fakta/Här är IFK:s kontinuitet i år...

Följande spelare har varit med i en startuppställning under årets säsong. Antal matcher från start inom parentes.

Fem målvakter: Dan Chilom (7), Willis Ochieng (6), Anders Överström (6), Matti Salkojärvi (4), Simon Enqvist (3).

Fyra högerbackar: Patrik Rikama (9), Travis Binnion (6), Paulus Arajuuri (6), Andreas Friman (5).

Fyra vänsterbackar: André Hansell (18), Moses Reed (6), Tommy Wirtanen (1), Arajuuri (1).

Fyra mittbackspar, fem spelare: Arajuuri-Jani Lyyski (15), Peter Blomberg-Lyyski (5), Andreas Björk-Lyyski (4), Reed-Lyyski (2).

Sex högermittfältare: Wirtanen (14), Arash Bayat (5), Jordan Eagers (3), Amos Ekhalie (2), Samuel Barlay (1), Daniel Norrmén (1).

Fyra vänstermittfältare: Mathias Wiklöf (21), Ekhalie (2), Bayat (2), Barlay (1).

Tolv centrala mittfältskombinationer, sju spelare: Mika Niskala-Björk (5), Niskala-Wirtanen (4), Niskala-Barlay (3), Björk-Barlay (2), Eagers-Niskala-Barlay (2), Niskala-Eagers-Björk (2), Bayat-Niskala (2), Niskala-Eagers (1), Johan Carlsson-Niskala (1), J. Carlsson-Barlay (1), Niskala-Barlay-Björk (1), Björk-Bayat (1), Niskala-Björk-Wirtanen (1).

Elva forwardsalternativ, åtta spelare: David Carlsson-Ukeyima Akombo (7), Björk-D. Carlsson (3), Wilhelm Ingves-D. Carlsson (3), Ingves-Björk (2), D. Carlsson (2), Wiklöf (2), D. Carlsson-Akseli Pelvas (2), Ingves (2), Barlay-D. Carlsson (1), Scott Boden-D. Carlsson (1), Wiklöf-Pelvas (1).

Säsongens sammanlagda startuppställning

Detta är så som startelvan skulle se ut om vi räknar hur många gånger en spelare/kombination startat på en viss position under säsongen. Antal matcher från start inom parentes.

V75 Eskilstuna

Lördag 1 november

■ När travjournalisterna i januari ska utse 2008 års "komet" i trav-sverige bör **Fredrik Persson** vara en lågoddsare. Kalmar-proffset har flyttat fram sina positioner kraftigt i år. Segerprocent – 21 – imponerar. 44 segrar och 2 851 288 kr inkört är andra siffror som bekräftar 36-åringens succé.

Rikstotoframgångarna har Fredrik framförallt skördat i höst. Den senaste månaden har han räknat in finalesegrar för **Tom Raider** och **Mr Sunlight**, samt förra lördagens försöksvinst med **Chimall T.T.**

I Eskilstuna på lördag representeras stall Persson av duon **Nino Coger** (avd 6) och **Tom Raider** (7).

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

1	Amiral Sund - Untersteiner J	04251	12,2a
2	Sahara Dynamite - Kontio J	11111	12,2a
3	Dust All Over - Kihlström Ö	21501	11,4a
4	Duplex - Adielsson E	02152	12,0a
5	Carmel* - Goop B	11032	12,8a
6	Device - Eriksson H	13442	12,0a
7	Clear Sign - Lindqvist O A	02131	12,3a
8	Iceland - Svanstedt Å	52313	14,1a
9	STARTAR EJ		
10	Caesar Sänna - Goop O	d4432	12,9a
11	Man on the Moon - Lennartsson P	d0223	13,2a
12	Derby Clipper - Söderkvist S	32043	14,3a

Rank: 2-3-5-7-1-4-12-6-8-10-11

SPIKEN. Den 17 oktober förra året åkte **Sahara Dynamite** mycket överraskande på spö av Lotto och Magic Space i Kriterierevanschen på Solvalla. Ett tillfälligt magplask, har det visat sig. Sedan dess har han sopat banan med motståndarna tio gånger i obruten följd. Juvelen i hans kunga-krona är förstas derbyvinsten på Jägersro för två månader sedan.

Sahara Dynamite är otvivelaktigt den bäste i den svenska fyraårskullen hittills.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling. Auto.

1	Caddie Dream - Adielsson E	41131	14,1a
2	Annicka - Westholm J	26111	13,9a
3	Ivory Tilly - Goop B	02151	14,3a
4	Jagmi - Svanstedt Å	43612	13,6a
5	I'm a Beauty Face - Olsson D	30312	12,3a
6	I'm a Billion Face - Kolgjini L	26322	13,2a
7	Ballett Sund - Kontio J	05443	14,5a
8	Tiffany Brodda - Lennartsson P	d5053	14,6a
9	Calamara Donna - Kihlström Ö	2d221	12,3a
10	My Life Pointer - Jansson T	13422	14,5a
11	Luckyline France - Carlson L D	05223	14,8a
12	Looking Flashy - Untersteiner P	41023	14,6a

Rank: 2-1-3-9-4-7-8-12-6-10-11-5

VINNARTIPSET. Vi garderar henne ordentligt, men har förstås svårt att förbigå **Annicka** i vinnartipset i treårsstonas BC-final. Jörgen Westholms mörka skönhet har under hösten tagit över makten i sin kategori, vilket främst bekräftades när hon vann Svenskt Trav Oaks i suverän stil. Inte heller i BC-semifinalen hade hon några som helst problem att vinna.

Denna final ser tät och oviss ut. Lita på att Annicka inte får sitta lugn i orubbat bo.

Lopp 6. V5-5. V75-3. V3-1. Tvilling. Auto.

1	Lovebite - Jansson T	10503	12,9a
2	Caramba Hall* - Svanstedt Å	3kk21	10,9a
3	Airstrike - Siirtonen J	02110	11,8a
4	Jaded - Kihlström Ö	32232	09,8a
5	Timetosaygoodbye - Larsson F B	02414	11,5a
6	Acclaim - Eriksson H	40110	11,5a
7	Robis Ingo - Adielsson E	11042	11,4a
8	Sundance Clover* - Lugauer C	10422	10,7a
9	Dig for Dollars - Oscarsson J	10110	11,2a
10	Spring Ray - Uhrberg T	d1500	11,3a
11	S.J.'s Photocopy - Lennartsson P	13322	12,3a
12	Go on Pale - Goop B	d3203	12,4a

Rank: 4-7-6-7-12-10-1-5-9-11-8-3

SPIKEN. Jaded har svarat för idel topprestationer de senaste månaderna, men saknat den rätta turen med positionerna. Hans fem raka förluster ska alltså inte läggas sexåringens till last. Här talar både startspår och konkurrens entydigt till hans fördel och för vår del är det ingen som helst tvekan: Jaded spikas!

Ingen av motståndarna i "Smedträffen" har tillnärmelsevis samma status som Jaded och skulle han inte få ledningen direkt släpps han säkert dit av respektfulla kamrater.

Lopp 7. V75-4. V3-2. Tvilling. Auto.

1	High Hope Face - Uhrberg T	0d221	11,9a
2	Ambroisie - Sjunnesson J	11201	13,5a
3	Bobtail - Adielsson E	21111	12,0a
4	Nursery Rhyme - Untersteiner J	05002	12,0a
5	Lie Detector - Kihlström Ö	11331	12,1a
6	Viol Hornline - Söderkvist S	03d52	11,8a
7	Late Arrival - Svensson E	12d33	15,1a
8	Afrodite Sund - Kolgjini L	60053	14,3a
9	Victoria Sisu - Kontio J	23222	13,6a
10	Finest Kemp - Goop B	04032	14,2a
11	Paper Moon - Jansson T	26313	12,1a
12	Indra Pine - Falsig B	13113	14,1a

Rank: 3-5-2-1-4-11-12-6-9-10-8-7

VINNARTIPSET. Bortsett från missarna i Drottningens Pokal och kvalet till Stochampionatet har **Bobtail** varit i princip hundra procentig under säsongen. Stig H:s maffiga märr har fyra raka, helgjutna triumfer närmast bakom sig.

Lopp 8. V75-5. V3-3. Tvilling. Auto.

1	Dude Kemp - Kontio J	22124	12,4a
2	Global Investment - Goop B	21530	11,5a
3	Johnny Muscles* - Adielsson E	13d60	11,1a
4	Slowstarter G. - Jansson G	02530	14,1a
5	Star Running - Lennartsson P	2d104	12,7a
6	Wiss Night Hawk - Uhrberg T	dk656	13,4a
7	Emotional Dust - Untersteiner J	00463	12,1a
8	Joel Cortina - Kolgjini L	0k120	11,7a
9	Matrix Reloaded - Kihlström Ö	65651	12,4a
10	Viking S.S. - Svanesson P-O	41332	12,3a
11	Arnie Sensation - Svanstedt Å	60052	12,0a
12	Totti Boko - Ohlsson U	40040	12,6a

Rank: 1-2-6-5-9-8-3-7-10-4-11-12

VINNARTIPSET. **Dude Kemp** känns som ett givet första streck i silverkampen. Fuxen har utvecklat en effektiv startsnabbhet och vi tror honom snabb nog att hålla ut de övriga i början, även om inner-spåret alltid är klurigt.

Lopp 9. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

1	Knockout Rose - Adielsson E	d0dk1	14,5a
2	Reven d'Amour - Larsson F B	11161	13,1a
3	Yield Boko - Goop B	11311	14,3a
4	Brutus Sund - Kontio J	11241	14,3a
5	Nino Coger - Persson F	11012	14,3a
6	Maharajah - Kihlström Ö	11112	13,6a
7	Insect Face - Kolgjini L	0d223	13,2a
8	Candy Fantasy - Svanstedt Å	11013	13,4a
9	Conrads Epilog - Untersteiner J	15102	12,3a
10	Infiniti Broline - Lennartsson P	30252	12,8a
11	Rocky Race - Witasp L	54063	15,7a
12	Modern Dance - Sjöström C	22323	14,4a

Rank: 6-3-2-1-4-7-5-9-10-12-8-11

VINNARTIPSET. Underbarnet **Maharajah**, som också vi medverkat till att ge stjärnstatus redan, föll tungt i de treåriga hingstarnas Breeders' Crown-semifinal. Spelad till 11 för 10 var han inte ens i närheten av att kunna hota **Yield Boko** sedan denne tidigt tagit över ledningen.

Lopp 10. V75-7. DD-2. Tvilling. Auto.

1	Imola November - Kolgjini L	0d101	13,8a
2	Casanova Chip - Söderkvist S	25123	12,7a
3	Tom Raider - Persson F	04111	12,6a
4	Lion Crown* - Lennartsson P	5154d	12,4a
5	Witness to History* - Jansson T	24550	11,5a
6	Carpaccio - Eriksson H	01002	13,8a
7	Arras T.C.B. - Svanstedt Å	00124	12,6a
8	Gidde T.H. - Uhrberg T	01160	14,1a
9	Wilford - Adielsson E	30013	12,1a
10	Special Ås - Ohlsson U	23644	13,0a
11	Hallo Pamela* - Goop B	52252	12,7a
12	Big Star - Kihlström Ö	01032	12,2a

Rank: 3-2-8-5-7-1-10-4-9-6-11-12

VINNARTIPSET. Att **Tom Raider** efter seger i klass I-finalen häromveckan tar steget upp i bronssammanhang hindrar oss inte att tippa honom. Trots att han fick öppna i stenhård fart och låg på ordentligt i spetsen fanns både kraft och kura-ge att gå undan till en lätt vinst.

► BO YNGVESSON/TT SPEKTRA

V75-förslag:

Avd 1: 2

Avd 2: 2, 1, 3, 9, 4, 7, 8

Avd 3: 4

Avd 4: 3, 5

Avd 5: 1, 2, 6, 5, 9

Avd 6: 6, 3, 2, 1, 4

Avd 7: 3, 2, 8, 5, 7, 1

STORA systemet: Hästar i halvfet och kursiv stil; 2100 rader. (Insats: 1050 kr)

Lilla systemet: Hästar i halvfet stil; 192 rader. (Insats: 96 kr)

Lidberg bjuder på svett och tårar

Visar upp sin träningsmetod under Idrottsforumet

IDROTT. Han har vunnit både VM och EM i brottning. Och så givetvis **Let's Dance**. Den 15 november gästar **Martin Lidberg** årets Idrottsforum för att köra ett pass kombinationsträning.

– Det kommer att bli mycket svett, säger han. Men också glädje och skratt.

Det handlar om ett inspirationspass. Ett sätt att komma igång. Metoden kallas för kombinationsträning och Martin Lidberg har tillsammans med idrottsforskaren **Jonny Nilsson** skrivit en bok om träningsmetoden.

– Det är en funktionell träningsform där du förbättrar styrkan, uthålligheten och smidigheten. Det finns ett stort behov bland de flesta idrottare att ha muskler som koordinerar med varandra, säger Lidberg.

Metoden är enkel. Man jobbar i par, använder varandra som motviktter och kan träna närsomhelst och varsomhelst. Det behövs nämligen ingen dyr och speciell utrustning. – Det är en träningsform som vi brottare använt i 100 år, säger Lidberg. Men det är utan några kast utan mer vår typ av fysträning.

Tränade med Foppa

Martin Lidberg har som många vet en fantastisk brottarkarriär bakom sig. För fyra år sedan tog han sitt andra EM-guld och 2003 kröntes karriären med ett VM-guld.

En världsmästare på besök. Martin Lidberg är en av Sveriges mest meriterade brottare genom tiderna och han gästar ÅIF:s Idrottsforum den 15 november.
Foto: MARTINLIDBERG.SE

Förra året slutade han med brottning och jobbar nu som coach och inspiratör.

Idén bakom kombinations-träningen kom 2001 när **Peter Forsberg** tog kontakt med Lidberg. Forsberg hade då varit skadad en längre tid och ville få hjälp att komma tillbaka.

Då ryckte Lidberg in med sin kombinationsträning. Forsberg gjorde comeback lagom till slutspelet 2002 och vann po-ängligan i NHL:s slutspel.

– Vi jobbade tillsammans i ungefär ett halvår, säger Lidberg. Jag var i Örnsköldsvik

och ibland kom han till Stockholm.

Jobbigt men roligt

Samarbetet fick stor uppmärksamhet i media och helt plötsligt var Lidberg en eftertraktade föreläsare. Många av övningarna som han använde till Forsbergs rehabilitering hade han nämligen själv kommit på.

– Då fick jag väldigt mycket förfrågningar från olika håll men kunde inte hinna med allt. Så jag beslutade mig för att skriva en bok.

Och en bok blev det. Med 150

övningar som är mer eller mindre jobbiga. Det är också det som är lite av grejen med kombinationsträning. Det passar alla och det blir precis så jobbigt som man själv gör det.

– En sak som jag ofta får höra är att det är otroligt jobbigt men också otroligt roligt, säger Lidberg.

Under inspirationspasset den 15 november säger Lidberg att det blir både tuffa och lätta övningar.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nryan.ax
tfn 528 462

IFFK söker nya krafter

FOTBOLL. **Bengt-Ove Mörn** kliver av som ordförande för IFFK:s herrsektion efter många år. Problemet är att ingen vill ta över.

IF Finströmskamraternas herrlagssektions styrelse är på väg att upplösas. Ordförande Bengt-Ove Mörn kliver av.

– Efter många år är det läge, det är inget annat som ligger bakom. Det är dags för någon annan att fortsätta helt enkelt, säger han.

Det är där problem har uppstått. Trots att man frågat runt är det ingen som visat intresse för att ta över klubban, varken i den befintliga sektionen eller utanför.

– Ingen i styrelsen har anmält intresse, alla i A-lagssektionen har suttit med ganska länge. Det behöver nog komma nytt blod utifrån och det har faktiskt visat sig vara ett problem, säger Mörn.

Framskjuten planering

Förslaget är nu att istället bilda en arbetsgrupp.

– Kan man bilda en med några personer blir det inte alls lika betungande. Men folk är kanske lite rädda för att ta ansvar, särskilt om det sker i princip helt på ideell basis. Men det är inget heltidsarbete det här, är man några om det blir det inga problem alls.

Har ni diskuterat samarbete med andra klubbar, till exempel Hammarlands IK?

– Nej, i första hand är det det här vi jobbar med nu. Vi har

Bengt-Ove Mörn kliver av som ordförande för IFFK:s A-lagssektion. Nu söker han efterträdare.
Foto: JONAS EDSVIK

inte kommit längre utan behöver få en grupp klar innan vi kan planera mer inför nästa år gällande tränare, spelare och eventuella samarbeten.

Snabb lösning

Bengt-Ove Mörn kliver ur sektionen helt nästa år och finns därmed inte tillgänglig som en del av arbetsgruppen.

– Men jag har sagt att jag kan vara med och hjälpa till med sponsorbiten som ju ligger utanför själva A-lagsorganisationen.

Han hoppas på en snabb lösning och att folk som tidigare arbetat i kulisserna vågar ta ett kliv uppåt.

– Jag tror att det ordnar sig, säger Mörn.

IFFK sjönk ned till division III för några veckor sedan.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nryan.ax
tfn 528 478

I diket. Tobias Björkman gasade på och hamnade i ett djupt dike under helgens klubbmästerskap.
Foto: TEAMBATS.SE

Folkraceförare avslutade i Sverige

MOTORSPORT. Ålands folkraceförare avslutade säsongen i helgen med ett klubbmästerskap i Sverige för sin samarbetsklubb MK Orion.

Skepptuna motorstadion var platsen för ett klubbmästerskap med flera svenska motorklubbar. Däribland MK Orion som hade tio ålänningar med i sitt stall.

– Vi hade bland annat ett gäng juniorer med där **Tobias Björkman** blev fyra i A-finalen, säger **Åse Ask**.

Seniorerna **Mikael Söderberg** och **Bo-Erik Söderlund** tog sig till B-final men fick ingen framskjuten placering.

– Det var en kurvig och kort bana vilket var lite nytt för oss allihop. Den var mindre än vi är van vid, men

den var rolig och tvär, säger Ask.

Det var första gången ålänningarna körde på banan.

– Nu håller de på och bygger om den och nästa år blir det en tvådagarsstävling i maj som vi funderar på att åka till.

Totalt startade 32 folkracebilar på tävlingen, och MK Orions **Annika Svärd Hernehult** var en av dem åskådarna lätt noterade.

– Hon var duktig på att rulla och kör nog mycket för publiken, säger Åse Ask.

Nu är årets folkracesäsong slut för ålänningarna som närmast har kurser och utbildningar att vänta under vintern innan säsongen på nytt drar igång i slutet av april.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nryan.ax
tfn 528 478

torget.ax

Ålands största köp- och säljmarknad!

= bilder finns på torget.ax

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + *Isa*

SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

► Barnartiklar

• Säljes

Bärlift/åkpåse svart med löstagbar bottenplatta o suflett. Passar bra till vagn utan liggdel. 20€ Tel04575483668

☑ Vägskötbord Brio i plåt, vit, märket Brio. Kan fällas upp. Nypris 180€. Nätbild. Ring efter kl.16 på vardagar. 65€ Tel0400780555, 23088

☑ Emmaljunga barnvagn från 1998. Combi. Emmaljunga. Mycket använd, men ännu i bra skick. Ring efter kl.16 på vardagar. 55€ Tel0400780555, 23088

☑ Babypulka i plast, blå. Bra skick. Ring efter kl.16 på vardagar. 6€ Tel0400780555, 23088

Babylift svart ”Mini adventure” passar till Brio, Emmajunga osv. barnvagnar. 30€ Tel0451224604

☑ Babysitter, Babysitter i nyskick,använd 3 ggr i beige och brun, stadig,tre lägen, gungfunktion,lätt att tvätta av. 40€ Tel16470, 04575483770

Gummistövlar. Har 2 par Tretorn gummistövlar, knappt använda i storlek 22, svarta med eldflames på. Nypris 225 kr/st, säljer dom för 10€/paret. Tel0409104305

Vinterhalare. Didrikssons halare i str.90. Använd en vintersäsong åt ett barn, nypris 800 kr. Har en maringrön och en mörkgrå. 40€/st. Tel0409104305

Vinterstövlar. 2 par svarta Viking cortex str.23. 2 par ”vanliga” vinterkängor str.24. Alla skor använda endast en vintersäsong. 5€/paret. Tel0409104305

☑ Ligg- och sittvagn. Emmaljunga -02. Ligg- o sittdel separat, samma suflett. Skötväska medföljer + regn- o insektskydd. 300€ Tel0405916081

► Bilar

Vindrutor
billackering
bildelar
bilreparationer
beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR
Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

Ford Escort -95, vänster fram-broms defekt, medk. 278tkm. 1100€ Tel0405048142

☑ Nissan pickup -87 235tkm, 2wd, bensin, 2 ägare, serv. bok, ny koppling, utmärkta s+v-däck, rostfri, pålitlig King cab, prissänkt, bilder på nätet. 2500€ Tel0407729386, marco.johansson@aland.net

Bmw520i. Reggad, obes reservdelsbil. 450€. Tel04573433928

Brio kombi -03 mörkblå, i gott skick. Lufthjul, ställbart handtag. Hårdlift, vinteråkpåse, regnskydd, myggnät medföljer. 120€ Tel0405625695

Babyskydd Acta Graco -05 0-13 kg med basenhet. 75€ Tel0400505324

Paraplyvagn pepitarutig sv/vit obet. använd. 15€ Tel04573314939

Mörkblå vinterhalare Pigge-lin stl.62 med fleecefoder. 15€ Tel0400505324

☑ Barnvagn Brio, med parasoll o ståbräda. I bra bruksskick. 240€ Tel0408363928

Baybyvakt. Padwico trådlös baybyvakt med garanti till 1.03.09. 60€ Tel0408363928

☑ Brio sittvagn med viloläge. Köpt hösten -06 och använd endast ett fåtal gånger. Bör ses!. 90€ Tel0405916081

Vitt skötbord med 2 hyllplan. I mkt fint skick. 15€ Tel137656

• Köpes

Gåstol. Hel och ren gåstol åt min lilla aktiva kille köpes. Måste vara i gott skick. Tel0407510002

Dockhus Onskas köpa ett helt och rent dockhus, med eller utan tillbehör. Tel0503078007, ekelund2@gmail.com

Barntäcke Onskas köpa ett rent och fräscht barntäcke, storlek mittemellan baby- och vuxentäcke. Tel0503078007, ekelund2@gmail.com

Kuoma-stövlar Onskas köpa Kuoma-vinterstövlar åt en flicka, storlek 24-25 (hennes fot är ca.13,5cm). Hela och rena, ej svarta. Tel0503078007, ekelund2@gmail.com

☑ Volvo V 40 -99 2,0l 140hk. 165tkm. Fullständig servicebok. Nya somnardäck på lm-fälgar. Vinterdäck ok. AC, färrdator m.m. 7500€ Tel04755244092, 41192, dilc.s@aland.net

☑ Cheva pickup -80, långt flak, kåpa, 5,7l diesel, aut., ny vindruta, vålhållen, tokbra byggbil. 2900€ Tel04575483474

☑ Pickup Caddy -87 1.6l bensin har gått 211tkm, bra bruksskick, medf. s-däck på lm-fälgar + v-däck, diskuterbart pris. 1600€ Tel0407486996

VW Transporter TDI Turbodiesel. 2002, automatväxel, kort modell, 102hk, 120tkm, dragkrok, AC, CD. 19800€ Tel0405723587

Vinterdäck 4st fina vinterdäck på fälg till Fiat Ducato m.fl. 400€ Tel0400714448

Takbågar. Volvo låsbara takbågar (med pigg) som passar till Volvo 850/S70. 50€ Tel12211, 0400407810

Mazda 323 1,6 -93 4d, nybesiktad, nya s-däck, dragkrok, radio, cd. Servicen skött, 263tkm. I bra skick!. 2000€ Tel0405269139

Bilservice

• Motor

• Kamrem

• Bromsar

• Stötdämpare mm

50€/timmen

Jomala Bilservice
Tel 0457 342 8676

☑ Vägarnas kung säljes Fullutr. Nissan Patrol GR2,8TD SEL. El-taklucka, ACC, cruise, elframstolar, läderklädsel mm. Drag 3500kg. 4-hjulsdrift med el.diff. 21000€ Tel0405455928

Fälgar 4st stålfälgar BMW IS18 1092 917 6,5Jx15H2 8/96 BM815 med vinterdäck Nokian HP4 185/55 R15. Dubbarna slitna. 40€ Tel0407272086

Dodge Kingsway-59 4d Original åländsk bil. Bruksskick. Mycket nytt. 5500€ Tel0405465349, petsko50@hotmail.com

Gravljus ...

Gravljus till
allhelgona helgen.

6 pack 8;-
Brinntid 96 h/st

12 pack 8,40;-
Brinntid 60 h/st

Fridfull helg.

BYGG
VARHUSET

BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG
TFN: +28 011. BUTIKEN 28 170. FÄRGER 28 215.
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VÄRD. 8-17,
TORS. 8-15. (Bjygglaget 8-17). LÖRD. 9-14

www.byggvarhuset.ax

ESCORT -99 100.000km, elman.säte, motor/ cupevärm, dimljus, Ålandssäld, rostfri, halvbra däck=pris kan diskuteras. 4500€ Tel 04573858609

Honda Aerodeck -87 2.0 exi, i bra skick. Mycket välskött och välservad. Säljes på grund av utlandsstudier, ska bort!. Tel04575301222, z_danne_z@msn.com

Ford Sierra 88-93 delar, allt möjligt finns även hela bilar. Tel0408742048

BMW 520 i bra maskinellt skick, priset diskuteras. Tel0408742048

☑ Subaru Impreza GT -00, körd 126tkm, fullständig servicebok, bra hållen. Nyservad (ny accu, bakstötdämpare, bromsklossar). 18000€ Tel +358409107369, daniel_sodergard@hotmail.com

Pickup Ford P100. Sommar/vinterdäck. 300€. Tel04575035674

Tackräck, två uppsättningar. 10€/st. Tel04573135508

Vinterdäck 4 st Nokia 175/65 vinterdäck R14 plåtfälg + nav. 4 st Nokia 185/65 vinterdäck R14 +lättnmetall till Alfa Romeo 75 -eft 16.00. Tel0400607655

Däck & kylare. Kylare och 4:st lite slitna vinterdäck, allt har suttit på en Toyota Landcruiser -83. Säljes billigt!. Tel04575483689, a_skogberg@hotmail.com

☑ Volvo 850 T5 -95 aut. All vanlig utrustning, skinnklädsel, dragkrok, s-däck på lm-fälg. Fint skick. 7800€ Tel0407625375

☑ Peugeot 306 SL 1.4 Årsm -96. Min pålitliga pärla ska bort. Besiktad i mars 2008. V+s-däck. Avgtagbar dragkrok. 147tkm medkörd. 1800€ Tel0407345498, jsidback@hotmail.com

Pajero 4x4 kort. Pajero ej bes eller reggad. Nybytt turbo. Tel04573430244, zhorty_w@hotmail.com

☑ Plymouth fury 62a 4d nybes 7,2papper 8 3/4 bakaxel, lite extra-prylar, udda bil. Tel04573425222

Volvo 245turbo. Volvo 245et reggad obes. Lite små defekter, startar iaf. Tel04573430244, zhorty_w@hotmail.com

Opel Astra -96 farmare, airbag, nybes., v-däck, s-däck på alu. fälg, cd. 3500€ Tel0408592768, dvinto@yahoo.com

☑ Bmw E30 325, nyrenoverad motor, s-däck på 17” lm-fälgar, v-däck på 14” lm-fälgar, sportstolar mm. Ring för mer info. 2600€ Tel0405826665

☑ Golf 1.4 111tkm. 1 ägare. Vinter o somnardäck 2år. Servad och besiktigad -08. Blå m svart kläsel. I fint skick. Tel0407297580, lili_anns@hotmail.com

☑ Förgasare Holley 750Cmf, färdigt bestyckad för Cheva 350. Pris:. 150€ Tel04573430200, micvette69@yahoo.se

Volvo S40 1,8i -01. Ålandskörd. Ring för mer info. Tel04575301010

4st Nokia vinterdäck med dubbar, i bra skick, 155x13. Billigt. Tel04575244543

Pickup Nissan Navara King cab, 05, 78tkm. Tel04575171853

Ford Fiesta -00 1,3 insprutning. Röd. Nybesiktad till 2010. Nyskick både invändigt + utvändigt. Nya däck. Säljes billigt. Tel31516

Ford Escort 1,3L -88. Gråblå. Hela bilen är i fint skick. Liten, behändig bil. Säljes billigt. Tel0503131516

Citroen C5 Hatchback -01, 174tkm. Billigare än i Sverige och Finland. 6900€ Tel04575782878

4st fälgar till Ford Transit 14” 5-bult. 20€/st. Tel04573135160

☑ Nissan Patrol GR 2,8 GR 2,8TD SEL -98/99. Mkt utrustning, eltaklucka, dieselvärmare, elstolar m.m. Mera info och bilder på http://home.aland.net/olle. 21000€ Tel0405455928, olof@holmbergs.ax

4x Kumho 175/70-13 s-däck. 4x Kumho 175/70-13 v-däck. Alla däck på Honda Accord-fälg -87. Gott skick. 170€ för hela paketet. Ring eft.kl.16. Tel0405783412

Toyota Camry -90, farm, fint skick, s+vdäck. Bes men nästa bes behov av ny ruta. 450€. Tel04573433928

► Båtar

• Säljes

☑ Vator 14R Styrpulpet, 20hp Mariner (Yamaha) -83 ny styrning, nya reglagevajrar + välbyggd trailer. Finfint höstpaket. 2100€ Tel04575483474

☑ Vättersnipa 6*1,8m halvdäckad, vacker svensk allmogeseglare. Spririggad + fock, pris med splitterny Honda bf 2,3hp. 1750€ Tel04575483474

☑ Flipper 570 med Mariner 100 hk -89. Vit med vinröd rand. Inredning ny -08. Prisidé. 8000€ Tel +358405124863, hindersbole77@yahoo.se

HT-båt. En gammal ht-båt i bra skick + en gammal Evinrude 20 o en 25 som är upptagen till 35. Tel04573430244, zhorty_w@hotmail.com

Liten roddbåt Jolly, med trailer, mycket fin. 400€ Tel14705, +46070986350

Gummibåt med eller utan motor Honda 2.5. Extra fin. 800€ Tel14705, +46070986350

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Yamaha yz 80cc årsmodell -98. Pris bud. Tel04573135531

Volvo hjullås 16 inc. 20€ Tel0408592768, dvinto@yahoo.com

☑ Toyota Carina E 94, 2.0, 195tkm, ABS, elhissar, elvärmestolar, elspeglar, c-lås, dragkrok, s+v-däck. Ingen rost. Fräsch och fint skick. 3500€ Tel04573427249

Ford Sierra delar Motor + låda 1,6, bakaxel 1,8, mellan-axel 1,6, baklucka mm. 100€ Tel04575300628

☑ Audi A4 Avant 1.8T -03, 115tkm, automatisk ac, v+s-däck på alufälgar, ny-servad och -besiktad, servicebok, tonade bakfönster m.m. I fint skick!. 19900€ Tel0405944579, lundell_christian@hotmail.com

☑ Ford Focus -08 Collection 5D, 1.6 9500km. S+v-däck. AC, färrdator, farthållare, motorvärme, coupé uttag, ABS, cd/radio osv. 16500€ Tel0405078131, kris-ter.bjorkqvist@hotmail.com

Bmw318i -89, reggad men utan motor o låda, fint skick, bud. Tel04573433928

Nissan Almera -96 1.4 5d silverfärgad. Mätarställn: 164000. Cd-spelare o nya högtalare, s+v-däck, besiktad o skattad. Bra skick. 4000€ Tel0407388320

• Köpes

Liten bil. Söker en liten, bensin-snål japansk bil. Högst. 1500€ Tel04573432109

Släpvagn i bra skick, gärna med ”hög” sidor. Tel0405962606

Ford Taunus 71-73 ska va körbar, inget vrak. Tel04575243967, daniel.k1980@hotmail.com

Styrservopump. Sökes en styrservopump med fästen till tysk V6 + remskiva. Tel0400782156, 16792, ths_91@hotmail.com

Vinterdäck 175/70-14 eller på fälg passande Nissan Bluebird 89a till ett onödigt förmånligt pris. Tel0407342381

Austin Allegro Skick ej viktigt bara motorn fungerar. Tel04573613368

Tackräck till Audi 80 Avant -95 ö köpa. Tel04573420974, 12215

Båtvärmare. Ny Wallas 1300 med skorsten. Butikspris ca 900€. Begärt pris:. 500€ Tel04573430200, micvette69@yahoo.se

Segelbåt Liten familjeseglare med komplett segelställ och all nödvändig utrustning samt motor och solpanel. Säljes till riktigt höstpris:. 1800€ Tel04573430200, micvette69@yahoo.se

Honda 50hk 2002 Fyrtaktare i gott skick med tillhörande reglage, trim- o varvmätare. Höstpris: POK. 3900€ Tel04570823899, markus.fellman@fk.ax

☑ Aländsk träsnipa Fantastisk ruffad träsnipa från 30-talet i gott skick men behov av arbete för den intresserade. Husbygge och tidsbrist. Tel04573749613, jopasj@netscape.net

Rodd-båt, snurror. Plastroddbåt 350€. 2 små snurror 175/st. Tel04573427119

Yamarin 435 med 50 hp Yamaha snurra 4t. Tel04573430244, zhorty_w@hotmail.com

☑ Honda Shadow VT750 årsmod. -05, 32.500 km. Fullt utrustad förlängfärder. Tel0405367185, yngve.wilhelms@aland.net

• Säljes

📷 **Derbi X-Race kåpset.** Kåpset från x-race -06 säljes. Finns någon repa. Lampan följer med! Prutbart. 150€ Tel04573428093, daniel_boman70@hotmail.com

📷 **Honda shadow 125cc 0** Honda shadow 125cc 02 25000. Lättviktare men ser ut som en större hoj. 2 ägare före mej. Den är i vädigt fint skick. fina däck. Tel04573425810, pontus460@hotmail.com

📷 **Moped fyrhjuling** Kymco MXU50 07. Fyrhjuling reggad som moped. lite skönhetsfel men går fint i motorn har aldrig haft problem med den. Tel04573425810

Harley wlc-42 Lill sida. Bra bruksskick. Ej original. 7000€ Tel0405465349, petsko50@hotmail.com

Husvagn Liten husvagn 3 personers -89 i bra skick gas spis trumatic värme.besiktningssbefriad vikt 510kg. 2500€ Tel04573435165

📷 **Yamaha R1 -02** ca 30tkm, acra slipon styrdämpare larm miniblinkers, kåpglas, originalrör osv finns. 8000€ bvs.a. Tel0408785292

Cross Yamaha YZ 125cc, år 97, utbytt bakstötdämp, ljuddämp, motor nyligen renoverad. Hjälm + stövlar ingår. Slå till! Endast. 1850€ Tel01849797

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Hö Rundbalar av hö ca 10st. Tel04573421654, camilla_79aland@hotmail.com

Höbalar. Små höbalar till häst önskas köpa, ca. 120 stycken. Tel04573613169

Barbackagjord passande shettis. Tel0405674011

Medryttarhäst sökes. Jag har ridit i 7år, jag är 11år och är 150,6cm, jag vill ha en häst med utmaningar men en snäll häst går också bra. Tel15278, 04573430850

• Säljes

Antiskallhalsband Aboevet. Nypris 167€, använt av en hund. Medföljer lite citronspray och oanvänt batteri (värt 17€). 80€ Tel0407625359

📷 **Irländsk Setter-** valpar efter sunda, rastypiska o högt meriterade föräldrar söker intresserade nya hem! Välkomna med frågor!. Tel14334, 0400459758

Varmblodssto 6-årigt, som ridhäst. Mycket förmånligt till rätt hem. Tel43993, 0405802901

Lejonhuvad hermelin gosig och snäll, inte fullt 3mån gammal. Måste säljas pga allergi. Bur mm medföljer!. 60€ Tel0405625695

Hamsterburar 2st med en massa tillbehör. Ena buren är i två våningar. 25€ Tel41779

Hamsterbur m tillbehör. 35€ Tel04573421678

► Elektronik

• Säljes

Elektrisk rakapparat Braun 6680 FreeGlider, laddningsbar, tvättbar, trimsax, 4st balsampatroner medföljer. 50€ Tel04573314070

GPS antenn. GPS Receiver GPS Mouse BU-303, USB 1.1. Installationsskiva medföljer. 50€ Tel04573314070

Denverhemmabio-system med fm radio och dvd. Öppnad i kartong. 170€ Tel31899, 04573428399

📷 **Tunturi flickeykel 21”**, röd, 3-växl ,handbroms, fint skick. Ring efter 17.00. 100€ Tel04573427028, elena@aland.net

Moppe MBK -03, fint skick, medkörd 8800 km. 1000€ Tel04573427724, emil.bjorkbom@lyceum.ax

Höstpris Veteranbesiktad Yamaha XS 650. Höstpris. Tel04575035674

📷 **Derbi Senda SM moped** Xtreme -04. Rullat ca 11000km. Vinterdäck, hjälm samt turbokit avgassystem medföljer. 1500€ Tel04573283772

Moped Motorhispania MH -05. Fint skick. Tel. 0400782239 el 38564 eft. kl.17.

Motorcykellyft, som ny. Nypris 130€. 85€ Tel04573135160

📷 **Ktm 640lc4 sm** gat motard 2005 10tkm miuni förgasare ackra burkar mm. Mycket påkostad. Säljes el bytes mot nyare cross ”250m3 2t” + pengar. 7500€ Tel0407342381

Flickeykel 22” Helkama, röd, med 3-vxl, hand- o fotbroms. 100€ Tel19834

• Köpes

Tandemcykel, fungerande, köpes i befintligt skick. Tel04573441169

► Fastigheter

📷 **Islandshästar** Jag har hästar i olika ålder och utbildningsnivå till salu. Ring för mer info. Tel04575244329, linda_hkansdotter@yahoo.se

📷 **Frieser sto** Socialt sto 2.5 år säljes till rutinerad person. Hon är tömkörd och van vid mycket. Påsutten och skrittd ensam. Mycket orädd. Tel04575244329, linda_hkansdotter@yahoo.se

Tracker GPS årsm.-06. Med motagningskort och halsband. 400€ Tel0400826525

📷 **Schäfervalpar** Ljuvliga valpar födda 20 september. Båda föräldrar friröntgade. Hanen korad i Tyskland, skydds 2, mm. Säljes till aktiva hem. 950€ Tel04575244329, linda_hkansdotter@yahoo.se

📷 **Stråvh. taxvalpar** två pojkar kvar, föddda 15.9. lev.klara 8.11. Mera information ring eller www.aland.net/saker-ting. 950€ T el01837254, 0405294391, mervi.nordqvist@aland.net

Akvarium 93 liter med olika sorters fiskar + tillbehör. 200€ Tel0403223431

• Övrigt

2st marsvin som jag inte har tid med mera. Bortges! Vet ej exakt ålder på dem, men de är inte ungar. Träbur ingår. Tel0445855918

Fågelbur bortskänkes Fågelbur med rundat, öppningsbart tak B:35 L:60 H:85. Avtagbar botendel i plast. Bortskänkes såsom obehövlig., annalabo@gmail.com

📷 **4Portad Rauter** Zhone 6212. Använd 1 månad. Finns ej några märken/repor. Som ny! Nypris: 60€. Mitt pris: 40€. Tel0403526477

📷 **Stationär dator** 600Gb, 2.4GHz, 2Gb RAM, X800 PRO 256Mb. Skrivare, skärm, mus, tgb. Plexichassi m.m. Ring för mer info. BVSA!. 700€ Tel0405875222, sami.andersson@aland.net

Laptop asus, 2,6 ghz. 30gb hårddisk, 512 ram. 100€ Tel0407729311

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett textmeddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande

0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

📷 **Dator** Bra dator och en

19”TFT (flat)skärm,tangentbord, högtalare och mus säljes. Kom gärna och kolla! Prutat och klart!. 450€ Tel16903, 04573430377

Sladdlösa telefoner 2st. Do-ro 565 colour som är i par. Knappt använda, mycket finesser. 50€. Den som är snabb. 40€. Tel04573430370

Bärbar dator Acer extensa 5200. 80 GB hårddisk. 1Gb ram. Windows vista home premium. Macafee virus scan puls. 390€ Tel22579, macke@eklund.ax

Modem och Router Tp-link AD-SL2 / ADSL2+ modem. Tp-link router med 5 portar. 35€ Tel04575244058, daniel.selin.aland@hotmail.com

Sony PSP Ny! Säljes pga felköp. Ring efter kl 18 eller skicka e-post. 200€ Tel22452, c.danielsson@aland.net

Datorpaket Fynd! Protech Athlon 64 X2 4200+ATX,1024 MB DDRAM, 250GB hårddisk, 7200R/MIN (Sata)18XDVD+/-RW brännare, PL. 600€ Tel0408 508071, 04573427833

Xbox crystal edition. En kontroll. Chippad. 2 spel, need for speed carboon, fifa 06. 100€ Tel0407729311

21” tv + iptvbox Nästan nytt, köpt i början av oktober, knappt använd. 180€ Tel32488, 04575701249

Hemmabiosystem Harman Kardon förstärkare, Infinity högtalare, Panasonic DVD. 400€ Tel0400734895

Grafikkort Asus x1950pro, 256mb, PCIe. Knappt använt! Fungerar utmärkt till spel nya som gamla! Mycket glädje för lite pengar!. 70€ Tel01849797

Bärbar dator, Sony Vaio PCG-GRT996VP CPU 2.80GHZ Mobile IntelPentium. HDD60GB/ G60 Ram512 MB/MO. Köpt-04. Läderväska. Ss obeh.Lite anv.Nyskick. El bud. 500€ Tel22029, 04575483138

📷 **5.1 förstärkare** Sony Str-780 5.1 Recciver med dts ljud uteffekt 5x100W. Färg silver. Pris:. 225€ Tel04573430200, micvette69@yahoo.se

► Fastigheter

• Uthyes

3:a i centrum Lägenhet om tre rum och kök (76 m2) uthyes till rök- och djurfri. Lägenheten är trivsamt, renoverad och belägen i markplan. 830€ Tel0405572506, mariehamn3a@yahoo.com

Varmt lagerutrymme, 21 kvm, centralt i Mariehamn., birgittach@hotmail.com

3 rok, 75 kvm, centralt i Mariehamn., birgitta.eriksson@hansen.se

📷 **Strandläge Thailand** Ny lägenhet direkt på stranden. 2 sovr, 2 badr, vardagsr med kökspentry. Balkong, havsutsikt. Måls-lång sandstrand! Lugnt område. Tel04573425964

Tavel-TV Sony 32”. Ring efter 12.00. Tel0405655276

x1950pro Medelmåttig grafikprestanda till ett lågt pris PCI-E Tyst och effektiv Zalman VF700-Cu kylning. 70€ Tel +4670576664 4, +358408697400

4GB 800MHz DDR2 4 st 800MHz DDR2-stickor 5-5-5-15 22€ för 2st eller 40€ för alla 4. Tel +46705 766644, +358408697400

Creative Zen 8GB + Koss KEB24b earbuds. Stor skärm för t.ex film, Radio, utbyggbart minne med SD-kort, onödigt bra bas i lurarna när man själv vill. 95€ T el +46705766644, +3584086974 00

Canon IXUS 75 + 8GB minneskort och originalväska. 5 månader gammal. Knappt använd. 225€ Tel +46705766644, +35840 8697400

HP Laptop 15,4” skärm, 4 GB RAM-minne, 320GB hårddisk, 2,0 GHz processor, WLAN, bluetooth, Windows Vista. Garanti. 425€ Tel0407010516, mankonen@gmail.com

Playstation 2 och en kontroll. 100€ Tel0407729311

Speldata klarar mest amd 4200 prosessor uppgraderat modekort o grafik för 2v sedan, 17”widscreen 6mån gammal, då 1300. Nu 600€ vid snabb. Inget op syst. 600€ Tel0403731861, 01810000,

📷 **Lcd projektor** Hitachi PJ-TX 200 hemmabio-projektor använd endast 180h. Pedant-skött levereras med originallåda. Pris:. 580€ Tel04573430200, micvette69@yahoo.se

Grafikkort Nvidia Ati.Asus drivrutin. Sprillans ny. 70€ Tel0405896388,sandberg@aland.net

Bilstereo. Philips 25€. Panasonic 25€. Tel0408592768, dvinto@yahoo.com

• Köpes

Playstation 2. Onskar köpa komplett ps2 med tillbehör spel etc. Tel15637, 04573434348, anders_nordblom@yahoo.se

MacMini med Intel-processor köpes billigt. Tel22717, 0400127888, elvis.ahlgren@aland.net

► Fastigheter

• Uthyes

3:a i centrum Lägenhet om tre rum och kök (76 m2) uthyes till rök- och djurfri. Lägenheten är trivsamt, renoverad och belägen i markplan. 830€ Tel0405572506, mariehamn3a@yahoo.com

3 rok, 75 kvm, centralt i Mariehamn., birgitta.eriksson@hansen.se

📷 **5.1 förstärkare** Sony Str-780 5.1 Recciver med dts ljud uteffekt 5x100W. Färg silver. Pris:. 225€ Tel04573430200, micvette69@yahoo.se

1-2 rum cent. M-hamn Jag söker boende i c. Mariehamn. Jag har heltidsarbete, ordnad ekonomi och är rökfri och husdjursfri. Snabb inflyttning OK. Magnus. liljeskold@gmail.com

1:a eller rum Söker omgående liten 1:a eller rum i Mariehamn. Tel +37253303608, itsirc@hotmail.ee

Bostad. Litet hus eller lägenhet på 2-3 rum och kök, på marknivå. I Jomala, helst centralt. Tel04573441170

3:a i Mariehamn önskas hyra av tillbakaflyttande familj om 3 personer. Tel0404173173

3a, 4a el hus önskas hyra i Hammarland. Tel0456769676, Celin-da.l@hotmail.com

► Hus & Hem

• Säljes

Säng Sängstomme 180 x 200 Vitt. Nymålat. 150€ Tel0407184140

Ugn/spisplatta/fläkt 60cm bred. 120€ Tel0407184140

Kylskåp 3 st. 150€. Tel 0407184140

Frysbox Zanussi, 350 liter. 230€ Tel0407184140

📷 **Fåtölj.** Läderfåtölj säljes pga utrymmesbrist, mörkbrun, obetydligt använd, snurrbar. 200€ Tel04573314070

Varmvattenberedare. Ny el. varmvattenberedare, 120 lit. 200€ Tel0400721166, 01847728

📷 **Stor, fin byrå.** i mycket gott skick,säljessom obehövlig. Mycket rymlig. Köpt från Bra Möbler. B: 157 cm, D: 49,5 cm, H: 122,5 cm. 330€, centrumlagenhet@hotmail.com

Resärmadrass med ram och ben, bra skick. 80€ Tel0407527037

📷 **Rostfri köksfläkt!** Ikea-Whirlpool 60cm. Utdragbar, tvättbara filter, 2 lampor. Fint skick! Nypris SEK 1600,-. 95€ Tel04573519602

📷 **1880-tals fönster** Totalt 18 st 1880-tals fönster med karmar. E-posta för mer information., johnny.nordman@aland.net

📷 **Handslagna tegel.** Handslagna 1800-tals tegel. 3 Pallar. E-posta för mer information., johnny.nordman@aland.net

Fonduegryta, oanvänd. 10€ Tel04573135508

Fasett fritös 0,9 liter, termostat, passar som fonduegryta, oanvänd, ny. Frityrolja, 3st 2 liter, öppnade. 40€ Tel04573430370

Små fåtöljer 3 små halvrundera mörkgröna, B:64cm. Mkt bekväma. En ngt skadad; bortskänkes mot avhämtning. Finns i MH. Tel37656, 23525

Bokhylla i 3 sektioner m underskåp resp lådor B:225 H:183 D:40; bokfanér. Ena gaveln lite skrapad. Finns i MH. 10€ Tel37656, 23525

Spegelvägg i 4 sektioner, svart ram, 65x190cm. 10€ Tel37656, 23525

Soffbord, runt, i mörkt trä med tidningshylla, Ø 90cm. Fint skick. 10€ Tel37656, 23525

Bokhylla, vit, med 2 hyllplan. B:120 H:93 D:25cm. 10€ Tel37656, 23525

Soffbord i furu, limfog. 70x120cm. 15€ Tel37656, 23525

Soffa. Tvåsits mörkblå soffa med dunstoppning. Tel0405694542

📷 **Bokhyllamedvitrinskåp.**Körsbärsfärgad. B:242 D:40 H:190cm. 200€ Tel +358405126953

Juniorsäng, vit, utdragbar 200x75cm. 100€ Tel19834

Loftsäng. Mkt fin. Loftsäng 90x200, höjd 175cm, trä och rostfritt, skrivbord m hurts under. Mycket gott skick! Nypris 300€. 200€ Tel04573425974, 14962, cjaredal@yahoo.se

2 el. liten 3 sökes Vi är ett par med fast inkomst som söker en 2 el. en liten 3 i Mariehamn för en längre tid. Tel0443282608, markusg61@hotmail.com

Trea alt. fyra. Skötsamt, djurfritt par önskar hyra trea alternativt fyra i norra stan. Tel0405957975 , 0407389228, norra41@hotmail.com

► Hus & Hem

📷 **Databord** i körsbär. B:110 D:60 H:140cm. 50€ Tel +358405126953

Telefonandel i Marie Telefonandel i Mariehamn. 20€ Tel0407 088238, 0408279620, fredrik.karlsson@pp3.inet.fi

Hällspis 70 cm Husqvarna Regina hällspis. 70 cm bred, vit, fint skick. Ugn & grill (ej varmluft). 150€ Tel04573519602

Kylskåp 180cm Husqvarna Opal 180x60x60cm kylskåp (enbart kyl). Vitt, glashyllor, fint skick. 200€ Tel04573519602

Beg. brasspis ”kombiterm” säljes som obehövlig. 100€ Tel04573420513

Varmvattenberedare En ny 200L 2Kw; 1,5m lång. Nya badrumsmöbler Ikea + stort fyrkantigt handfat. Titta och ge bud. Tel0451224604

Overblivna byggvaror Golvlistor ca: 200 lm 12x42, foder 12x42 ca 40 lm, ek-trösklar olika bredd, allt nytt, halva priset!. Tel32413, 0400721244, zapp@aland.net

VVS-prylar TA-chuntventil (ej anv.). Cirkulationspump (ej anv.). Oras engreppsblandare (beg.). 50€ Tel0400721453

📷 **Ikea Molger hylla** säljes pga flytt. Nyskick 37x37x140 cm. Ring efter kl.17. 30€ Tel12955, susanne.siren@handels.ax

Bäddsoffa 2-sits (bäddas enkelt på golvet), skilt överdrag ingår!. 100€ Tel0503784581

📷 **Vitrinskåp**Lågtvitrinskåp,106 cm och bredd 108 cm, djup 24cm. 50€ Tel16470, 04575483770

Hörnsoffa i gråblått mönstrat tyg. 50€ Tel0408742048

Hörnakvarium 170L med utrustning säljes pga. tappat intresse och utrymmesbrist. 300€ Tel0408742048

Bortskänkes köksbord Vitt runt köksbord 105cm med 45cm inläggningsskiva samt 6st stolar bortskänkes mot avhämtning. Te 10400524695, 01822764

Skrivbord. Litet 2 lådors skolskrivbord. 20€ Tel04573421678

Runt matbord, mörkbetsat, diam: 110cm samt 65cm i tilläggs-skiva + 6st stolar säljes billigt vid snabb affär. /Kristina. Eft. kl.16.30. Tel0407586195, 13776

Innerdörrar. 2st innerdörrar m karm, 1st vit 90cm och 1st furu 120cm (har 2 dörrar ca 35cm + 75cm). Tel04573

Med Picasso i Malaga och Madrid

■ **Pablo Picasso** föddes 1881, som son till en teckningslärare i Malaga, den stora hamn- och industristaden vid Spaniens sydkust, också centrum för turism.

Britt och jag strosade i Malagas gamla centrum, gågatan belagd med mjukt marmorerad rosa marmor, när vi fick korn på Museo Picasso invigd kyrkan San Augustin, i skuggan av den enorma katedralen. Museet är en kritvit byggnad runt en patio. Säkerhetspådraget är betydande, liksom köerna till museet.

Picasso blev spansk-fransk konstnär. Han betecknas som modernismens mest mångsidige och nydanande förgrundsgestalt. Han målade, tecknade, skulpterade och arbetade med grafik, keramik och teaterdekoration, ibland med klassiska tendenser. Med familjen flyttade han till Barcelona i Katalonien. Picasso blev småningom världens kanske rikaste och mest berömda konstnär. Han levde 92 år, ofta i Frankrike, flera decennier i Paris.

Till barndomens stad Malaga valde svärdottern och sonsonen **Christine** och **Bernard Ruiz-Picasso** att donera 155 av Picassos efterlämnade tidiga arbeten. Med stöd av autonoma Andalusiens regering skapades Museo Picasso.

Här finns, i två rader av rum, till exempel "Liten flicka med docka", ett porträtt av fjortonåriga Pablos syster, utfört med "karakteristisk intensitet". Här finns prov på hur han applicerade bitar av färgat papper,

För min del/
Hasse Svensson
has.se.svensson@telia.com

tidningsurklipp och vinetiketter på sina verk. Han introducerade collaget på nytt sätt.

tt tidigt porträtt visar hans första fru, ryska ballerinan **Olga Kokhlova**, deras son **Paulo** och kompositioner av "Mor och barn". Här finns långvariga älskarinnorna **Marie-Thérèse Walter**, **Dora Maar**, även kollega, samt unga **Françoise Gilot** som pussel.

Efter dessa upplevelser drack vi öl utanför kändisens barndomshem några kvarter från museet.

En dryg vecka senare i Madrids pampiga centrum, nära tåg-tunnelbanestationen Atocha och jätteparken El Retiro. Vi kom till en plaza framför en jättebyggnad, en gång spanska huvudstadens Centralsjukhus, byggt under Carlos III, som regerade 1759-88 och hann med att vara kung också av Neapel och Sicilien.

Långt senare blev fastigheten Santa Isabel 52, konstmuseum. Det renoverades och byggdes ut 1999-05 under ledning av franske arkitekten **Jean Nour-**

vel för 92 miljoner euro. Hans byrå satsade på en skapelse dominerad av stål och glas. Idén var att i skuggan av ett existerande museum uttrycka styrka, enkelt och klart.

Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, förkortat till NMCARS och i dagligt tal kallat La Sofia, med 8 000 kvadratmeter ytor, inklusive stora auditorier och bibliotek, allt "belägrat" av hisskomplex av glas.

Namnet hedrar grekiska prinsessan **Sofia**, Spaniens drottning sedan 1975, när **Juan Carlos I** av huset Bourbon, "Juanito", blev kung, utsedd av diktatorn **Francisco Franco y Bahamonde**. La Sofia är ett av världens största museer för modern konst. Den permanenta samlingen är internationellt hyllad.

Vi besåg dock först, i Espacio Uno eller Utrymme Ett, en häftig expo av aktuell digital konst. I mörka salar kunde vi till exempel med våra kroppar påverka de rörliga verken och uppleva färg- och ljusspel som är svåra att fantisera fram på egen hand, eller kommunicera på annat sätt. På denna konfront kommer mycket mer att hända...

La Sofia visar, i sal efter sal, konst från 1900-talet och senare. Största namnet är förstås **Pablo Picasso**. En enorm samling mogna och sena verk toppas av den monumentala målningen i svart och grått mot vitt, "Guernica" från 1937.

Guernica fick utomordentlig

betydelse för den moderna konsten på 1940-50-talen och hör till de allra mest kända konstverken i vår tid. Den är en skakande konstnärlig, grotesk protest emot tyska och italienska stridsflygares förödande bombning den 26 april 1937 av baskiska heliga staden Gernika (baskiska namnet), till stöd för Francos fascistiska nationalister i det spanska inbördeskriget.

Fransmannen **Georges Braque** samarbetade med Picasso för kubismen, "det kanske mest dramatiska äventyret i västligt måleris historia". Bland andra kubistiska kollegor märks katalanerna **Salvador Dalí** och **Joan Miró**.

Den stilbildande amerikanske krigsfotografen **Robert Capa**, född i Ungern, är representerad av en rad bilder från inbördeskriget. Mest känd är den där en soldat med gevär blir skjuten framför kamerallinsen, exakt då slutaren trycktes ned.

Väl ute igen, på ståtliga stråket Calle de Atocha, skiner oktobersolen intensivt över oss. Vi promenerar vidare i den brusande spanska huvudstaden, med sina minnen också från tider som centrum för ett världsomspännande imperium.

Noteringen/

... **Picassos** berömda lakonism: *konst* är en lögn som säger sanningen. Författaren **Carl-Johan Malmberg** i Svenska Dagbladet 16.2.07.

Båtagare dömd till böter

■ En båtagare som lurat en annan person att betala honom 1500 euro för att bli delägare i en båt har dömts till 925 euro i böter vid Ålands tingsrätt.

Målsäganden yrkade på 6000 euro i ersättning, ett belopp som baserades på båtens halva försäkringsvärde. Båtagaren bestred åtalet och menade att han hade betalt

tillbaka målsägandens insats. Han framställde också ett straffyrkande för falsk angivelse och yrkade på 5000 euro i ersättning för att han ansåg att hans goda rykte hade skadats.

Tingsrätten förkastade båtägarens åtal för falsk angivelse. Han döms för bedrägeri, men vad gäller ersättningen till målsägande fastställde rätten den till 1000 euro. (ml)

Inget beslut om idrottscenter

■ **FINSTRÖM.** Ålands idrottscenter skulle diskuteras i kommunfullmäktige i Finström i tisdags. Kommunstyrelsen beslöt dock på ett extra möte under tisdagen att återta ärendet, så frågan behandlades aldrig i fullmäktige.

Förra veckan föreslog kom-

munstyrelsen att inget av de två anbud som kommit in om att ta över driften av Ålands idrottscenter bör godtas. Nu har ett initiativ tagits till att precisera samtliga inlämnade anbud, och därför tog styrelsen tillbaka ärendet för mer beredning. (ml)

Sjölund efterträder Holm-Johansson

■ **FINSTRÖM.** Anna-Lena Sjölund blir ny ordinarie ledamot i kommunstyrelsen. Hon efterträder **Marine Holm-Jo-**

hansson, som tidigare i höst anhållit om befrielse från uppdraget. **Leena Laaksonen** blir Sjölunds ersättare. (ml)

Föris och eftis ska utredas

■ **FINSTRÖM.** Elof Johns lämnade i tisdags in en hemställningsmotion till kommunfullmäktige. Han vill att kommunen ska utreda hur man kan handhålla föris och eftis under skolloven.

Idag ordnar kommunen

föris- och eftisverksamhet under loven, men bara så länge antalet barn överstiger fem.

—Nu ska det utredas hur vi kan göra när det är färre barn som behöver verksamheten, säger vikarierande kommundirektör **Alexandra Oksman**. (ml)

Nyan rättar

■ Det var Fredsföreningen-Emmaus, inte fredsinstitutet, som var en av medarrangörerna i det seminarium kring

romernas situation som hölls i lördags. Nya Åland berättade om seminariet i måndagens tidning.

Vi fyller 20 år i år!

Det firar vi **TORS DAG** och **FREDAG 30-31/10**
med **KANONERBJUDANDEN**

Udda påslakanset
bomull, bomullssatin
-50%

Tyg Makeba
Mönster från 1972
Howard Smith
150 cm brett
19,95

Randig frottéserie
50x70 cm 6,50 **-50%**
90x150 cm 21,50 **-50%**
blå/vit, röd/vit, svart/vit, beige/vit

-20%
på hela **Salt & Pepper**-serien
Porslin, glas och
presentartiklar

Vi bjuder på
kaffe med dopp
mellan 12-16
båda dagarna

Välkommen in!

TYGER
& *sant*

TORGGATAN 4 • TEL. 018-23 360
www.visitaland.com/tyger&sant

Öppettider: mån-tor 9-20, fre 9-18, lördag 11-18 stängt

TV-programmet

torsdag 30 oktober

7.00– Gomor-ron Sverige [56380092]
10.30 UR [3485276]
13.00 Rapport [81769]
13.05 Doobidoo [5117194]
14.05–14.35 Morgonsoffan (R) [997363]
14.55 Plus (R) [990450]
15.25 Fråga doktorn (R) [3085127]
16.10 Gomorron Sverige [2365276]
17.00 Rapport [58635]
17.05 Hannah Montana [9870295]
17.30 Seriestart: Rea [88498]
17.55 Bernard [3442360]
18.00 Bolibompa [75295]
18.00 Sagor från zoo [22818]
18.10 Storasyster och lillebror [3819585]
18.15 En unge till [3816498]
18.20 Yoko! Jaka-moko! Toto! [3815769]
18.25 Lisas sagoshow [308479]
18.40 Evas superkoll [766479]
18.55 Sportnytt [3895905]
19.00 Rapport [81498]
19.10 Regionala nyheter [3844540]
19.15 Go'kväll [111030]
Magasin. Intervju med författa-ren Herman Lindqvist, aktuell med boken om Madame de Pompadour. Programledare: Joachim Vogel. Även 1/II.
20.00 Kulturnyheter [39059]
20.15 Regionala nyheter [4020011]
20.30 Rapport med A-ekonomi [276]
21.00 Mitt i naturen [585]
Naturprogram. Del 9 av 16. Det är höst, årets höjdpunkt om man är kronhjort. Programle-dare: Martin Emtenäs.
21.30 Andra Avenyn [856]
Svensk dramaserie. Alkohol-problem och avskedanden.
22.00 Höök [14382]
Svensk kriminalserie från 2008. Del 7 av 10. Även 4/II.
23.00 Debatt [32653]
Debattprogram. Programle-dare: Janne Josefsson.
23.45 Grosvold [6504189]
Norsk pratshow från 2008.
0.30 Kulturnyheter (R) [1520696]
0.45 Uppdrag granskning (R) [6856054]
1.45 Toppform (R) [7962290]
2.15–7.00 SVT24 [68711122]

10.30 24 direkt [38447301]
16.10 Agenda (R) [4456295]
Fördjupande samhällsprogram.
16.55 Glöm ej bort att älska varandra (R) [8572837]
Svensk dokumentär från 2008. Även 1/II.
17.55 Eftersnack (R) [69289]
18.20 Nyhetstecken [6861498]
18.30 Oddasat [84160]
18.45 Utiset [722950]
Finskspråkiga nyheter.
19.00 Smarta djur [31905]
Brittisk vetenskapsserie från 2008. Del 3 av 10. Grisen Nel-lie, född på en gård i Ohio, har blivit stjärna i underhållnings-branschen. Även 1/II, 4/II.
19.25 Uppdrag hälsa [285905]
Dokumentärserie. Ledarskap. Två nya rektorer kliver in under pågående termin och förväntningarna bland lärarna är skyhöga. Även 31/10.
19.55 Rapport [6566740]
20.00 Vem vet mest? [1295]
Frågesport. Även 2/II.
20.30 Skolfront [7586]
Debattprogram. Programle-dare: Natanael Karlsson, Filip Struwe. Även 4/II.
21.00 Hype [2547]
Nöjesmagasin. Programledare: Karin Winther. Även 2/II.
21.30 Zapp Europa [1818]
Reportageserie. Programle-dare: Stephan Yüceyatak. Även 31/10, 4/II.
22.00 Aktuellt [1059]
22.30 Säsongavslutning: Babel [3030]
Litteraturprogram. Marjaneh Baktiari gjorde succé med sin debut "Kalla det vad fan du vill" som sålt i över 100-000 exem-plar. Programledare: Daniel Sjölin.
23.00 Sportnytt [30301]
23.15 Regionala nyheter [3942030]
23.25 Rapport [7732395]
23.30 Den amerikanske vännen [FILM] [4913566]
Tyskt-franskt drama från 1977. I rollerna: Bruno Ganz, Lisa Kreuzer.
1.35 Det förflutna hälsar på (R) [6364493]
Finsk dokumentärse-rie från 2008.
2.05–2.55 Tell me you love me (R) [8613073]
Del 10 av 10. När Katies och Daves vänner skiljer sig, får det en stor inverkan på deras liv.

7.30 Nanny [519634]
8.00 Våra bästa år (R) [2899382]
8.55 Montel Williams show [2838295]
9.50 Top model 6 (R) [2217276]
10.45–11.40 Oprah Winfrey show (R) [3329295]
12.30 Rachael Ray [2068127]
Del 125 av 175.
13.25 Alla älskar Raymond [8219214]
13.50 Våra bästa år [8446721]
14.40 Oprah Winfrey show [4661382]
15.35 Close to home [5424634]
16.30 Just shoot me [793634]
17.00 Top model 6 [792030]
18.00 Extreme home makeover [770818]
19.00 Navy CIS [539498]
Amerikansk kriminalserie från 2004. Del 13 av 22. Duckys liv tros vara i fara när tre personer som han samarbetade med för tio år sedan hittas mördade.
20.00 2 1/2 män [195943]
Amerikansk komediserie från 2006.
20.30 Sjukhuset [194214]
Svensk dokumentärserie från 2008. Barnmorskan Ann hjäl-per ett par att föda sitt första barn.
21.00 Du är vad du äter [175214]
Svenskt livsstilsprogram från hösten 2008.
22.00 Säsongstart: Nytt läge [171498]
Svenskt inredningsprogram från 2008. Småbarnsfamiljen Schramm-Nilsson börjar bli rejält trångbodda i sin tvåa i Fredhäll.
23.00 Hell's Kitchen [155450]
Amerikansk realityserie från 2008. Programledare: Gordon Ramsay.
0.00 Shark [388685]
Amerikansk dramaserie från 2007. Jakten på en bombman och mördare på ett universi-tetscampus leder till en ung kemistudent.
0.55 2 1/2 män (R) [9941412]
1.25 Navy CIS (R) [3102306]
2.15 Förhåxad [3794677]
3.10 Drew Carey show [5616493]
3.35 Species 2 [1044431]
[FILM] Amerikansk science fiction från 1998. I rollerna: Michael Madsen, Natasha Hen-stridge.
5.05–6.00 Huff [7028851]

6.50 Nyhetsmorgon [51668924]
11.00 Nyheterna [737363]
11.05 Efter tio [2929905]
12.00 Nyheterna [120924]
12.05 Efter tio, forts [357672]
12.45 Hem till gården [546108]
13.10 Hem till gården [1698566]
13.45 Nyhetskanalen [8655450]
14.00 Trav: Dagens rätt [345011]
14.30 Full bricka [7218092]
15.25 Nyhetskanalen [6837189]
15.30 Doktorn kan komma (R) [110672]
16.25 Will & Grace (R) [8015498]
16.55 That '70s show (R) [8096363]
17.25 That '70s show (R) [118189]
17.55 Doctors [8345585]
18.55 Postkodlotteriets 50-50 [7999672]
19.20 Keno [117721]
19.30 Lokala nyheter [336818]
19.35 Lokalt väder [1020363]
19.40 Ekonominyheterna [5856740]
19.50 Vädret [5852924]
20.00 Nyheterna [193585]
20.30 Postkodmiljonären [192856]
21.00 Bröllopsform [173856]
Svenskt livsstilsprogram från 2008. Kimmo och Helena har varit gifta i över 20 år och har sex barn mellan 10 och 18 år.
22.00 Säsongstart: Medium [162740]
Amerikansk dramaserie från 2008. Del 9 av 16.
23.00 Nyheterna [781479]
23.25 Sporten [3371740]
23.35 Vädret [5993301]
23.38 Lokalt väder [305993301]
23.40 American gladiators [5336721]
Även 2/II.
0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [1411493]
1.15 Jordan, rättsläkare (R) [8125122]
2.10 Numbers (R) [4604870]
3.00 Advokaterna (R) [8537899]
3.45 Kung av Queens (R) [6905986]
4.10 South Park [6996238]
4.35 South Park [1222580]
4.55 Deadwood (R) [8958832]
5.55–6.50 Auschwitz (R) [7027122]

6.00 God morgon med A-laget
10.00–11.09 Veta
16.44 Spotlight
Granskar – ifrågasätter – klar-gör. Dövtextning.
17.14 Kortnytt
17.15 Park
Spiritism. Vad är sant – vad är fejk?
17.45 BUU-klubben: Trilling-arna
18.15 TV-nytt
Programmet kan också ses på svenska.
18.30 Krökta rummet
Pollen löser mordgåtor.
19.00 Niklas mat
Matprogram med Niklas Ekstedt. Niklas sätter nytt svenskt rekord i pizzabak-ning.
19.30 Station T: Ingenting att göra!
Station T och X3M utreder varför många finlandssvenska orter är små hålor där det aldrig händer nåt.
20.00 TV-nytt
Programmet kan också ses på svenska.
20.20 Sportnytt
20.25 5 minuter
20.30 Familjen Sommer
Dansk dramaserie.
21.30 Seportaget: Trasor och diamanter
Kalle Grandell och Eva Tho-rén i Kaavi hade en dröm som blev sann. Diamanterna i den finländska jorden förvandlas till unika smycken.
22.00 RåFilm 2008
Tre experimentella filmer. Reflex är ett samarbete mellan Arcada och Student-teatern om livet. Lawn är en absurd historia om global uppvärmning. Hanna Hus-bergs film Saga har en dröm-lik stämning. Perfiktio, 2008.
22.30 Hill Street Blues (R)
Alligatorerna anfaller.
23.20 Kvällsnytt
23.25 Oddasat
Textning till svenska och finska.
23.40–0.08 Det betydelse-fulle året
Om ungdomars liv på en internatskola. Christian van-trivs i skolan och har gjort slut med flickvännen.

ÅLANDSKANALEN
Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Nöjesprogram-met "TRÄL". Träl handlar om irritationsmoment. Maria Mäntylä gästar studion.
Programledare: Adam Öhman.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson.
6.50 Beträktelse. Av Pia Lassila. Sänds även c:a kl. 19:40.
6.55 Ålandsnytt.
7.00 Aktuellt.
7.30 Ålandsnytt.
8.00 Aktuellt.
8.30 Ålandsnytt.
9.00 Musikpalet-ten. Countrymusik.
9.30 Ålandsnytt.
9.45 Sagostunden. I dag lyssnar vi till den fjärde delen av kapitlet Jag träffar Panter ur sagan Dylan Plymsvans, skriven och uppläst av Ann-Christin Waller. Hela kapitlet sänds även på fredag kl. 11:30.
10.00–14.00 Mittpådan. Med Tom Wiklund.
10.30 Ålandsnytt.
11.30 Ålandsnytt.
11.40 Musik.
12.00 Ak-tuellt.
12.10 Musik.
12.15–12.30 Kulturen. Sänds även kl. 16:45 och i repris på söndag kl. 08:00.
13.00 Ålandsnytt.
13.03 Rätt skall vara rätt. Frågetävling.
14.00 Ålandsnytt.
14.03 Lyssnarnas önskemusi per mess och mail.
15.00 Ålandsnytt.
15.03 Musikekubus. Musikalisk täv-ling där man med hjälp av musika-liska ledtrådar ska lösa en rebus. Med Josefina Jansson.
16.00 Aktuellt.
16.15–17.45 Åland idag. Nyhets-magasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Petra Dahlberg.
16.16 Debatt. Sänds i repris på söndag kl. 14:30.
17.00 Ålandsnytt.
Sänds även kl. 18:00.
17.45 Kultu-ren. Repris.
18.00 Aktuellt.
18.03 Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00.
18.06 Musik.
19.00 Ålandsnytt. Från kl. 16:00.
19.10 Åland idag. Från kl. 15:15-16:00.
20.00 Ålandsnytt. Från kl. 17:03.
20.03 Åland idag. Från kl. 16:10-16:45.
20.40–20.45 Beträktelse. Repris.

Nöjes- och kulturprogrammet "Träl"

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.55 Ettans morgon-tv [39304721]
9.15 Dalens härskare (R) [5996276]
10.05 Nöjesrävarna [6382214]
10.30 En sann historia: Man-nen som överlevde [2856]
11.00 Tv-nyheter [36419]
11.05 Livet i Ballykissangel (R) [3584214]
Goda råd.
12.00 Ettans morgon-tv: Da-gens rubriker [66130]
13.00 Tv-nyheter [76837]
13.05 A-studion [2027092]
13.40 A-plus [4364547]
14.00 Prisma Studion [1585]
14.30 Läkarna [6276]
15.00 Tv-nyheter [60189]
15.05 Fader Dowlings mys-terier [3090059]
Sjukhusets hemlighet. Det lokala sjuk-huset drabbas av flera över-raskande dödsfall, vad är det frågan om?
15.50 Det nordiska ljust: Skuggor och ljus [5826160]
16.00 Riksdagens fråge-timme [65030]
17.00 Tv-nyheter [92740]
17.08 Livet i Ballykissangel (R) [300720382]
Gruvlig besvi-kelse.

18.00 Tv-nyheter och väder [5905]
18.30 Prima [89498]
19.15 Kungskonsumenten [910189]
19.45 Hemgatan [190547]
20.30 Tv-nyheter och väder [12382]
20.55 Sportrutan [6665498]
21.05 A-talk [386382]
Veckans debatt.
21.50 Ett liv: När en kyss kan leda till döden [9076769]
22.30 Läkarcentralen på Cla-rence Street [52382]
På smärtgränsen. Lorcan påbörjar metadonvården på kvällsmottagningen och Aine som har knappt om pengar tar anställning.
23.25 Tv-nyheter [3437108]
23.30 Suzie Gold [86634]
[FILM] Brittisk romantisk komedi från 2004. I rollerna: Summer Phoenix, Leo Gre-gory.
1.00 Euronews [1143344]
1.10 Nyhetsfönster [44002580]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [5365238]

6.00 Tellus-frågesport [7226498]
6.50–8.44 Lilla tvåan [8352924]
8.44 Naturobservation: Sva-narna flyttar [405962653]
8.53 På gräsrotsnivå [302758160]
9.00 Oddasat [48059]
9.15–10.35 Regionala nyhe-ter
10.35 Hjärtan i brand [4759455]
11.00 Saras kök [6189]
11.30 Vi ses på macken! [8310479]
11.53 På gräsrotsnivå [305908769]
12.00 Vildmark: fiske [8455]
12.30 Den rätta frågan [44740]
12.55 Hämnden är rättvis [5475924]
[FILM] Amerikansk thriller från 1947. I-rollerna: Robert Young, Robert Mitchum.
14.20 Östersjön – ett över-raskningarnas hav [1405479]
14.30 Finland express [6536634]
15.10 Akuten [239721]
15.50 Derrick [1250547]
16.50 Nyhetsåret [1769276]
17.00 Benjamin Björn [36547]
17.22 Lilla tvåan [200575739]
18.00 Respasset: Malawi och

Zambia [38276]
18.50 Tv-ny-heter [1779740]
19.00 Regionala nyheter [52498]
19.10 Sportrutan [7352547]
19.15 Tvåans höstväder [7342160]
19.20 En utlandsfinländare berättar [204030]
19.50 Den gamle räven [7452363]
20.50 Berättelsen om Suomi-Filmi [5561905]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8515547]
22.05 Polis-tv [646127]
22.35 Ögonvittnet: Vem skulle Jesus bomba? [3726653]
23.05 Mosku (R) [671112]
23.50 Gränsen – the Border [7099127]
0.35 Musik-tv: Önskemål [3497967]
1.20 Tellus-frågesport [5446528]
2.00 Frågespel [4180238]
3.00 Dolt ord [4184054]
4.00 Sudoku [4193702]
5.00–6.00 Frågespel [4164290]

5.50 Väder [84215498]
6.25 God morgon Finland [82096634]
9.10 Vad ska vi äta idag? [9237301]
9.15 Känslor och dofter [5910276]
10.05 Frågesport [4386547]
10.50 Emmerdale [4675214]
Nu eller aldrig. En serie om livet i byn Emmerdale.
11.20 Köpkanalen [2786189]
12.40 Word Puzzle [2624721]
13.00 MTV3 Chatt [495914]
13.55 Livet väntar [838092]
Roligt. Amerikansk dramako-medi.
14.25 Frågesport [291547]
14.55 Ally McBeal [5979030]
15.50 Nöjesnytt [7165092]
15.55 Frågesport [864547]
16.30 Nyheter [422214]
16.35 45minuter [2653030]
Ingenting mänskligt är främ-mande. Programvärd är Ripsa Koskinen-Papunen.
17.30 De vackra och de djärva [871566]
Ricks och Ashleys första tango i Los Angeles.
17.55 Vad ska vi äta idag?

[2672672]
18.00 Emmerdale [701627]
Bedrägeri. En serie om livet i byn Emmerdale.
18.30 Mästerkocken [196586]
19.00 Sjuans nyheter [291045]
19.15 Dagens väder [1041455]
19.20 Ekonomi nyheter [491295]
19.30 Dolda liv [438160]
20.00 Idols [891740]
21.00 House [448672]
Nålen i höstacken. Ameri-kanskt sjukhusdrama med svart humor.
22.00 Tians nyheter [803030]
22.20 Resultatrutan [9613905]
22.30 Keno [429092]
22.31 Idols – omröstningsre-sultat [100430108]
22.45 Specialgruppen [1696617]
23.45 Escort – seuralainen [1337672]
1.50 Will & Grace [5822412]
2.15 Vinstpotten late night [7736829]
3.30–5.50 MTV3 Chatt [45087696]

”Det händer saker när alla goda krafter drar åt samma håll!

TOBBEN ELIASSON

debatt

Pensionärerna, en bortglömd grupp

■**Inför** senaste val så lovade alla partier att om/när de kom till makten skulle pensionärerna få ett ekonomiskt tillskott. Nu har det gått ett år sedan valet, och de flesta pensionärer kan känna sig blåsta på de utlovade förbättringarna. Ty därav blev intet.

Nåja, liberalerna lyckades med möda åstadkomma en tummetott med sitt pensionsunderstöd. Reglerna och byråkratin kring understödsansökningen gör att de flesta inte anser det mödan värt att ens försöka skriva en anhållan till socialkansliet. Och för dem som har försökt, har det i de flesta fall blivit avslag, har jag förstått.

Det är obegripligt varför det är så svårt att genomföra förbättringar för äldre människor, Det går ju så bra att till exempel ge arbetstägare högre inkomstavdrag, eller att höja barnbidraget för barnfamiljer. Kanske är det så att viljan till förståelse

för pensionärernas situation saknas?

För den som bar en inkomst om flera tusen euro per månad är det nog omöjligt att förstå vilken svår ekonomisk situation den har som skall klara sig på mindre än tusen euro i månaden. Eller kanske de som har makten tror att man upphör att leva när man blir pensionär? Att livet som pensionär som mest består i att sitta i gungstolen med frassen i knät? Och för all del, det är väl det enda nöje många pensionärer har råd med förstås.

Varför nyttjar inte politikerna skatteinstrumentet bättre när det gäller pensionärerna? Är del så illa ställt att kommunerna måste höja skattöret om alla med en pension under 1.500 euro/månad skulle befrias från kommunalskatten? Det tror jag inte. Ett sådant beslut skulle inte inverka på pensionärernas andra förmåner, och skulle ge

ett välkommet tillskott i kassan för de flesta pensionärer.

Politikerna bör även besluta om att pensionärerna skulle erhålla gratis glasögon, medicin och tandvård. Dessa kostnader är väldigt betungande för de flesta äldre, och jag känner pensionärer som drar sig för att hämta ut nödvändiga mediciner på grund av penningbrist.

Jag förvånar mig över politikernas idétorka när det gäller att förbättra det ekonomiska läget för dem som har det sämst i samhället. När det gäller tunnlrar, rondeller och golfbanor råder ingen brist på pengar och där är det tydligen endast fantasin som sätter gränser för projekten! Även politiker blir väl pensionärer så småningom, fast då med helt andra ekonomiska förutsättningar än vad dagens fattigpensionärer har.

Runa Lisa Jansson

Pensionärsplats? ”Eller kanske de som har makten tror att man upphör att leva när man blir pensionär? Att livet som pensionär som mest består i att sitta i gungstolen med frassen i knät?” skriver insändarskribenten.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Alla goda krafter drar åt samma håll!

■**Tack** för dina kommentarer **Andreas Karlsson** och för ditt stöd till kärnan i min insändare, att vi ska ta vara på fiskeguidernas erbjudande att hjälpa till och rädda liv.

Jag vill absolut inte blanda mig i hur sjöräddningen organiseras, det är en fråga för de ansvariga. Jag ville bara understryka vikten av att ta vara på alla resurser när liv ska räddas. Ålands Sjøräddningssällskap är den lokala, frivilliga spindeln i nätet och kan få en god hjälp om fiskeguiderna, som du säger, går med i nätverket och får utbildning i sjöräddning och personlig säkerhet.

Sjøräddningssällskapets

ordförande **Lennart Joelssons** insändare med jämförelser från svensk sjöräddning bekräftar ju också den tesen. Hans förslag, att sjöbevakningen i Mariehamn omgående vid larm i åländska vatten får mandat från sjöräddningscentralen i Åbo, leder dessutom till att alla frivilliga resurser kopplas in snabbt. Då drar vi nytta av lokalkännedom och eliminerar risken för att kommunikationen störs av språkproblem.

Det händer saker när alla goda krafter drar åt samma håll!

Tobben Eliasson, lagtingsledamot (c)
www.tobben.ax

Stör utsikten

■**I slutet** av Skönviksvägen står det båtar, bil och en stor arbetsmaskin på stadens parkområde. Frågan är om

det är tillåtet och OK att de står där.

Det är inte så trevligt för boende, som har dessa rakt framför som utsikt från sina fönster. ”Förbättrad utsikt”

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ ”Landskapet vill att EU gör Östersjön renare” kunde vi läsa i en notis. Tänk om landskapet skulle ta itu med vår egen övergödning och nedsmutsning först? **0457.**

■ ■ ■ Maj-Lens kåseri tisdag var vackert och rörande! **Mvh! En som vet.**

■ ■ ■ Till Sona. Nå, inga behöver ju jag byta matställe. Där jag äter ibland har dom inga piercingar och jag skulle inte bry mej, om dom hade, heller. Men man måste ju väl tänka på andra! Och för resten... De måste ju de som jobbar inom servicebranschen också göra, inte sant. **Mvh SX.**

■ ■ ■ Tunnel till Föglö? Bygg ända till riket, ifall någon vill åka dit. En liten vindpust och Viking klarar inte av att lägga till i Långnäs! **050.**

■ ■ ■ Grattis Emma Blomqvist för dina 15 st, du vet vad. **Khs 9:or.**

■ ■ ■ Synd Emma , din konkurrent Hia vann med mera par, ni vet vad. **Khs 9:or.**

■ ■ ■ Dagens största ris till dej postutdelare i Tosarby/ Kastelholm som knölade ner min mattidning i postlådan i fredags så att flera blad var trasiga. **Prenumerant risar.**

■ ■ ■ Tack, haha, dock finns det flera av oss som stavar Thomas med h så svårt att veta vem du syftar på. Men jag tackar i alla fall än så länge :-)

H: En med h i namnet sitt.

■ ■ ■ Åland är bäst, sedan kommer

ingenting, ingenting, ingenting sedan kommer Sverige, Norge & Danmark, sedan kommer ingenting, ingenting, ingenting sedan kommer en j...a stor braskit, sedan kommer ingenting, ingenting sedan kommer Ryssland, sedan kommer ännu en stor braskit, sedan kommer ingenting, ingenting sedan kommer Finland (Suomi). **Hälsningar från en stolt ålänning.**

■ ■ ■ Nya Åland, var är fotbollens svärtesliga? **0457.**
Svar: Den är på gång. **Johan Larsson, sportchef.**

■ ■ ■ Jag sitter i fred i min lilla 1 m2 värld och tänker mina egna tankar. Sen plötsligt förstörs min 1 m2 värld av fulla snorungar. Jag kan inte mera läsa hamnterminalens toadörr. **Mvh finnjl...!**

■ ■ ■ Jag tycker att Åland skall bli självständigt så kan vi skänka Finland till Ryssland. **Mvh Alla ålänningars önskemål.**

■ ■ ■ Förlåt kära gråa BMW i Dalborondellen som fick tvärbromsa när jag kom farande utan att se dig i regnet. Jag är hemskt ledsen, tur att inget hände! **Hälsningar Svarta faran.**

Polisen borde ha lite bättre koll på Tullarns äng. Det är många som cyklar där, trots att det är förbjudet. **Mvh Motionär.**

■ ■ ■ Varför klaga på ålänningar och Åland? Om det är så illa ställt här som det låter, så pack ihop och åk härifrån, vi ålänningar klarar oss bra utan er

klagoandar. **Hälsningar från en stolt ålänning.**

Åland åt ålänningarna. **Från stolt Ålänning.**

■ ■ ■ De bör omedelbart kontrolleras av ojävig hur Paf har sina vinstnivåer på deras spelautomater! De verkar vara bara 30 procent vinstnivå på spelautomaterna på Pafens spelautomater på Torggatan. De bör omedelbart bli kontrollerat av någon ojävig! T.e.x. Polisen. **Vi är 3 pers som är där och spelar ofta.**

■ ■ ■ Hur många kondomautomater blir det i kk-huset? **040.**

■ ■ ■ Ang. sexdagarstidningar. En gång i tiden prenumererade jag på Nyan just för att den utkom färre dar i veckan än Gamlan, så man slapp läsa tidning alla dar. Helst skulle jag vilja ha en tidning, som utkommer bara 3, högst 4 ggr i veckan. **N N.**

■ ■ ■ Människan är det värsta daggdjuret! Dödar för olika åsikter eller tro. Djuren dödar för att överleva. **0457.**

■ ■ ■ Man tror inte det är sant när man läser Christian Nordas förklaring till att det blir bara tre klassrum i Yternäs skolas tillbyggnad, kan ett klassrum till äventyra en ny Övernäs skola? Pengar finns nog i stadens kassa, man kommer då att tänka på bl.a parkeringsgarage till KK-huset och granitplattor till hamnen. **0400.**

■ ■ ■ Du som hittade min plånbok och 800 euro, lämna den till polisen eller tidningen nu! Pengarna tillhörde en ideell förening. **Numera fattig kassör.**

■ ■ ■ Nej, jag håller med dig, bumpersarna är alldeles för höga utanför Lusse. Det tar i varje gång man kör över dem, även om man inte har en låg bil eller kör sakta! **0457.**

■ ■ ■ Trafik. De senaste dygnet har fem kollisioner med rådjur rapporteras. Att dessa rådjur inte bara ska krocka med bil utan dessutom med varandra. **RådjursRondell.**

■ ■ ■ Är man högre utbildad och uppfostrad att ifrågasätta allt, är det smidigare att erhålla ersättning från FPA och försäkringsbolag. Även på Åland gäller denna regel ibland. **040.**

■ ■ ■ Till Undrande! Pingstkyrkan tar god hand om sina medlemmar och du är inte medlem. Så lägg dej inte i Pingstkyrkans business för nu och all framtid. **Bengt.**

■ ■ ■ Grunér är en ypperlig fantastisk pastor med hjärtat på rätta ställe, bra jobbat Bengt! Så undrande, som jag förmodar är Xerex, lägg av. **Cynthia.**

■ ■ ■ Rättelse till både Nyan och Jonny Mattsson. Staketen runt hamnen är där pga ISPS (International Ship and Port Facility Security Code) och inget annat. Dubbelstaket finns i Mariehamn däremot pga Schengen. Så med andra ord gör inte innerstaketen i staden någon nytta mera. **0457.**

■ ■ ■ Till dej med regler i huvudet: enligt min gamla trafikbok ska man blinka så fort man flyttar bilen i sidled, dvs när man ska svänga, byta fil, gruppera och även visa vart man ämnar svänga i cirkulationsplats. Ska du till vänster i en rondell så ska du blinka vänster innan du kör in i rondellen, du blinkar höger efter du passerat sista utfarten från rondellen innan du ska svänga ut. (Jag vet att ålänningar fick nya regler, för dom orkar ju ändå inte blinka. Alla vet ju ändå vart ni ska.) **Yrkeschaufför utbildad i Sverige, Finland och Åland.**

■ ■ ■ Du bibbatant som körde en mörk Volvo... Otroligt att du inte visade mer hänsyn i måndags efter

fyra!! Nedanför ditt jobb. Fy skäms. Det är ju inte direkt bara du på vägarna... **0400.**

Ett tips till alla andra stackare som besöker Fpa.. Ring istället till fastlandet, där har i alla fall jag fått mycket bättre hjälp. I Fpa-bladet, som kommer hem nu och då, där brukar stå alla nummer angående olika ärenden. Jag har själv aldrig tidigare varit med om att bli så illa bemött och nonchalerad som just i Mariehamn på Fpa. Helt värdelöst att gå dit. Får bara skit i ansiktet. Otroligt att det kan få fortsätta som det gör! **0400.**

■ ■ ■ FIN. Något måste vara bra med ax när du kom hit! Eller fanns det inte rum för ditt gnällande hemma? Väx upp istället, du gör dig löjlig. Ta seden dit du kommer. **0457.**

■ ■ ■ Vad folk är fega på denna ö, man är snabb att lämna klagomål per papper utan underskrift istället för att säga det direkt till personen i fråga. Men tänk på att allt kommer tillbaka inom sin tid. **Egon Pehrsson.**

■ ■ ■ Jennifer Jansson går i Södersunda skola. **0457.**

■ ■ ■ Hallå damcyklist, före du börjar svära åt folk kanske du bör hålla dig på cykelbanan först?! **0400.**

■ ■ ■ Att gå I-hjälpskurs på Åland kostar 89 euro medan den i Åbo kostar endast 70 euro. Varför? **040.**

■ ■ ■ Neste Mariehamn dyrast. Shell sänker priset först, andra följer efter. Se: **Politoaine.Net**

■ ■ ■ Du som snodde min hem-pimpade blåa cykel med vit sadel vid Tipsettan i onsdags lämna den tillbaks eller ring så kan jag hämta den. **13910.**

HÄLGE

ZITS

”Jag vill inte att en blind majoritet ska få rösta bort allt och alla som de inte förstår sig på.

CECILIA BJÖRK I KOLUMN I HUFVUDSTADSBLADET

Lilla livet Linnea Friman

Konsten att skaffa sig skinn på näsan

Varför gör man vissa saker? Jag menar, finns det någon psykologisk förklaring till att jag fascinerat kan snurra håret runt fingrarna en hel dag för att se om hårtopparna är kluvna?

På sökmotorernas outgrundliga stigar får jag reda på att människan drivs av att få sina behov utträttade. Vad jag får utträttat när jag snurrar ihop håret i små knollar är för mig fortfarande en gåta, men jag förstår poängen. Är man hungrig fixar man käk liksom.

Tydligen är människan så pass besvärlig att när hon väl har fått mat vill hon känna sig trygg och gillad och sånt också. Och inte nog med det, det finns två olika slags inre tryggheter som det ska daltaas med: självkänslan och självförtroendet.

Att fixa självförtroende är tydligen piece of cake. Lyckas man sno ihop årsredovisningen så pass att chefen inte grymtar nåt om "egna påhitt" så kommer det som ett brev på posten. Plötsligt har man en egen Gunvald Larsson, som knuffar bort skurkarna från den gyllene krukan vid regnbågens slut. (Eller var nu självförtroendet kan tänkas lagras någonstans.)

Sen brukar tanter och farbröder, med raggsockor i sandalerna och medkännande blick, uttala sig om det där med självkänslan. För att den ska växa och frodas krävs tydligen det tunga artilleriet, men förutom flum som att man ska "omfamna sitt inre barn" är det ingen som vet hur man ska få tag i den. Uppenbart är i alla fall att man är bortom all räddning utan den. Man förvandlas till en blek liten stackare som flackar med blicken och stryker omkring längs väggarna i milslånga korridorer.

Ett hett stalltips brukar vara att "skaffa sig skinn på näsan" för att undvika det här korridorsbeteendet. Det låter ju bra, om det nu skulle finnas någon som sålde billigt näs-skin i något gatuhörn.

Jag och mannen i mitt liv gav oss ut i nätauktionernas djungler för att ta reda på om det fanns någon som haft armbågs-svässare och näs-skin hemma i sitt garage i några år, och som nu kände att det var dags att kränga hela klabbet en gång för alla. Det närmaste vi kom var en liten påse som innehöll örter, mynt, snäckskal och annat smått och gott. Den skulle vara alldeles utmärkt för ökat självförtroende, men hur man skulle använda den framgick inte riktigt av annonsen.

Så hur man ska få Tvivelt och Självkänslan att sluta tjafsa med varandra kan jag inte svara på. Uppenbarligen är det lättare att få tag i en påse småjox än att skaffa sig skinn på näsan. I värsta fall får man väl ge påsen till Gunvald tillsammans med klara instruktioner om att när Tvivlet dyker upp med sin fula nuna är det fritt fram för Gunvald att nita den jäveln. Eller i alla fall hiva påsen på honom och hoppas på det bästa.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

För sent efteråt att rätta munnen efter matsäcken

Inga katastrofer blir roligare av att någon i efterhand kommer med ett "Vad var det jag sade". Men man kanske kan ta lärdom till nästa gång. För det blir säkert bättre tider igen.

Under ytan. Ekonomin för simhallen i Godby dyker, om uttrycket tillåts. Hur länge skall Finström orka med kostnaden innan man ber landskapet ta över? Och vad händer sen? Hur skulle det vara med en gratis simhall för landskapets skolor?

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Det här handlar inte om den globala finanskrisen, även om man också i det fallet kan fråga sig när folk skall lära sig något av historien.

Det här handlar om simhallen i Godby, en satsning som har blivit förfärande dyr för kommunen trots att landskapet satsade det mesta av pengarna, 80 procent

Driften kostar alltför mycket. I år räknar man med 400.000 euro back. En summa som kommunen skall betala. Nu söker man ett nytt driftsbolag, men med tveksam framgång. Det finns två anbud, som båda har ansetts vara för dyra, men nu finns visst en vilja från anbudsgivarna att justera buden.

Hur blev det så här?

En del kan säkert bero på höga uppvärmningskostnader. Att utvecklingen skulle bli den den blev kunde man inte räkna med för 4-5 år sedan, när kalkylerna gjordes upp. Men man räknade med att inkomster och kostnader skulle gå jämnt upp. Det är vad man säger i dag. Glädjekalkyler.

Man behöver inte ha väldigt gott minne för att komma ihåg diskussionerna från 90-talet och framåt om simhall i Godby och badhus i Mariehamn. Men är det någon som minns att förre lantrådet Ragnar Erlandsson (c) 1994 ansåg att en anläggning i Godby inte gynnar turismen och hela Åland som en anläggning i Mariehamn?

Han var lantråd, han hade ett ansvar för hela Åland. Senare blev han åter mer av finströmare. Han var inte den enda finströmaren i politiken på den tiden!

I Finström gav man aldrig upp planerna på en simhall, tvärtom byggdes de ut med ishall och skidtunnel. Samtidigt planerade man i Mariehamn ett badhus, som länge handlade om att bygga om Idrottsgården. Hur många av dem som i dag ser resultatet skulle föredra Idrottsgården? Men då var det väldigt jämnt för och emot bland politikerna. Där ser man hur svårt det är.

Finström ville ha sin satsning till norra Åland. Mariehamn höll på med badhuset, men det gick långsamt. Då kom budet att den som hinner först får landskapsstöd.

Så föreslog landskapsregeringen att Mariehamn skulle få stöd för badhus och Finström för sin satsning med ishall som första projekt. Det gillades inte i Finström så lagtinget ändrade det till att Finström fick pengar oberoende av vilken del av projektet som kom först. Det blev simhallen. Resten, ishall och skidtunnel, har vi inte sett något av ännu.

Och nu räcker underlaget inte till. Vi som i tiden undrade om Åland har drabbats av elephantiasis är inte förvånade, men skulle vara väldigt mycket gladare om vi hade haft fel.

Nu finns simhallen i Godby. Nu finns badhuset i Mariehamn. Ingendera går med vinst eller jämnt upp. Men Mariehamn med fler invånare och mer pengar har kanske lättare att täcka glappet.

Även om hallen i Godby är tänkt för hela norra Åland så vilar det ekonomiska ansvaret på Finström. Finns risken att detta drar undan mattan för andra satsningar eller viktiga åtgärder?

Borde kommunen rätt och slätt stänga simhallen?

Eller kan man kräva att landskapet, som i alla fall har betalat 80 procent av satsningen, tar över. För man måste väl utgå ifrån att landskapet inte hade satsat pengarna om man inte hade trott på projektet. Eller? Det finns ett ansvar där.

Eftersom politiker inte kan ställas personligen till ansvar för dumma beslut (förlåt nu, men det såg så ut redan från början) så är det skattebetalarna som får ställa upp. Som i så många andra sammanhang (hur blir det med Eckeröhallen?).

Förlåt om detta låter som ren och skär populism, men hur skall man uttrycka det?

Nu finns simhallen där. Den är fin, men kostar pengar. Det går inte att få den ogjord. Stänga är inget alternativ, eller hur? Så då måste den fyllas. Hur mycket skulle det kosta om landskapet lät alla skolbarn på norra Åland simma gratis? Och i rättvisans namn alla de andra också.

Något måste göras och vi kanske inte skall räkna med ökande turism just nu, med tanke på kronkursen. Så varför inte bjuda på det som redan finns.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2007: 7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 466
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print AB,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.45 L
M:HAMN 23.55 1)	→	H:FORS 09.55/17.00 1)	→	M:HAMN 04.15

L = Långnäs

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

1) Serenade ur trafik 2.11 kl. 09.30 i Stockholm.
Åter i trafik 10.11 kl. 17.00 i Stockholm

www.tallinksilja.fi

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
18.00 – 00.50	→ 01.00 – 10.00
10.00 – 05.00	→ 04.50 – 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)	

Njut av vårt läckra Viltbord!

3/10 - 20/11 serverar vi Viltbord ombord. Gör en kryssning för den goda smakens skull och njut av läckerheter som hjort, älg, vildand, rotfukter, bär och svamp!
Viltbordskryssning 25 € inkl. viltbord, buss från Mariehamn + båtresa t/r

Turlista 8/9 2008–11/1 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	alla dagar	13.30	18.30	fre–mån även 8.30	Extraturer:
Från Grisslehamn	alla dagar	10.00	15.00	tors–sön även 20.00	Från Eckerö tors 16/10 kl. 8.30, Från Grisslehamn tis 23/12 kl. 20.00, Ej trafik 24–25/12, samt 1–5/1 2009.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster: 8.30-turen via Cityterminalen.
Från Stockholm ⑦ Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen.
Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen.
Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00, Bokning även på www.eckeroelinjen.ax	ECKERÖ LINJEN Torggatan 2, 22100 Mariehamn
---	--

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
Sönd-Tisd 18:00 → 02:00
Onsd-Lörd 18:00 → 03:30

Bokning tel 28 040 www.birka.se

STADSBUSSEN

Allhelgonatrafiken

FREDAG 31 OKTOBER

slutar trafiken 18.10

OBS! Ej kvällstrafik

ALLA HELGONS DAG

LÖRDAG 1 NOVEMBER

OBS! Ingen trafik

Trevlig
helg!

RÖDE ORM

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Måndag–lördag		Söndag	
MAR	KAP	MAR	KAP
08.00	→ 09.15	12.00	→ 13.15
16.00	→ 17.30	18.30	→ 19.30
15.30	→ 12.00	17.30	→ 14.00
22.00	→ 19.00	23.00	→ 20.00

Buss Stö–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap–Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen		ÅLAND–FINLAND dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO H:FORS
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.50
09.55 M 1)	15.30	23.45 M	→ 10.00
14.25 M	18.55	14.10 M	→ 08.45
14.10 M	→ 07.45	01.00 L	→ 21.00
23.35 M	16.45	04.25 M	→ 17.30
07.45 M	→ 18.00 1)		
03.20 L	→ 20.10		

1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information. M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)–Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs–Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

TORS DAG 30 OKTOBER 2008

dagens ålänning

”Det är roligt med en annan kultur”

På parkeringen utanför Ålands museum träffar vi dagens ålänning, **Celie Scott**. Celie har nyligen varit aktuell med en utställning i muse-ets nya entrégalleri ”Nischen”, nu är hon på väg tillbaka till Sverige där hon studerar.

–Jag studerar media- och kommunikation i Norrtälje.

Betyder det att vi får se dig i åländska massmedia så småningom?

–Nja, jag siktar nog utomlands. Men Åland förblir nog alltid det andra hemmet.

Utomlands, vet du redan vart?

–Min pappa bor i Paris. Det skulle vara kul att upptäcka något där.

Betyder det att du talar flytande franska?

–Nej, bara skolfranska. Jag lärde känna min pappa först för ett år sedan. Jag var där och hälsade på i december och nu skall jag dit i år igen.

Hur var det?

–Jag fick inte bara träffa min pappa utan jag fick träffa hela stora släkten också. Det blev

Med franska förtecken. Mediastuderande Celie Scott siktar mot Paris i framtiden men hon försäkrar att Åland alltid är det andra hemmet.

väldigt många kindkyssar hela tiden...

Det är roligt med en annan kultur. Man har ju en hel del fördomar och vissa av dem stämmer egentligen också.

Som till exempel?

–Det sägs ju att fransmän är självupptagna och det är de faktiskt också. Men samtidigt var ju alla hur trevliga och välkomnande som helst.

Hur trivs du i Norrtälje?

–Klassen är bäst! Jag bodde i

Stockholm tidigare men bytte sedan till Norrtälje.

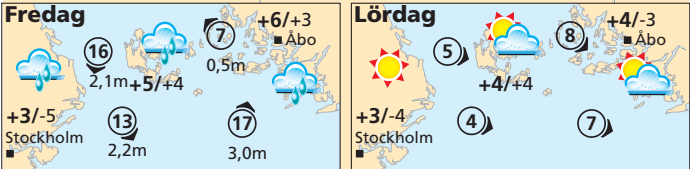
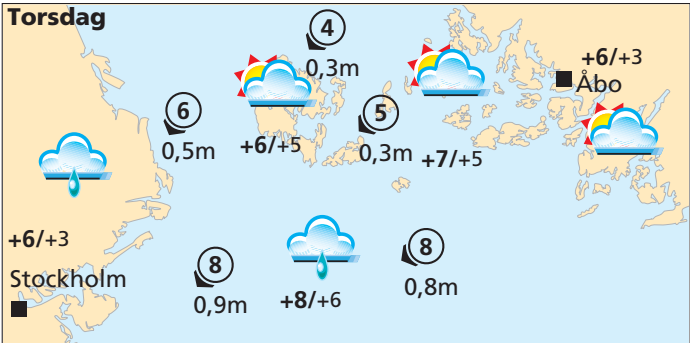
Är det nu på hösten stor skillnad mellan Norrtälje och Mariehamn?

–Nej, Norrtälje är ganska likt Mariehamn. Det är inte som Stockholm.

Vem vill du hälsa till?

–Till mina vänner och till min familj.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

I går kl 14		temp.	moln.	
Jomala	+7			
Åbo	+7			
Helsingfors	+9			
Stockholm	+7			
		temp.	vind	m/s
Nyhamn	+7	SSV	5	
Märket	+5	S	4	
Kumlinge	+7	S	1	
Vattenståndet i går kl 14				
Föglö +41 cm		Åbo +39 cm		
Solen i dag				
		Upp	Ner	
Mariehamn	7:59	16:47		
Helsingfors	7:39	16:27		
Stockholm	7:04	15:58		

Max/min temp. 22.10 - 29.10. klo					
		max.	datum	min.	datum
Jomala	+11,1	24.10.	-0,4	29.10.	
Åbo	+10,2	24.10.	+1,3	29.10.	
H:fors	+11,1	25.10.	+3,9	29.10.	
För ett år sedan					
		temp.	moln.		
Jomala		+9			
Åbo		+9			
Helsingfors	10				
Utomlands i går					
Köpenhamn	+8	Madrid	11		
Oslo	+1	Rom	23		
Bryssel	+9	Aten	22		
Moskva	+9	Las Palmas	20		
London	+6	Phuket	29		
Paris	+3	Peking	29		

Max/min temp. 22.10 - 29.10. klo 8
max. datum min. datum
Jomala +11,1 24.10. -0,4 29.10.
Åbo +10,2 24.10. +1,3 29.10.
H:fors +11,1 25.10. +3,9 29.10.

För ett år sedan		temp.	moln.
Jomala	+9	☀	☁
Åbo	+9	☀	☁
Helsingfors	10	☀	☁

Utomlands i går
Köpenhamn +8 Madrid 11
+1 Rom 23
Bryssel +9 Aten 22
Moskva +9 Las Palmas 20
London +6 Phuket 29
Paris +3 Peking +9

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Renovering i nattklubben 13-30.10

Casinobaren öppen mån-tor till 03.00
fre-lör till 04.00

Välkommen!

Tel 24020
info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

SUPER PRIS RÄKOR MED SKAL

ROYAL GREENLAND, 90-120

475 kg Gäller tor-fre

Smakprov på Grannas äppeljuice

MATHIS Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
fre 31.10. 9-18, lör 1.11 stängt
www.mathis.ax

VÄGEN TILL ETT NYTT DRÖMHUS

Hittills har närmare 30 000 familjer hittat sin husröm hos oss. Hur vill du att din dröm ska se ut?

Hämta prislista på alvsbytal.fi

ALVSBYHUS

LÄGRE KOSTNAD - RIKARE LIV

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

DATA GROUP

KOLLA PRISET!

HP COLOR LASERJET CP1215

179€

MKAB.com

Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00
Lördagsöppet 10-14

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

INNEBANDY-KLUBBOR

Fat Pipe

från **29²⁰**

TIGA PINGIS-RACKETAR från **10,-**

CITY SPORT & CYKEL

tel/fax 14 950
Skarpansv 28
Öppet: må-fr 9.30-17
lör 10-14

STORT GRATTIS!

Till den person som med Harry Boys hjälp vann:

53570,-

Pröva lyckan, köp Harry Boy hos oss!

LOTTO 2.000000

Shell Mariehamn

Ö. UTFARTEN, TEL. 12 360.

elfa

Skjutdörrar och förvaringsutrymmen

Simons bygg & trävaror

Tel: 21 022 Fax: 23 733
Dalkarbyv.

KUMHO TYRES

Person- lastbils & traktordäck

J-S DÄCK

Jomala, Torp
Tel 040 729 4200, 0400 804190

Tältfixarna

Fixar ditt tält till festen eller marknaden
tel: 0457 5483187